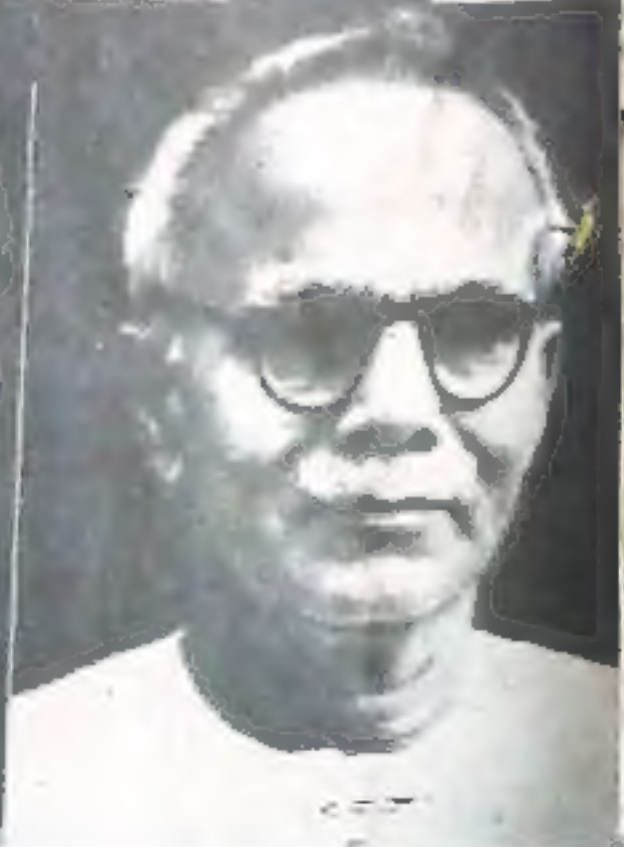
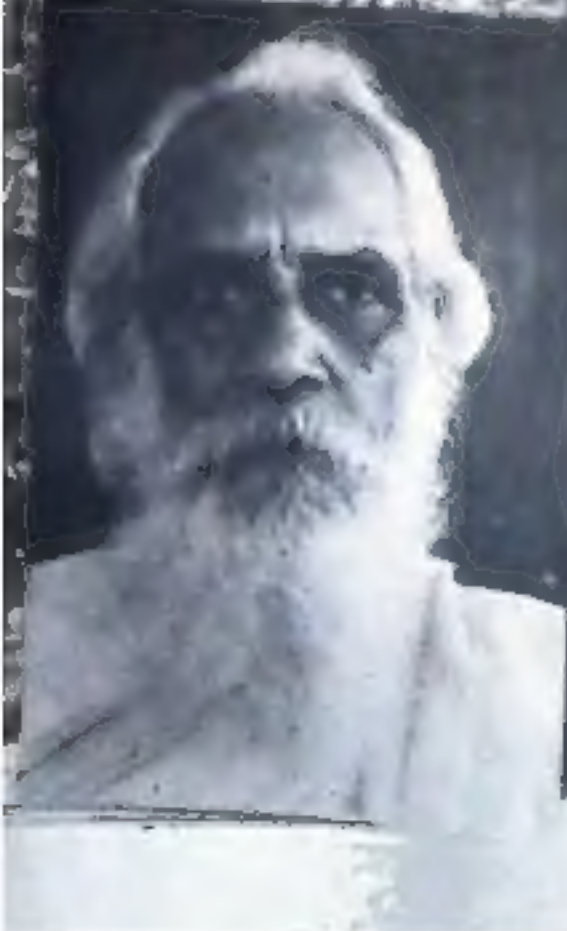

ଭୁବନ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୧୫ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୪

ପଞ୍ଚାଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ରାବତର ଓ ସାମାବିରଣ	..	ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପଦନାୟକ	..	୧
ମଣି ସାଧନ	..	ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମୋଦର ଗୁପ୍ତାୟକ	..	୩
ବର୍ଣ୍ଣ-ଚନ୍ଦ୍ର ଶରଣ-ମାନ	..	ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଆଶ୍ରୟ	..	୫
ଭଗବତ୍ ସାଧନା ଓ-ପ୍ରାମ (୧)	..	ଅଧ୍ୟାପିକା ବଳିତା ଦେବୀ	..	୭
ଜନୁବିଜିତ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରମା	..	ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନାୟକ	..	୧୧
ଭଗବତ୍ ସାଧନା ଓ-ପ୍ରାମ (୨)	..	ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ଵୋତ୍ତମ ମୋହନ ପାତ୍ର	..	୧୯
ବସୁନ୍ଦରୀ ମାତୃଶିବେଶବଦ୍ଧ ଚନ୍ଦ୍ର ମା	..	ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନର ଶତପଥୀ	..	୨୩
ବେଦାନ୍ତେଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ର ମୋହନାୟକ ବିଶ୍ଵ	..	ଶ୍ରୀ ନବନ ମୋହନ ଦାଶ	..	୨୫
ସାଧନା ଓ-ପ୍ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	..	ଶ୍ରୀ ଶତପଥୀ ଶତପଥୀ	..	୨୯
ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନିହାରିକା ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	..	ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦାନନ୍ଦ ନିହାରିକା	..	୩୩
ପଞ୍ଚାଙ୍ଗେ ଧ୍ୟାନପୁଷ୍ପ ସମସ୍ୟା	..	ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଦାମୋଦର ଗୋବିନ୍ଦ	..	୩୭
ସା-ସୁବିଜିତ ଅନୁଷ୍ଠାନସୁବିଜିତ ଚନ୍ଦ୍ରମା	..	ଶ୍ରୀ ଶତପଥୀ ଶତପଥୀ	..	୪୩
ଚାନ୍ଦ୍ରାୟ ବିଜ୍ଞାନ ଚାନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ	..	ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଚାନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	..	୪୫
ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	..	ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ ନିହାରିକା	..	୪୯
ଚାନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	..	ଶ୍ରୀ ନିହାରିକା ଶତପଥୀ ପଦନାୟକ	..	୫୧
ନିହାରିକା ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	..	ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଚାନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	..	୫୩
ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	..	ଶ୍ରୀ ଶତପଥୀ ଶତପଥୀ	..	୫୭
ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	୫୯

ବନ୍ଦେ ମାତରମ୍

ସୁଜଳାମ୍, ସୁଧାଳାମ୍, ମଳୟଜ୍ଞ ଶୀତଳାମ୍
 ଶାସ୍ୟ ଶାମଳାମ୍ ମାତରମ୍ ।
 ଶୁଭ୍ରଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ପୁଲ୍କିତ ଯାସିନୀମ୍
 ପୁଲ୍ଲ କୁସୁମିତ ଦୁମଦଳ ଗୋଦିନୀମ୍
 ସୁହାର୍ଦ୍ଦିନୀମ୍ ସୁମଧୁର ଭାଷିଣୀମ୍
 ସୁଖଦା ବରଦା ମାତରମ୍ ॥

ବନ୍ଦେ ମାତରମ୍ ॥

ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ....

ସାଧାରଣର ଅର୍ଥ ନିଜ ଅଧୀନରେ ରହିବା । କୈଣସି କି
 ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗୁରୁତ୍ବ ଲାଭ ଦ୍ବାରା ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇ-
 ଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାଚୀନ ଘରର ମନିଷ୍ଠାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଓ ପାତ୍ରର ସର୍ବସ୍ବ କନ୍ୟା ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ରତ୍ୟନ
 କରୁଥିଲେ । ଆମ ଐତିହ୍ୟ ଓ ଇତିହାସରୁ ଦୃଷ୍ଟି ସ୍ଥଳର
 ଘରର ଗଠନ ବିଷୟେ ଐତିହାସିକ ରତ୍ୟନ କରିବା ପାଇଁ ଏ
 ସଂଖ୍ୟା 'ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ'ରେ ଆମେ ସହସ୍ର ପ୍ରାଚୀନପିତାଙ୍କ
 ଦ୍ବାରରେ ଅର୍ପଣ କରୁଛୁ : ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବରଦ
 ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ମନନଧର୍ମୀ "ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ଭାବନା ଓ
 ସାମ୍ବାଦିକତା", ଡଃ ବୃକ୍ଷରତ୍ନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଇତିହାସପଦ
 "ଓଡ଼ିଶ-ରତ୍ନ ଗରବଂ ନାମ", ଅଧ୍ୟାପକ ଦମ୍ଭଟି ନିଶ୍ଚୋରୀ
 ମୋହନ ପାତ୍ର ଓ କବିତା ଦେବୀଙ୍କର ଜାତୀୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର
 ପ୍ରମୁଖାବଳୀର ଗରମ "ଘରର ସାଧାରଣ ଶିଳ୍ପୀମ"
 ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନାୟକଙ୍କର ଜାତୀୟ ପତାକାର ଇତିହାସ
 ସମ୍ବନ୍ଧିତ "ଜଗନ୍ନାଥ ଚରଣ ପ୍ରତିମା" ଶ୍ରୀ ଲବଣମାଧ
 ପାଠାଶର୍ମାଙ୍କର ଘରର ଘୌରବ ସମ୍ବନ୍ଧିତ "ଘର ଘର ଘରର
 ଘର ନମସ୍କାର" ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧ ସତ୍ୟନାୟକଙ୍କ ନିବନ୍ଧ
 ସମ୍ବନ୍ଧିତ ମୁଖ୍ୟବୋଧ ଘରରେ ଆଧାରିତ "ଘରର ସଂସ୍କୃତି :
 ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂସ୍କୃତି" । ଏତଦ୍ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶାର ସାମ୍ବାଦିକ
 ପତ୍ର ଗୋଟିଏ ।

ସଂଖ୍ୟାଟି ଆମରୁ ଐତିହ୍ୟ ସହିତ ଗର୍ବମାନରୁ ସମନ୍ବିତ
 କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ବବର୍ଷର ଦେବ ଦୋଷି ବିଶ୍ବାସ ।

ଜୟହିନ୍ଦ

ମୁଖ୍ୟାଦିପତ୍ର

ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଓ ସାମ୍ବାଦିକତା

ଶ୍ରୀ ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ର କାହା ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବେଶ ଦୁଇନାରେ ଉପାସପ୍ରଦ ନୁହେଁ । ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶା ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ସବୁ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 'ସି' କ୍ଲାସ୍ କା 'ଡା'କ୍ଲାସ୍ । ଏହା ଉପରକୁ କେହି ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସମ୍ବାଦପତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଅନୁରତ ସ୍ଥିତିରେ ଚାହିଁଛୁ । ଏଠାରେ କେଉଁ କର୍ମଚାରୀ ମରବ୍ୟ ଦେଲେ—ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ "ଅମରତ୍ରିପିଠାଠାକୁ" ସଜାଣି ପାରିବେ କିନ୍ତୁ ଅମର ପ୍ରତିନିଧିକ କଥା ସେତେବେଳେ ଯଦି ପ୍ରକାର ପାରିବେ ସେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ ନନ୍ଦା ନନ୍ଦି ଦେଖିବେ; କହୁଛନ୍ତି ଆମର କେହି ପ୍ରତିନିଧି ନାହାନ୍ତି । ଏହାଠାରୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା ଅଛି କଣ ଜାଣିପାରେ ? ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ପ୍ରଥମ ଧର୍ମ ହେଉଛି ସତ୍ୟକୁ ସାହାର କରିବା ଏବଂ ଗର୍ଭସତ୍ୟର ଲାଭିବା । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟକୁ ଯଦି ସାହାର କର ନ ଯାଏ, ତା' ହେଲେ କି ସାମ୍ବାଦିକତା ହେବ ?

ପ୍ରଥମତଃ, ଆମ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆମେ ସଚେତନ ରହିବା । କାରଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାଗରଣର ସୂକ୍ଷ୍ମତା । ଉତ୍ତମ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଦିବାଣ ନିର୍ଭର କରେ ଶିବବିରାଟ ଓ ସାକ୍ଷରତା ଦ୍ଵି ଉପରେ । କେଉଁକେ

ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ହୋଇପାରିବେ । କାରଣ ସେହି ଶିକ୍ଷାର ଦିବାଣ ପଡ଼ିବ । ସାକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହୁଣ୍ଡାବରମ୍ଭ ତାହା କହୁଛନ୍ତି କେଉଁକେ ଶବ୍ଦକ୍ରମେ ୧୦ ଲାକ୍ଷ ଲୋକ ସାକ୍ଷର । ସ୍ଥାନଭାରତ-ଦର୍ଶନେ କେଉଁକେ ସାକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼େ । ତେଣୁ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସ୍ଵଭାବ ଧ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହୁ । ମାନ୍ଦାଭରମ ମନୋରମା ଏବଂ ମାତୃଭୂମି ଉପରେ ସ୍ଵଭାବ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ବଢ଼େ । ପ୍ରତିନିଧିକ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ତା'ଠାରୁ ବଢ଼େ—ପ୍ରାୟ ୪ କୋଟି । କେଉଁକେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୨ କୋଟି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସ୍ଵଭାବ ସଂଖ୍ୟା ସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ, ପ୍ରତିନିଧିକ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୪ କୋଟି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସ୍ଵଭାବ ସଂଖ୍ୟା କେଉଁକେ କହୁନାରେ କନ୍ । ଏହିସ୍ଥ ସମାଶିତ ହେଉଛି ସେ କେଉଁକେ ସାମ୍ବାଦିକତାର ଦିବାଣର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଉଛି ସାକ୍ଷରତା । ପ୍ରଥମତଃ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ମହାଭାରତେ ସାମ୍ବାଦିକତାର ଦିବାଣ ପଡ଼ୁଛି । ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଶିବର ଦିବାଣ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିବର ଦିବାଣ ଚାହିଁ, ସାକ୍ଷରତାର ଦିବାଣ ନାହିଁ, ତେଣୁ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଯେଉଁ ଦିବାଣ ପଡ଼ିବା କଥା ତାହା ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ମେସିନ ନାକରେ ଶିବ ଦିବାଣ ଏବଂ

ସାମ୍ବାଦିକର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁଛି, ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଉଚ୍ଚ-ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷାପ୍ରସ୍ତୁତ
 ବିକାଶ ହେବ । ଗତ ଶତାବ୍ଦୀର ଶିକ୍ଷାରେ ବହୁତ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ-
 ପତ୍ର ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଛି, ଗୋଟିଏ ସମ୍ବଳପୂର୍ବକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଗୋଟିଏ
 ଇ-ସମ୍ବାଦ ଦୈନିକର ପ୍ରକାଶର ଉପଯୋଗ । ତେଣୁ ଏ ସବୁ
 ଆଶାକର ଏବଂ ଉପାଦେୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନକୁ ଦୈନିକ
 ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବାରେ ସମସ୍ତ ଆସିଛି । ଅତି
 କେଉଁକେ ଦିନର ଗୋଟିଏ ସାମ୍ବାଦିକ ପତ୍ରର ସମସ୍ତ
 ଦିନର ଉପଯୋଗ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନକୁ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର
 କର୍ମନାମ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଅଧିକ ଉପାଦେୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର
 ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସାମ୍ବାଦିକଙ୍କ ମନରେ ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି
 ହୋଇଛି । ଏହା ଉତ୍ତର ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ସାମ୍ବାଦ-
 ଯୋଗ୍ୟ । କାରଣ କୌଣସି ଗଣତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱ-
 ସାମ୍ବାଦିକତା ଦିନକୁ ଦିନ କେବେକେଲେ ଅସୁସ୍ଥ
 କରିପାରିବ ନାହିଁ । ସାମ୍ବାଦିକତା ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଉତ୍ତର ଗଣତନ୍ତ୍ର ଅନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତାହା କୁଟି
 କରିପାରେ । ଅନେକ ବଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଉପରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ
 ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରେ । ଯେଉଁଠି ସାଧା କୁଳ ବୁଝି
 ରହୁଛି ତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରେ । ସାମ୍ବାଦିକତା
 ଏହା ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ମ । ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ସାମ୍ବାଦିକତା
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ କର୍ମ ସାଧୁତ ହେଉଛି, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅନେକ ସମୟରେ ଦୋଷକୁଟି
 ପ୍ରକାଶ କରିବା ଆଦରେ ସବୁଜଳେ ଦୋଷକୁଟି ଅବେଶ
 ନକରି ଅସୁସ୍ଥାଧିକାରୀ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଅନେକ
 ସମୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅସୁସ୍ଥା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟ କୁଟି
 ଏବଂ କେବଳ ଯେ ଯେଉଁଠି କାର୍ଯ୍ୟ କୁଟି ତାହାକୁ ତାକୁ
 କରିବାକୁ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ସମ୍ବାଦ ପରିବେଷଣ
 କରାଯାଇଛି । କୋଥୁର ମନେକରାଯାଉଛି, କାରଣର ମିଥ୍ୟା
 ସମ୍ବାଦ ପରିବେଷଣ କରାଯାଇ ତାହା ଶତ୍ରୁ କୋଇଁ ପ୍ରକାଶ
 ହେବା ଏହା ସାମ୍ବାଦିକତାର ଧର୍ମ ନୁହେଁ । ମୋର ଅନୁରୋଧ
 ଘଟଣା ପ୍ରକାଶ ପାଇ, ଘଟଣା ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରାଯାଉ, ଯେଉଁଠି
 ସାମ୍ବାଦିକତା ସଂସାରଧର୍ମୀ ସେଠାରେ ସାମ୍ବାଦିକତା ଉଦ୍‌ଘାଟିତ
 ହେଉ । କିନ୍ତୁ ସାମ୍ବାଦିକତା ଏପରି ନହେଉ, ଏପରି
 ସ୍ତରକୁ ନଯାଉ, ଯେଉଁ ସ୍ତରରେ ତାହାକୁ କାମର ସାମ୍ବାଦିକତା
 କୋଇଁ ବୁଝାଯାଇପାରିବ । ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ଓଡ଼ିଶାରେ
 ସାମ୍ବାଦିକତାର ଗୋଟିଏ ପରମ୍ପରା ଅଛି, ବହୁଦିନ ଧରି
 ଗୋଟିଏ ସଂସାର ଚାଲିଛି, ଏହିଥା ଚାଲିଛି । ସେ ଏହିଥା
 ଏବଂ ପରମ୍ପରା ଯେପରି ଶୁଣି କରାଯାଏ ସେଥିପ୍ରତି ବୁଦ୍ଧି
 ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବହୁ ନୂତନ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।

ସେ ସବୁ ମଧ୍ୟ ଗହଳ ଧରଣର ପରମ୍ପରା
 ଅନୁସରଣ କରିବା ଉଚିତ । ଶ୍ରୀ ବଡ଼ା ପ୍ରକାଶ କରି ଏବଂ
 ଅନ୍ୟ ବଡ଼ା ପରିବେଷଣ କରି କେବଳ ମନକୁ ଆକର୍ଷିତ
 କରାଯାଇପାରେ, ସ୍ଥିତି ସେ ସମ୍ବାଦର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ା
 ହେବ । ତାର ପରିଣତି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଉଚିତ ।
 ସଂସ୍କରଣେ ବଡ଼ା ଅଛି 'ପରିଶିଷ୍ଟକଥା' । ସମ୍ବନ୍ଧ
 ପ୍ରଶ୍ନରେ ସାମ୍ବାଦିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ।
 ଯେଉଁଠି କିଛି ଆନ୍ଦୋଳନ ନଥାଉ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେଉଛି
 ଦୋରି କେବଳ ଉପର କାଗଜରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।
 ସାଧାରଣ ଗହଳେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ କୌଣସି କୌଣସି
 ଆନ୍ଦୋଳନ ଉପର କାଗଜ ଭିତରେ ସାମ୍ବାଦକ । ଏପରି
 ବୁଝିବ ମିଥ୍ୟାକଥା ବାହାରେ । ଫଳରେ ଜଣାପଡ଼ୁଛି, ସେପରି
 ଗୋଟିଏ ସ୍ତର ଆନ୍ଦୋଳନ ଓଡ଼ିଶାରେ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ସରେ ସେପରି କୌଣସି ଆନ୍ଦୋଳନ
 ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ବହୁ ସମୟରେ ସାମ୍ବାଦିକତାର କର୍ମସ୍ୟା
 ଗହଳ ଓ ସମ୍ବାଦକୁଟି ଗଢ଼ିଛି । ସରକାରଙ୍କର ସେପରି
 ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କର୍ମସ୍ୟା ଗଢ଼ିଛି, ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କର
 ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ସେହିପରି କର୍ମସ୍ୟା ଗଢ଼ିଛି । ତେଣୁ
 ଗହଳୁ ପ୍ରତି, ସାଧାରଣ ସମାଜ ପ୍ରତି ଯେଉଁ କର୍ମସ୍ୟା ଗଢ଼ିଛି
 ସେହି କର୍ମସ୍ୟା ପାଳିତ ହେବା ଉଚିତ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଦିବାର ମିଆଁପାରିଥିଲା । ସେ
 ଦିବାରରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ସମ୍ବାଦପତ୍ରକୁଟିର ଯେଉଁ ସମ୍ବାଦ
 ଦେଖିବାକୁ ତା'ର ଉତ୍ତରା ପ୍ରାକ୍ଷେପ ମାତ୍ର, ବିଶିଷ୍ଟ ଉପସ୍ଥାନ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଓ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ । ଅବଶିଷ୍ଟ ସବୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସମ୍ବାଦ । ଗଣତ ଗୋଟିଏ ଉପସ୍ଥାନମୁଖୀ ଗହଳ । ସମସ୍ତ
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ ଉପସ୍ଥାନମୁହୂର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏ
 ଦେଶକୁ ଆଗରେ ନେବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରୁଛେ । ସାମ୍ବାଦିକ ମଧ୍ୟ
 ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ, ଅର୍ଥନୈତିକ ସାମ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା
 ପାଇଁ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୋଜନା ତିଆରିରେ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଛି । ତେଣୁ
 ଯଦି ଉପସ୍ଥାନମୁହୂର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆମେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ସବୁଠାକୁ
 କମ୍ ସ୍ଥାନ ଦେବା ତାହାରେ କେବଳ ଅବକାଶରେ
 ରହିବ । ସେଇଥି ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାନମୁହୂର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ
 ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ବିଶିଷ୍ଟ କୋଇଁ ମୁଁ ଆଶା କଲେ ।

କେବଳ ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ପର୍କ ଦାଢ଼ିତ ଅଧିବେଶନରେ ସ୍ତରଭେଦଶୂନ୍ୟ

NATIONAL UNION OF JOURNALISTS INDIA
 NATIONAL EXECUTIVE MEETING

ମଣି ସାଥୀଚରା

ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥନ ଗଡ଼ନାୟକ

‘ବୃଷଭଟ୍ଟ’ ଉପରେ ବିଶେଷ ଅନୁଗ୍ରହ ଉପା ସୋମନାଥ
 ଶିଂସ ଜଗଦେବଙ୍କର ଶ୍ରୁତଗତ । ‘ରାମ ରାୟଣ’ କମାଣ ଦୁର୍ଗ
 ବାଉର ଉପା ପାଶ୍ଚାତେ ପାପିତ । ଉପେକ ସରକାରଙ୍କ ପରିଚିତ
 ବିଶେଷ କବି ଉପା ସେଇ ସବୁରେ ବସନ୍ତାସ କରୁଥିଲେ ।
 ଶେଷରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଶାସ ହେଉ ୧୮୪୭ ର ବିଶେଷ ମାସରେ ।
 ୧୮୪୮ ର ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ଉପେକେ କମାଣେ ଅନୁଗ୍ରହ
 ପିତୃତ ପୋଷର ସେନାପତି ଉପରେ ସାମରିତ ବାହିନୀ ପେଟି
 ଅନୁଗ୍ରହ ପରିଚାଳ କରୁଥିଲେ । ଦୁର୍ଗ ବାଉରେ ଦ୍ଵାରାକାନ୍ତ
 ‘ମଣି ସାଥୀଚରା’ର ଉଦ୍ଘାଟନ ଆଜି ବିମଦତାର ବିଷୟବସ୍ତୁ
 ହୋଇ ରହିଛି ।

—୧—

‘ବୃଷଭଟ୍ଟ’ ଦୁର୍ଗ ବୃଷଭଟ୍ଟ
 ରାୟା କବିର ବୃଷଭଟ୍ଟ
 ବଡ଼ ଗୋଦାହରେ ଫିରି ଗଜକ
 ଉପକେ ଅନୁଗ୍ରହ ବୃଷଭଟ୍ଟ ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଗାଉ ମନମ ଗିତରେ
 ଜାଣିବ ସେ ଏକ କାପ
 ବାପ ବୃଷଭଟ୍ଟ ରାଜି-ରାୟଣ
 ଜୀବନରେ ଉପେ କାପ ।

—୨—

ଉଡ଼ି ପାହିବାକୁ ଦେଖି ଆଉ କାହିଁ
 ଦୁର୍ଗ ବୃଷଭଟ୍ଟ ପାଖରେ
 ଉପ ବନମାଳ ଚଢ଼ିତେ ଜାଣିବ
 ହୁମାବୁଆ ଜାଣିବେ ।

ମିଶିଲା ମୟୁର ବୃଷଭଟ୍ଟ ଉପରେ
 ବଡ଼ ସହନର ଅପେକ୍ଷା
 ଗାବ ଶୁଭ ପିତ ଜାଣ ହାତ ହୋଇ
 ଉଡ଼ିଲେ ଉପେ ବଣେ ।

— ୩ —

ପାଖେଇ ଆସିଲା ଦୁର୍ଗ ବାହିନୀ
 ଆହୁତିତ କବି ବନାମା,
 ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଉପେ ଗର୍ଭ ଉପରେ
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସେନାର ସେନାମା

“ହେଉ ସେଇପି ଶ୍ରୀ ଶୋଭାପତି
 ଜଗାବ ଦେବେ ମୟୁର,
 ଯେଉଁଠି ରହିବୁ ସେଇଠି ରହିଥା
 ବନମାଳ ବୃଷଭଟ୍ଟ ।”

—୪—

“ରହିଦେଲେ ଶାନ୍ତି କଣ ହେବିବି ?
 ମୁଁ ସେ ମୁଣ୍ଡର ଉପେ
 ଶିଉରେ ଶିଉରେ କହିବିବି ମୁଁ
 ମୋହରି ଦେଖଇ ଉପେ ।

ମୋ ବେଶର ସେଇ ଉପ ଧରି କି
 ଦେଉଁଠି ରହିବି ଉପେ ?
 ଜୀବନରେ ତାହା କବିପାଣ୍ଡିତ
 ବଢ଼ିବି ପଛରେ ମରଣ ।”

—୫—

ଆଜ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ମଣି ସାଥୀଚରା
 ଦୁର୍ଗପାଣିଥିଲା ସବୁ
 ‘ରାମ ରାୟଣ’ କମାଣ ମୁହଁରେ
 ଉପେଦେବପିତା ମନେ ।

ଅନାଲ ଦେଶର ଚାନ୍ଦି ଶିଳା
ତହର ଉପର ଗାନ୍ଧାର
କିଏ କିଏ କିଏ କିଏ କିଏ
କିଏ କିଏ କିଏ କିଏ କିଏ ?

-୨-

ଗୋର ଦେଶାପତି ଗର୍ବର ପୁଣି—
ହୁକୁମ ମାନରେ କରବି
ସାଧାର ପରାଏ କଥା କହୁଛୁ
ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ବନ୍ଦୀ ।

କହରେ ଦେଶର ଗର୍ବିତ ଗୋ ଗୋ,
ଗୋମନାଥ ଶିଳା ହୁମର,
ସାଧାର ଦେ', ସାଧାର ଦେ'
ନୋହିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ସୁମର ।"

-୩-

କଥା କହୁଛୁ ପିଣ୍ଡା ଦେଶାପତି
କିଛି ମୁଁ କି ମନେ ?
ଗୋର ଗର୍ବର କିଛି କିଛି ମୁଁ
ଦେଶର ଦୋଷେଇ ଗର୍ବିତ ।

ମୋର ଜୀବନର ନାହିଁ କିଛିକିଛି,
ଅଛି ଏ ମୋହର ମୁହଁରେ ?
ମଣି ସାଥୀତର କହୁଥାନ୍ତି ମୁହଁ
ମୃତ୍ୟୁ ଦରିଦ୍ର ପୁରୁଷେ ।"

-୪-

"ମୃତ୍ୟୁ ଦରିଦ୍ର"? କହି ଦେଶାପତି
ମଣି ସାଥୀତର—କହେ,
କୃତ ଦାଣ୍ଡ ଦେଶ, କୃତ ଦାଣ୍ଡ ଦେଶ
ମଣି ସାଥୀତର—କହେ ।

ମଣି ସାଥୀତର କୁଣ୍ଡଳରେ ଚାହିଁ
କେହି ଗର ଆଖି ପଲକେ
ମୃତ୍ୟୁ ଦରି ସେ ମୃତ୍ୟୁ କିଣିଛୁ
ଜୀବନର ଏକ କେଳେ ।

ସାଧାର, କୋଣାର୍କ
ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ

କାହିଁକି କହୁଛୁ ସେ କାହିଁକି କହୁଛୁ
ସାଥେ ଶର ଦାସ ମନ,
କାହାଣୀ ବିସ୍ତାର କିପରି କହେ
କିଏ କି ପାଲଟି ପାଲଟି ?
କାହିଁକି ମନେକାନ୍ତି କହିବ କି ଗର
ସାଥେ ସାଧାର କହେ,
କାହାଣୀ କିପରି କାହିଁକି କହେ
କାହାଣୀ ମୁହଁ କହା ଶିଳା ?

ମଧୁସୂଦନ

କର୍ମ ଚକ୍ର ଭାରତ ନାମ

ଚକ୍ରର କୃଷ୍ଣକର ଆରମ୍ଭ

ସ୍ୱପ୍ନପ୍ରାଣରେ ଭାରତ ଦୁଃଖ ଓ ଦାସ ଅଧିକାରୀ
ମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରାଣପ୍ରାଣେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର—

ଭାରତ ଯଦ୍ୱା ସମୁଦ୍ରର ଝିଲ ଝିଲରେ ଚଳିଯାଏ,
ତେବେ ତଦ୍ୱା ଭାରତ ନାମ ଭାରତୀୟ ଯଦ୍ୱା ଗର୍ଭରେ ॥

(କି: ପୃ: ୧୧, ୩, ୧)

ହିମାଳୟର ଦକ୍ଷିଣକୁ ଓ (ଭାରତ) ମହାବୀରର ଗର୍ଭରୁ
ଯେଉଁ ଦେଶ ଗର୍ଭରୁ ତାହା ଭାରତ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ, ତାହାର
ଅଧିକାରୀମାନେ ନେଇ ଗଢ଼ାୟ ।

ବାସକରେ ଦେଶର ନାମ କେତେ ଭାରତକୁ ନେଇ ଗଢ଼ିଥିଲା
ତାହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚିହ୍ନରୂପାଦେବା କଷ୍ଟକର । ଅନେକଙ୍କ ମତରେ
ପୁରୁଷ-ଶରେ କାଳ ମହାବୀର ଦୁଃଖର ଶୁଭ ଲକ୍ଷଣ
ନାମାନ୍ତରେ ଭାରତବର୍ଷ ହୋଇଥିବ । ତାହାହେଲେ ଏହି ନାମର
ଲକ୍ଷଣ ମହାବୀର ଯୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥିବା ଖବର । ଅନ୍ୟ କେହି
କେହି 'ଭାରତ'କୁ 'ଭା-ରତ' ଅର୍ଥାତ୍ ଭାମ ଦୁପର 'ଭା' ଅର୍ଥ ହୁ
ଅର୍ଥେତ୍ତା ବା ତେବେ 'ରତ' ଅର୍ଥାତ୍ ଚକ୍ରିତରୀ ହେବୁ ଏହି
ଦେଶ ଭାରତ ନାମରେ ପରିଚିତ ହୋଇ ଆସିଛି । ତିନି

ଶେଷୋକ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତିତ ଯେତେ ପାର୍ଶ୍ୱ ବ୍ୟାପ୍ତି ହେଲେହେଁ ତହିଁରେ
ଭାସକରୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମନେହୁଏ ନାହିଁ । ମହାକବି କାବିତାସ
ଶ୍ରବଣରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ମାତାତାଙ୍କ ମୁଖରେ
ଶ୍ରବଣରା ପୁତ୍ର 'ସର୍ବଜନ' ପ୍ରତିଦୀପ ଅଧୀଶ୍ୱରହୋଇ
ଲେଖନୀଙ୍କ ଲେଖନୀରେ 'ଭାରତ' ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ହେବେତେବେଳେ
ଆଜ୍ଞାତରାଜ ବ୍ୟାସ କବିପତିଙ୍କୁ ଭୁବ୍ ସମତ ଏହି ଗର୍ଭରୁ
ପରେ ନିଜର ମହନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା
ହେବୁ ଦେଶର ନାମ ତାଙ୍କ ନାମାନ୍ତରେ ନାମିତହୋଇ ଆସିଛି ।
ପୁରୁଷ-ଶରେ ଯେତେ ଭାବା ଭାବରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ
ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଗାନ୍ଧୀ ସବୁଦିନ ମହାପୁରୁଷ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ
ଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହନାହିଁ । ଏହି ଗର୍ଭରୁ କେତେକ ଦେଶର
ନାମ ଭାରତ ହୋଇଥିବା ପର-ପରା ଶବ୍ଦର ଗାନ୍ଧୀଙ୍କରେ
ପ୍ରାଣପ୍ରାଣେ ଉପହାସ ହୁଏ ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠପାତ୍ର ଭାବରେ ମହାକବି ମାସ ଯୁଦ୍ଧରୁ ମଧ୍ୟରେ
ସାବଧାନ ଶ୍ରୁତିଗଣିତା ଛବରେ ଭାରତବର୍ଷର ଲକ୍ଷଣ
କରିଛନ୍ତି—

ସା ବଳବିରାଜିତବର-ପଦା- ଗୁପ୍ତ ଯଦ୍ୱା ଗର୍ଭରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ।
ଏତଦ୍ୱାସୁରପାତ୍ର । ଭାରତ- ବର୍ଷମଧ୍ୟ ମନ କବିତେ ବଶେ ॥

ପୃଷ୍ଠ ୧୪, ୫ ଶୋକ

ହେ ମହାବୀର ! ହେ ବିଶ୍ୱନାଥ ! ଏହି ଯେଉଁ ଭାରତବର୍ଷକୁ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମୁଁ ଶ୍ରୀରାମଧୀନ ବର୍ଣ୍ଣିତାଛି, ତାହାର ମୂଳରେ
ଅପରାଧ ଅନେକ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟମାନ ।

ଭବ ଶ୍ରେଷ୍ଠର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମହାବୀର ଭାରତକୁ ଶ୍ରୀକବି
'ଭାରତବର୍ଷ' ଭାବେ 'ଭାରତ' ବୋଲି ଲେଖିଛନ୍ତି ।
ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୀନାଦାସ କବିରଚନାରେ 'ଭାରତବର୍ଷ' ଭାରତବର୍ଷ
ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକବି କବିଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଭାରତ ସବୁ ଭାରତ
ଭାବେ ସ୍ପଷ୍ଟ ।

ପୁରୁଷ ଯୁଦ୍ଧ ଧରି ଏଦେଶର ଗାନ୍ଧୀଙ୍କରେ ଭାରତବର୍ଷର
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଶ୍ୱ ଭାରତ ଓ
ନୈତ୍ରାଣ ବାର୍ଷ ପୁରୁଷର ହୋଇ ଆସିଛି । ତଦ୍ୱା ସତ୍ତ୍ୱେ ସାଧୁ
ଦେଶର ଅନ୍ତରାତ୍ମା ମଧ୍ୟ କାବିକୁ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଓ ଧର୍ମାତ୍ମା
ମାଧ୍ୟମରେ ସଦେବନ ଭାବେ ରହି କୌଣସି କୃତ, ଦ୍ରାଘତା,
ହୋମ ବାହୁତ ବିଦାହାସରେ ଯେଉଁ ସାଦୃଶ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ଗୋପନ-ଏ
ତହିଁରେ 'ଭାରତ'ରେ ଭାରତବର୍ଷ'ରେ ହିଁ ବୁଝାଯିବା ଯେତେ
ସତ୍ତ୍ୱେ ନିର୍ମୋହ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରେଷ୍ଠପାତ୍ର କରାଯାଏ—

ଭାରତ- ଶ୍ରୀକବି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରୀକବି,
ନମ୍ବର ଶ୍ରେଷ୍ଠାଦେବି ଶ୍ରେଷ୍ଠାଦେବି ଶ୍ରୀକବି-ବ୍ରହ୍ମ ॥

ଦୁଃଖର ଶ୍ରେଷ୍ଠାଦେବୀ ପ୍ରାଣପ୍ରାଣେ ଶ୍ରୀକବି ।
ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାଣପ୍ରାଣେ ଶ୍ରୀକବି-ବ୍ରହ୍ମ ॥

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଷ୍ଠାଦେବିରେ ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ
ପ୍ରାଣପ୍ରାଣେ ମହାବୀରଙ୍କ ଶ୍ରବଣ ଗଢ଼ାୟାଉଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ

ଶ୍ରେଣୀରେ ଆବୃତ୍ତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପରିଚିତା ପ୍ରକାର
କାରାଦାରଣ । ତତ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରିଗଣିତ ଥିବା ପ୍ରକାର
ତାହାର ପରିଚିତା ମନରେ ଗଭୀରତା ଦେଖି । ସମସ୍ତ
ଜାତୀୟତା ଏକ ଓ ଏକତ୍ରର ସମ୍ମାନରେ ଏକତା ପ୍ରକରେ
ଆବଦ୍ଧ । ବିଚାରାଳୟ ଏହା ଦେଖି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବାଣୀରେ
ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରଦାନ କରି ଆସିବେ । ଏହାର ଆଶ ଏକତାପ୍ରକାର
ଦେଖନ୍ତୁ—

ଅଯୋଧ୍ୟା ମହାତ୍ମା ମାୟା କାଶୀ ବାଣୀ ଅବତୀତା ।
ପୁରୀ ଦ୍ଵାରାବତୀ ଦୈବ ଶୟେବା ମୋକ୍ଷଦାୟକା ॥

ଶ-ପିତ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଯୋଧ୍ୟା, ମହାତ୍ମା, ଦୈବତା, କାଶୀ
ବାଣୀକୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ କାଶୀ, ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଅବତୀତା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ
ଭାଗରେ ଦୃଷ୍ଟିକାକୁ ମୋକ୍ଷ ଦାୟିତ୍ଵରେ ଗଣନା କରାଯାଇଛି ।
ଆଦୁମାଣା ବିମାଳକ ଭାଗରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାମ ନିତ ନିତ
ଦ୍ଵାରକାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକର ପାଦନ କରି ଏକାଦିତ୍ ମହିମାମୟ
କରିଛି, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଏକାଦିତ୍ ପ୍ରାଣରେ ମହାକାଶୀୟତା ତଥା ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତା
ମହତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରକାଶିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶବ୍ଦାବଳୀ
ସ୍ଵାଧୀନରେ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି—ଉତ୍କଳରେ କର୍ତ୍ତାମାତାଙ୍କ,
ଦକ୍ଷିଣରେ ତାମ୍ରପୁର, ପୂର୍ବରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଶେଷ ଓ
ପଶ୍ଚିମରେ ଦ୍ଵାରକା । ତହିଁର ବାହୁଧାରୀ ଯେ କାଶୀର ଶ-ହରି
ସୁଦୃଢ଼ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଉଛି ।
ସୁର ସୁର ଧରି ଏକ ପାଦକୁ ଅନ୍ୟ ପାଦକୁ ଧର୍ମ ଅର୍ଚ୍ଚନ କରିବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କେ ଯାତ୍ରାକରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଦାନ-
ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ, ଧର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ
କାଶୀର ଏକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଉଥିଲା ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶାନ୍ତଚରଣ । ଧର୍ମପତ୍ର,
ପାଣିପତ୍ର ଓ ଶାନ୍ତାଗତ ଦେବ ବିଚିତ୍ରତା ମଧ୍ୟରେ ଏକତା

ସ୍ଵରୂପ ଏ ପାଣିକୁ ଆଶ୍ରମପ୍ରକାଶିଛି । କାଶୀର, ବ୍ୟାସ,
ତୁଳସୀଦାସ ଓ କବୀର ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାଚୀନ ସୁଗୁଣୀୟ ବିଶିଷ୍ଟ
ଭାଗ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଶ୍ରମଟି ଯାଗଛନ୍ତି
ତାହାର ଚିହ୍ନ ମାହିଁ । ଶେଷମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ମହାକାଶୀର
ଚେତନା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାରେ ଏମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ଅତିପ୍ରମୁଖ୍ୟ ।
ଆଦିତ୍ କାଶୀର ଉ.ମାୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଓ ବ୍ୟାସ ମହାପ୍ରଭୁ
ତଥା ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତ ପ୍ରଭୃତି ପୁରାଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଶରଣ
ସ-ପ୍ରକରେ ବିଦ୍ୟାବାନୀର ସୁରତରଙ୍ଗଣୀ ହୁଗାନ୍ ଏ ଦେଶକୁ
ଶୌରୀକାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତରେ ବ୍ୟାସ ଶରଣ୍ୟତା
ଅବତର ଶାନ୍ତଚରଣ ଯେପରି ମହିମା ଗାନ କରିଛନ୍ତି ତାହାର
ପ୍ରକାଶନ ମାହିଁ—

ଅହୋ ଅମାତ୍ୟାଂ ଜିମକାଣି ଶୋଭନଂ
ପ୍ରସନ୍ନ ଏଷାଂ ସ୍ଥିତୁତ ସୁୟଂ ହରିଃ ।
ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତରେ
ମୁହୂର୍ତ୍ତରେବେଳାପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୁହ-ହି-ନଃ ॥ ୫।୧୯।୨୧

ଯେଉଁମାନେ ଶାନ୍ତଚରଣରେ ଏହି ଦେଶର ଶେଷମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ ସୁରତ କରି କାବ ସପନ କରିବା ଉପୁଯୋଗ
ସବୁ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଧନ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଶେଷ
ଦୃଢ଼ହେବା ହରି ସୁୟଂ ପ୍ରସନ୍ନ । ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ
ସେକ୍ଷରେ ଜୀବନ ବିଚାରଣା ହିଁ ଆମର ପରମ ଧ୍ୟେୟ
ହେଉ ।

ଉତ୍କଳର କିଛି ମାଧ୍ୟମରେ ସୁଦେଶ ପ୍ରାଚୀ ଓ କାଶୀର
ଚେତନା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାରେ ଏହାଦ୍ଵାରା କି ଆମର ଶାନ୍ତଚରଣ
ଆଇପାରେ ।

ପ୍ରଧ୍ୟାପକ, ଶ-ପ୍ରତ୍ନ ବିଭାଗ
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ

ଉତ୍କଳରେ ନିଜର ଶୌରୀକାଶୀର ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତ
କରିବା—ଏହାହିଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ
ଅଭିପ୍ରେତ । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସ-ପ୍ରତ୍ନ ଓ
ପ୍ରସନ୍ନ ନୂତନ ଶବ୍ଦରେ ଆବେଦିତ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
ଯେତେବେଳେ ସୁର ବା ଦେଶିକ ଏ ପାଣିକୁ ଆଶ୍ରମରେ
ମହାତ୍ମା କରିଥିଲା, ତାହା ପ୍ରମୁଖ୍ୟତା ଅବଶ୍ୟକ ।

କାନ୍ଦାଳୀ ଦକ୍ଷର ପଦକାୟକ

[illegible]

ବିଜୟନଗରୀ କେନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ସୁବେଶା ଆନ୍ଦୋଳନ ତଥା
 ଗୁଡ଼ାଚାରୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଜୟନଗରୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଦେଇଥିଲା । ବିଜୟନଗରୀ
 ନେତା ବାବୁଜୀ ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତା ସୁବେଶା ପ୍ରାଚୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପାଇଁ
 ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ କହିଥିଲେ “ସୁରାଜ୍ୟ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ
 ଏ ମୁଁ ତାହା ହାସଲ କରିବି” । ଚିନ୍ତାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ଦେଖିଥିଲେ ସୁରାଜ୍ୟପ୍ରାଚୀ ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାବଳୀ ପ୍ରାଚୀ : ସେହି
 ବିଜୟନଗରୀ ନେତାମାନେ ଶ୍ରମ-ବାହୁ-ପ୍ରାଚୀ ନାମରେ ସ୍ୱାଧୀନତା
 ସଂଗ୍ରାମରେ ଏହି ନୂତନ ବିଜୟନଗରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ।

ଜାତୀୟ ଇ-ଗ୍ରେସର ଚଳନପନ୍ଥା ଓ ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ
ମେଣ୍ଟାଲ୍ ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ଓ ବସନ୍ତ ନାଟିକୁ ସମର୍ଥନ ଦେଇ ଓ
ବଜାରର ଆୟେ କଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରିବେ ।
ବୈଧ ନୂତନ ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ଶାସନ ସଂସ୍ଥା ନାଟିକୁ ପରିବ୍ୟାପକ
ସ୍ତରର ଭାବନାଗୁଡ଼ିକ ଆୟୋଜନ ଦ୍ଵାରା ଭାରତର ଭବିଷ୍ୟ
ଭାବକୁ ଅବସାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ସ୍ଵାଧୀନ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏକ ମାତ୍ର ପନ୍ଥା
ଯୋଗୀ ଚଳନପନ୍ଥାମାନେ ବିଶ୍ଵାସ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟ
ପନ୍ଥା ଗୋଟିଏ ବିଶାଳ ଅୟୋଜନ ପରିବ୍ୟାପକ ଉଦ୍‌ଘାଟ
କରୁଥିବା ନଥିଲେ ଏକ ଇ-ଗ୍ରେସ ଗେଜେଟ୍ ବଜାର ବ୍ୟବସାୟ
ଅନୁକୂଳ ଶାସନ ଭାବରେ ବସନ୍ତ ନାଟି ପନ୍ଥାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରି
ସମର୍ଥନ କରୁନଥିଲେ । ଅବଶେଷରେ ୧୯୦୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତାରେ ଅନୁକୂଳ ଏକ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁ
ଥିଲେ ବିବକ୍ତ ହେଲା । ଏକ ନୂତନ ସମ୍ପାଦକ ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ
ଚଳନପନ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଦବକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ । ମାତ୍ର
ଯେଉଁ ନୂତନ ଶକ୍ତି ଭାରତର ଭାବନାଗୁଡ଼ିକ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲା
ତାହାର ବିରୋଧୀ ଶାସନ ଆଉ ସମୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

ଉଦ୍‌ଭାବନା ପଦ୍ମ

[illegible]

ଚାଉଳର ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ବୃତ୍ତିକ
 ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ଉଚିତ୍ ଓ ମୁଣ୍ଡନମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ
 ସାମୁଦ୍ରିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରେ ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତିତ ଗତ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ବିକାଶ
 କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ପରଦା ପ୍ରଦର୍ଶନ କର୍ମ ଥିଲେ
 ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିକାଶ ନେତା । ସେ ପ୍ରଥମେ ହିନ୍ଦୁ
 ଓ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ରକ୍ଷା କରି କାର୍ଯ୍ୟ
 ଆନ୍ଦୋଳନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଗଢ଼ା କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ତତ୍ତ୍ଵେ ସେ
 ନିଜର ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ଇନ୍ଦୋର ଆନ୍ଦୋଳନ
 ଗୋଟିଏ ଚାଳ ମନରେ ଗୋରୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ମନୋରମ ସୃଷ୍ଟି
 କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ତାହା ପ୍ରକରେ ଆନ୍ଦୋଳନ
 ଠାରେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ାହେଉ ଏବଂ
 ଶେଷରେ ୧୯୦୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଦ୍ଵିତୀୟ ମସିହାରେ ତାହା
 ଠାରେ ନିଜର ଭାରତୀୟ ମୁସଲମାନ ଲିଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଗଲା ।
 ଏହି ମୁସଲମାନ ଲିଗ ପ୍ରଥମରୁ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ମନେଇ ତ ଗୁଡ଼ିଏ କରି
 ଭାରତର ରାଜନୀତିରେ ଏକ ଗୁରୁତର ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।
 ୧୯୦୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମର୍ଦ୍ଦେମିଶେ ଆଦମ ସାହେବ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 ହଜାହାଜ ଭାରତ ପ୍ରଜା ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବେଦନ କରିବା । ଅବଶେଷରେ
 ୧୯୧୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସରକାର ବଙ୍ଗ ବିଭାଜନକୁ ଉଦ୍ଦମ କରି
 ଦେଖାଥିଲେ । ତହିଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଭାରତର ଗଢ଼ାଧାରୀ କଲିକତାକୁ
 ଦିଲ୍ଲୀକୁ ଓ ମାଗ୍ଗରିତ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଆନ୍ଦୋଳନ ବିହିନ ପାଇଁ ମତା ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା ; ତୁମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ଏକତ୍ରୀକରଣ ପ୍ରକରେ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଅବସ୍ଥା ଆନ୍ଦୋଳନ
 ହୋଇଥିଲା ତୁମ ଚରମପନ୍ଥୀମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳି
 ଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ଭାରତର ରାଜନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଶ୍ରୀ ୫ ଟିମ୍ନ ବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
କ୍ରୀଷାଦରେ ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ରସୂତ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ କାହାଣୀର
ଅନ୍ତ ହିସାବରେ ଭାରତ ମଧ୍ୟ ଏହି ସୂତ୍ରରେ ଯୋଡ଼ ବୋଲିଲା ।

'ହୋମବୁଲ୍' ଆନ୍ଦୋଳନ

ଭାରତୀୟ ସୈନ୍ୟମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଦେଶ ବିଚିତ୍ର ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଥିବାବେଳେ କେତେକ ଭାରତୀୟ ଭାବନାପୂର୍ବକ ଏ ଦେଶବାସୀଙ୍କର ଆସନରୁ ତଥା ରାଜନୈତିକ ଦାୟତ୍ତ ବିସ୍ତରରେ ଆନ୍ଦୋଳନ କରିଥିଲେ । ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକୃତ କ୍ଷମତା ସମ୍ଭାଗୀ ଯେଉଁ ନୂତନ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେଉ ତାହାକୁ 'ହୋମବୁଲ୍' ଆନ୍ଦୋଳନ କୁହାଯାଏ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଅବସ୍ଥିତ ଭାରତୀୟ କୁଡୁଚିତ୍ୟା ସମିତିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଆନିବେଶାନ୍ତ ଓ ଲୋକମାନ୍ୟ ବାଳଗଙ୍ଗାଧର ଚିତ୍ତଙ୍କ ଏହି ନୂତନ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ । କ୍ରମେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାରତୀୟ କଂଗ୍ରେସମଧ୍ୟ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଗଢ଼ିତ ହୋଇଥିଲା । ଆନବେଶାନ୍ତ ଓ ଚିତ୍ତଙ୍କ ସାଥୀ ଭାରତରେ 'ହୋମବୁଲ୍' ଶିକ୍ଷାର ଶାଖାମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଥିଲେ । ଭାରତୀୟମାନେ ନିଜେ ନିଜକୁ ଶାସନ କରିବା କଂଗ୍ରେସ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଇ-ରେକନାନ୍ତେ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାତର କରିଦେବା ଶେଷସର ବୋଲି ସେମାନେ ଦୃଢ଼ମତ ଦେଇଥିଲେ । ବିଶ୍ୱଦ୍ରବ୍ୟର ଉଦ୍‌ବେଗମାନ ପରିସ୍ଥିତିବେଳେ ଭାରତରେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଇ-ରେକ ସରକାରଙ୍କୁ ବିଶେଷ ବିରୁଦ୍ଧ କରି ପଡ଼ାଇଲା ।

ଏହି ସମୟରେ ୧୯୧୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଇଣ୍ଡୋରେ ତାତାୟ କଂଗ୍ରେସର ଏକ ସୁରଣୀୟ ଓ ଉତ୍ତୁକପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଇଥିଲା । କଂଗ୍ରେସ ସଂବିଧାନର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଚିତ୍ତଙ୍କ ପ୍ରଗତି କାତାୟରାଜୀ ନେତାମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେହି ପୁରାତନ କଂଗ୍ରେସ ଅଧିବେଶନରେ ସ୍ୱଗତର ନୀତିଗତ ବିବେଚନା ହୋଇ

ବହୁତ ବହିଷ୍କୃତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନଃକାଳ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସେହିବର୍ଷ ମୁସଲିମ ଲିଗର ମଧ୍ୟ ବାଡ଼ିକ ଅଧିବେଶନ ଇଣ୍ଡୋ-ପାକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଧର୍ମରୁ ଚୈତ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀତ ବିଭିନ୍ନରେ ଇ-ରେକମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟା କରିବାକୁ ସେମାନେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ କଂଗ୍ରେସ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ିତ ଏବଂ ନିଜିତ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲେ । କଂଗ୍ରେସ ଓ ମୁସଲିମ ଲିଗର ମିଳିତ ଗଠନର 'ଇଣ୍ଡୋବୁଲ୍' ନାମରେ ଶୀଘ୍ର ।

କଂଗ୍ରେସ ଓ ମୁସଲିମ ଲିଗର ମିଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ହୋମବୁଲ୍ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ତମନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ଦାବୀ ପ୍ରତିକର୍ଷପାତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟହେଲେ । ଭାରତ ଶାସନ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଗଲା । ତାହା ମହେରୁ କେମସ ଫୋର୍ଡ ଆଇନ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ପଡ଼ିଥିଲା । ତଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ସତ୍ତ୍ୱା ପରେ ସ୍ୱାଧୀନତା, ସଂଗ୍ରାମର ପଥମ ପର୍ବ ଶେଷ ହୋଇ ଚୈତ୍ୟ ଓ ଶେଷ ପର୍ବ ଆଗମ ହେଲା । ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ପରେ ଭାରତରେ ଏକ ନୂତନ ପୁରୁଷୋଦ୍ଧେୟ ଓ ଶେଷରେ ଭାରତକୁ ବିଦେଶୀ ଶ ସନ ଗୋପ ଲାଭଲା ।

ସତ୍ୟବାଦ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
କୁଟୁମ୍ବସ୍ଥର

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଚୌଖର ନାୟକ

ଫର୍ମ୍‌ନିକ୍ଷମାନ ଉଦ୍‌ଘ-ମହତ୍‌ମାନେ ଯଦୁ ବିଭାଗ ଦ୍ଵରା
 ଉଦ୍‌ଘରେ ପ୍ରଦେଶା ପ୍ରାପ୍ତା ଉଦ୍‌ଘାଦେ ଉଦ୍‌ଘରେ ଦେଖା-
 ଶ୍ୟ ଯେ ପ୍ରାପ୍ତା ଉଦ୍‌ଘା ଉଦ୍‌ଘ 1

ସେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାବସନ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ମର୍ମରେ
ସନ୍ଧ୍ୟାବସନ୍ତ ପରିବେଷଣ ଜଗାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଯଦି ସତ୍ୟ
ହୋଇଥାଏ ବେଳ ଓ ଜାତିର ଯେଉଁ ନୀରବ ପ୍ରଜାଳର
ସମ୍ମାନ ଉପାପାରି ସ୍ବାଧୀନତା ସମ୍ମାନାନ୍ତରେ ଗୁରୁ ଲଢ଼ୁ
ହାତ ବେଶସିଲେ, ସାଧାରଣ ଲୋକ ତାରି ହେ ଦଣ୍ଡ
ଫଟିତାସ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହାକୁ ଯଥାଯଥ ସମ୍ମାନ
ପ୍ରଦାନ କର ନେବ କିଶେଷତଃ ଏନ୍ ପି ସି ଓ ଆନ୍ଧ୍ରମାନେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଚୁକ୍ତିଶୂନ୍ୟ ଭାବେ କାହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିବା ଆମ ପକ୍ଷରେ
ରକ୍ତବା ଜନକ ।

ସାଧାରଣତଃ ଜାତୀୟ ବିକସନାନୁକ୍ରେମ ପ୍ରକାଶ
 ଲୋକମଣ୍ଡଳ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରମୁଖ ନାୟକମାନେ ଥିବେ ।
 ଗାଁ ଗହଳରେ ବିକେମାନେ ହିଁ ଏହି ଜାତୀୟ ସଂପାଦନ କରନ୍ତି ।
 ଅନ୍ତତଃ ଶିକ୍ଷକ ଜାତୀୟ ବିକାଶକ୍ଷେତ୍ର—ମାତ୍ର ବିଦ୍ୟା କ୍ଷେତ୍ରରେ
 ସହଜାତୀୟ ସମାଜର ସାମାଜିକ ଓ ବ୍ୟବହାରିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନର
 ଦେୟତା ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ନାହିଁ । ସାଧାରଣତଃ ପୁରୁ
 ଜନମାନେ ପିଲାମାନେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ମାତ୍ର ପୁରୁଷ, ମାତ୍ର
 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଦେଖନ୍ତି । ତେଣୁ ପ୍ରକାଶନ
 ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷକମାନେ ଓ ଶିକ୍ଷିତମାନେ ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷକମାନେ ଶିକ୍ଷକ
 ଶାସ୍ତ୍ର, ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରଦାନର ରାଜ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷକ
 ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସମାଜରେ ବିଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷକମାନେ ନେତୃତ୍ଵ
 ନିର୍ବାହୀ, ଶିକ୍ଷକ ପିଲାମାନେ ନୁହଁନ୍ତି ଅନେକ ସମୟରେ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି । ଏଥିପ୍ରତି
 ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବାକୁ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ
 ନା ଜାଣି ନିଜାନ୍ତର ପରି ଉଦାହରଣ ଉଦାହରଣ ବିଦୁଷ୍ଟ
 ଏହା ଦେଖାଦେଖାଧର ପରିପାତ୍ର ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଏହା
 ଉଦାହରଣ ଦେଖ ଦେଖ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଦେଖେ ନାହିଁ ।

ଡିଆରୀ ଓ ଗବେଷକମାନଙ୍କ ମତରେ ଆମ ଜାତୀୟ ପଢ଼ାକାରେ ଶେଷର ଯେ ଆମ ପଢ଼ାକୁ ଜନ୍ମଦାନୀ ଭାବେ ପ୍ରତି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି ତାହା ନୁହେଁ । ଆମ ପଢ଼ାକା ବିଶ୍ୱାସୀ, ମୁଖି ଓ ପ୍ରଗତିବାଦୀ । ଏଥିରେ ବହୁଧାତୁ ସମ୍ବେଦନା ଭାବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ପ୍ରତିପାଦିତ । ଆମ ଜାତୀୟ ପଢ଼ାକାର ଜନ୍ମକାଳ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଦାନ କରୁ । ତଳେ ଡିସ୍କପ୍ସ ହାତରେ ଗଣ୍ୟ ଜାତୀୟତାର ସ୍ୱରୂପ ଦେଖି ।

ପ୍ରାଚୀନ ଇଂରେଜ ଘର

ଆଗେ ଆତ୍ମନାଶା ଝିନାଟବ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପଣ୍ଡିତ ।
 ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର । ମେଣ୍ଡି, ଚନ୍ଦ୍ର,
 ଚନ୍ଦ୍ର, ବୁଝାଣ, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର,
 ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ର,

ନୋଡ଼, ମରହଟ୍ଟା ଓ କିଛି ତ-ଶେ ମରହଟ୍ଟାମାନେ ବିଭିନ୍ନ
 ଲୁଣ୍ଠଣରେ ଭାବେ ସମ୍ଭବିତ । ଦେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ପାରିସାଦିକ ସ-ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଜ ନିଜ ତ-ଶେ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପତାକା ଗ୍ରହଣିତ । ବିଭିନ୍ନ ଜାମିନରେ ମତ ହୋଇ
 ଦେମାନେ ପରସ୍ପରର ଗାନ୍ଧୀ ଅନ୍ତମତ କରି ତତ୍ତ୍ୱରୀ
 କୋଇଲିରେ । ଏହି ପରିସେଷରେ ଭାରତର ଗୌରବ
 ରାଜ୍ୟ ନିଶାଣ କରୁଛି ।

ବିଦେଶୀ ଶାସନ

ଭାରତରୁ ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାକୁ ଆସିଥିବା ଇଂରାଜିଆ
 କ-ପାନୀ ନାମରେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ତର ଭାରତୀୟ
 ରାଜ୍ୟର ମରହଟ୍ଟାମାନଙ୍କ ଅନୁକମ୍ପା ଓ ଅସହାୟ ହାନିକୁ
 ସୁସ୍ଥାପନ ନେଇ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ । ଇଂରାଜୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଶାସନକୁ
 ପ୍ରଧାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାରେ । ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ
 ରାଜ୍ୟରେ "ବିଶେଷ ମାନବତା" ଦିଆ ଶୁଭ ଭାବେ କୁପେ ।
 ଏହି ପରିସେଷରେ ପୁର ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତାପ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ
 ଗାନ୍ଧୀରେ ପ୍ରବେଶ କର ।

ପ୍ରଥମ ଜାତୀୟ କାଗଜର ଓ ସବୁଜ ଧୂଳି

ଭାରତରୁ ବିଦେଶୀ ଶକ୍ତିର ବିକିର ପାଇଁ ୧୮୫୭
 ମସିହାରେ ପେଣ୍ଟି ବିପ୍ଳବ କାହାଣୀ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଦେଖା
 ଦେଇଥିବା କାହାଣୀରୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ନ୍ୟୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ବିଦେଶୀ ଏହିପରି ସମାଜରେ ପାହାକୁ ବିପାତ୍ର
 ବିଦେଶୀ ଆଖ୍ୟା ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଭୋ ଭାରତବାଦୀଙ୍କର
 ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାହାଣୀ ସ-ଗ୍ରାମ ଏଥିରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା
 ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । ବି-ଦାସନ କୁପ, ପରାଧୀନ ଓ ଭାରତ
 ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ମରହଟ୍ଟାମାନେ ଏହି ସ-ଗ୍ରାମର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ ।
 ଦୁଇନାମାରେ ଥିଲେ ଇଂରାଜୀ ମରହଟ୍ଟା କ-ପାନୀ
 ବାଣିଜ୍ୟ ହୋଇ, ନାନା ପ୍ରକାରର, ସେଇ ମୋରର ସମ୍ପଦ
 କାହାଣୀର କାହା, ବାଗସୁରେ ପାଏ ପିନ୍ଧି ଇଂରାଜୀ ମାତ୍ର
 କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରକାର ଏକ ପ୍ରକାର କ-ପାନୀ ଦେଇ ଓ
 ଅପର ପ୍ରକାର ସ ତାମା ଇଂରାଜୀ ବାଣିଜ୍ୟ ଗ୍ରହଣରେ
 ପ୍ରବେଶ । ବିଦେଶୀ ବାଣିଜ୍ୟର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଥିବା ତ କ
 ଦେଖାଇ ପ୍ରକାଶ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସ-ଗ୍ରାମ-
 ମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଗ୍ରହଣିତ ଇଂରାଜୀର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ସମ୍ପଦ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାର । ତେଣୁ ଏତଦାଶିକ
 ମାନେ ଭାରତ କାହାଣୀ ସ-ଗ୍ରାମର ଗ୍ରହଣରେ ବିଭିନ୍ନ
 ଧୂଳିର ସେ ପ୍ରଥମ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶରୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରୁଛି ।
 ଏହି ମହାନ ଏହିପରି ସମାଜର ଗାନ୍ଧୀ ସ୍ୱାଧୀନତା ସ-ଗ୍ରାମର
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶର ସେଇପରି
 ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛି ତହିଁରୁ ଉତ୍ତର ଇଂରାଜୀ ଦେଖାଉଛି ।
 ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରକାଶରେ ଦେଖି
 ସବୁଜ ଇଂରାଜୀ ଗ୍ରହଣିତ ଇଂରାଜୀମାନଙ୍କ ଇଂରାଜୀରୁ ପ୍ରମ
 ସ-ଗ୍ରାମର ସ୍ୱାଧୀନ ତାହାପ୍ରତି ପ୍ରକାଶ କାହାଣୀ କରିବା ଦେଖାଉଛି ।

ଜାତୀୟ କ-ଗ୍ରେସ ଓ ସୁନିଶ୍ଚିତ କାହାଣୀ

ଏହି କାହାଣୀ କାହାଣୀର କବିପୟ ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷିତମାନଙ୍କ
 ପୋଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ହୋଇପାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ, ଭାରତରୁ କ-ପାନୀ ଶାସନର
 ବିଭେଦ ପ୍ରକାଶ । ବିଭିନ୍ନ ଶାସନ ସହିତ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା
 ସ-ଗ୍ରାମ ଦେଖ । ଭାରତୀୟ ମନୁ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ, ବାଣିଜ୍ୟ
 ବାଣିଜ୍ୟ, ଧର୍ମାବଳୀ, ଇଂରାଜୀରେ ପ୍ରଧାନତର ସୁନିଶ୍ଚିତ
 ସୁସ୍ଥାପନ ଦେଖା ପାଇଁ କ-ଗ୍ରେସର ମହତ୍ତ୍ୱ
 ବିଦେଶୀର ଇଂରାଜୀର ପ୍ରତି ପ୍ରକାର, ଗୌରାବ୍ୟ
 ପ୍ରତିପା ଓ ଆଶ୍ୱାସନାମକ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
 ଭାରତର ତତ୍ତ୍ୱରୀ ନେତୃତ୍ୱ ବିଭିନ୍ନ ଶାସନାଧୀନରେ
 ଇହି ପ୍ରକାର ଶାସନାଧୀନ କ-ଗ୍ରେସର ଆଶ୍ୱାସନରେ
 ସହିତ ଇଂରାଜୀ କଲେ । ଏହି ପରିସେଷରେ ଆଶ୍ୱାସନ
 ଅନ୍ତର କଲେ ସ୍ୱାଧୀନତା ବିଭିନ୍ନ ଆଶ୍ୱାସନ ମଧ୍ୟ
 ହୁଏତର ପ୍ରକାର ନେଇ ୧୮୮୫ ବିଭେଦର ୨୮ ତାରିଖରେ
 ମହାଭାରତୀୟ କାହାଣୀ କ-ଗ୍ରେସର କଳ୍ପନା କଲେ । ସେ ବିନ
 ଦେଇ ନେତାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାହାଣୀ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ, ସୁନିଶ୍ଚିତ
 କାହାଣୀ ଓ ଗାନ୍ଧୀର ଗୁରୁ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ର ୨୨ ତାରିଖ
 ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାହାଣୀ କ-ଗ୍ରେସର କଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ
 ଦେଖା କଲେ । ସୁନିଶ୍ଚିତ ଗାନ୍ଧୀର ଗୁରୁ କାହାଣୀ ଦେଖେ
 କ-ଗ୍ରେସର ପ୍ରଥମ ସମାପତି ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ଶିକ୍ଷା କ-ଗ୍ରେସର ନ ଥିବା ସ୍ୱାଧୀନତା
 ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁନିଶ୍ଚିତ କାହାଣୀ ନିକର ପ୍ରକାର କୁପେ
 କ-ଗ୍ରେସର କଲିନେଲେ ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଜନ୍ମ

ପ୍ରକାଶକରେ କହୁ ନିଜ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କବି ଭାରତରୁ
 ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ବିଦେଶର ବାଣିଜ୍ୟ ସ-ଗ୍ରାମରେ
 ଆସିଲେ । ଦେମାନଙ୍କର କଳ୍ପ ପ୍ରକାଶର ଗାନ୍ଧୀ
 କ-ପାନୀ ନାନା ଗାନ୍ଧୀର ଅନୁପାଦିତ କଲେ । ସମସାମୟିକ
 ପ୍ରକାଶକରୁ କଲେ ଏ ପ୍ରକାର କାହାଣୀ କାହାଣୀ
 ବିଭାଗରୁ ବିଭିନ୍ନ କଲି ନିଦର୍ଶନ ଗ୍ରହଣିତ ଭାରତୀୟମାନେ
 ଭାରତ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅନୁ
 ହେଉଛି କଲ କଲିଥିଲେ । ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ଭାରତର
 ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରହଣିତ କଲ କଲି ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ପାଇଁ
 ଭାରତରେ ପ୍ରକାଶ କଲିଥିଲେ କାହାଣୀ ହେଲେ
 ସୁନିଶ୍ଚିତ କାହାଣୀ କାହାଣୀର ଗାନ୍ଧୀ ଗୁରୁ ।
 ଦେଖାଯିଲେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାହାଣୀ ନେତୃତ୍ୱରେ କଲ ଗ୍ରହଣ
 ହେବାକୁ ଗ୍ରହଣ । ସ୍ୱାଧୀନତା ସ-ଗ୍ରାମରେ କାହାଣୀ ଗ୍ରହଣ
 କଲ ସୁନିଶ୍ଚିତ କାହାଣୀ "କଲେ ମାତ୍ର" ଥିବା ଏହି ଆଶ୍ୱାସନ
 କଲ । ଭାରତ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶକରୁ
 ଏହି ଆଶ୍ୱାସନ ନାନା ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାରେ ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର । ବିଭିନ୍ନ କାହାଣୀ ଏକ କାହାଣୀ
 କାହାଣୀ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରକାଶର ପ୍ରକାଶ

ଯଦ୍ୱାମାନେ ଟେକ ରପରେ ବିଚାରଣ କରୁଥିଲେ । ତାହାରେ
ତାହାମାନ ପଚାରି ପଲ ପଲ ଲୁହୁଆ । ତାହାମାନ ପିଲାଟିଏ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତାସ୍ତୁ ନୟନରେ ଘରଘାଟା କରେ ଶିକ୍ଷକ
ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଦେଶର ସେହି ପଚାରିବା ଦେଖାଇ ଦେଇ
ନୟନରେ ସହିତ ପଚାରିଲେ—“ମହାଶୟ ! ଅପଣଙ୍କ ଦେଶର
ପଚାରିବାଟି କ’ଣ ଆମ ଏହି ପଦ କ ପରି” ? ବିଦ୍ୟା ର ରପାର
ସୁବଳ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ଏହି ସ୍ୱାଧୀନ ନାୟକଟିର
ପ୍ରଶ୍ନର କି କହାବ ଦେବେ ତାହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଲାଜର
ପରାଧୀନ । ପରାଧୀନ କାଟିର ପଚାରି ଆସିଲା କେହି ?
ଦେଖି ସେ ଲଜରେ ମହଳ ଅବନତ କରି ଅସ୍ତ୍ର ବିମୋଚନ
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରକାଶ
ଗାନ୍ଧୀଜୀମାନଙ୍କ ବିପ୍ଳବୀ ମାତାମାନ ଦେଖା ଓ ବିପ୍ଳବୀ
ଶ୍ୟାମଳୀ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପାରିଲେ ଜଣାଇଲେ
ସମସ୍ତେ ହୋଇ ଲାଜର ପାରି ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଚାରିର
ପରିକଳନା କଲେ । ଏହା ଚିନ୍ତା ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଭାଗରେ
ନାହିଁ, ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ହରିଜନ ଓ ପ୍ରାଣ ଦେଶରେ ସବୁଜ
ରଙ୍ଗ ପରାଧୀନ ଫୁଲରେ ସଜିତ ହୋଇଥିଲା । ନାହିଁ
ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ପଦ ଓ ସାତଟି ତାରକା, ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଥମେ ଦେଶବାସୀ ଲିପିରେ ବସେ ମାତ୍ରମ୍ ଲେଖା
ଓ ପାଦ ପ୍ରଥମେ ବାମ ପ୍ରଥମେ ଲେଖାମାନ ପ୍ରଥମ ଓ
ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ବଜ୍ର ପଦ ଓ ତାରକାର ଛବି
ଥିଲା । ଲିପିଲିଖିତ ହେତୁ ଲଜରେ ଓ ତଦେ ମାତ୍ରମ୍
ଗାନ୍ଧୀ ନାବ ରଙ୍ଗରେ ଅଜିତ ହୋଇଥିଲା । ତମାମାନ
କଲ୍ୟାଣୀ କଲିନ ନଗରରେ ଏକ ସମାଜବାଦୀ ସମେତ
ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ଦେଶର ସମାଜବାଦୀ
ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ସମ୍ମାନ କରାଯିବା ବସ୍ତୁ ସୁବଳ ପଦଟି ନିଜ
ନିଜ ଦେଶର ପଚାରି ଲେଖା ଏହି ସମେତନରେ ଲାଜ
ନେଇଥାନ୍ତି । ବିପ୍ଳବୀ ଲାଜର ସୁବଳମାନଙ୍କ ଲେଖରେ
ମାତାମାନ ଦେଖା ଏହି ସମେତନରେ ଲାଜ ନେଇ ଯେତେବେଳେ
ନିଜ ପ୍ରଥମ ଚିନ୍ତା ଲେଖିବୁ ସମେତନ ଚରିତରେ ସମସ୍ତେ
ଜନତାଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସୁବଳ ଧରିତ ହେଲା Long Live India,
Long Live India—ଆଜାଦ ହିନ୍ଦ—ହିତାବାଦ । ଏହା
୧୯୦୫ ମସିହାର ପ୍ରଥମ । ତେହି ତେହି ଏହାକୁ ୧୯୦୬
ମସିହାର ଦୋରି କହନ୍ତି ।

ଦଶ ଗଣ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ୧୯୦୬ ଅବସ୍ଥା ୬ ଚାରିପ୍ରକରେ
କଲିକତା ହିତ ପାର୍ଥୀ ତାଗ ନ ଦେ ଯାଉ (Green Park)ରେ
ଏହି ପଚାରିର ଅନୁସ୍ଥ ପଚାରିବା ପ୍ରଥମ ମସି ରଲୋଚିତ
ହେଲା । ତାହାରି ତାହାରି ମତରେ ଅତ୍ୟ ରପରେ ସବୁ
ତାରକା ଓ ଗୋଟିଏ ପଦ ତଦେରେ ୮ଟି ପଦ ଥିଲା ।
ଅନ୍ୟ ସମେତଗୁଡ଼ିକରେ ଗୋଟିଏ ପରିକଳନା ହୋଇ ନଥିଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ୧୯୦୫ରୁ ୧୯୦୬ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ
ଲାଜର ପାରି ପ୍ରଥମ ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ଚିନ୍ତା ପଚାରିର ଅନ୍ୟସ
ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପଚାରିର ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ ଓ ତହିଁରେ
ସମସ୍ତେ ସମେତଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ହାତୀପତା ଦୋଧ,
ସା-ପଦାସିନ ସ-ପାଟି ଓ ଅନ୍ୟ ଲାଜର ଦୋଧରେ ହୋଇ
ଥିବାସ୍ଥ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲିପିର ଲାଜରମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ

ହାତୀପତା ଲଜ ହୋଇଗଲା । ବଜ୍ର ବିହେବ ଆନ୍ଦୋଳନରେ
ବିପ୍ଳବୀମାନେ ଏହି ଚିନ୍ତା ପଚାରିବା ବ୍ୟବହାର କରି ଅନ୍ୟମ
ତ୍ୟାସ ସ୍ୱାଧୀନ କରିଥିଲେ । ତାହାରି ପଚାରିର ଅନ୍ୟସ
ବିଦେଶୀ ସରକାରଙ୍କର ଛାଡ଼ି ସହାୟକ କାରଣ ହେଲା ।

ହେ.ମୁରୁର ଆନ୍ଦୋଳନ ଓ ଲେଖିକ ପଚାରି

ସରକାରମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଆଶା ଆଦା-ଶା ନେଇ
ତଦୁ ନବ ପଦର ଉ-ଗ୍ରେସରେ ଯେଉଁ ଦେଲେ । ଲଜ ଲିପି
ପାରିଥିଲେ ଅବେଦନ ନିବେଦନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶ ଲାଭ
ପାରି ତତ୍ତ୍ୱବେଳେ ଦ-ଗେସର ଲେଖି ଲେଖି ଥିଲା, ତାହା
ହେଲା ଦେଶବାଦୀ ଲିପି । ସେକମାନଙ୍କ ବାକରକାଧାର
ଚିନ୍ତା ଦ-ଗ୍ରେସରୁ ନିଜସ୍ୱ ସ୍ୱାଧୀନ ମତରେ ପରିମସିତ
କରାଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହି ଲେଖରେ ସେ Home rule
for India League ସ-ଶା ଲେଖି କଲେ । ତାହା ଶାମଳୀ
ଆନ୍ଦୋଳନର ଦ-ଗ୍ରେସର ସର ନେତ୍ରୀ ଭାବରେ ୧୯୧୭ ଡିସେମ୍ବର
୨୬ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ କଲିକତା ଦ-ଗ୍ରେସରେ ହୋଇ ଲଜ
ଆନ୍ଦୋଳନର ଦୃଷ୍ଟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଯେଉଁ କୁ ନାମରା ଲାଜର
ଦେଇଥିଲେ ସର ଲାଜର ଚିନ୍ତାରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେବ କୁ ଲାଗିଲା ।
ଦ-ଗ୍ରେସର ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶର ଲେଖରେ ଦେଶସ୍ଥ ସୁଲଭ ସୁନିୟମ
ଜ୍ୟାତ୍ ବଦଳରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଚାରିର ଆବେଶକତା
ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା ।

ଏହି ପ୍ରକାଶ ୧୯୧୫ ମସିହାରେ କଲେର ଜଣେ କଲିକତା
ଦ-ଗ୍ରେସ ନେତା ଶ୍ରୀ ଡି ଡି ଦାଠେ କହାରି ସୁଧା ସେବକ
କାହାଣୀର ବ୍ୟବହାର ପାରି ଏକ ପଚାରିର ପ୍ରକାଶ କଲିଥିଲେ ।
ସୁଲଭରୁ ଆମେରିକା ହୋଇ ଅନୁକରଣରେ ଶ୍ରୀ ଦାଠେ
ଏହି ପଚାରିକୁ ଲେଖିକ ରୂପ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିରେ
ପାରିତି ଲାଜ ଓ ଲେଖି ପଦର ତତ୍ତ୍ୱର ଲେଖା ନୁହଁ ପଦ
ଏହାରେ ଲାଜେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିଲା । ପଚାରିର ବାମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ
ସୁନିୟମ ଜ୍ୟାତ୍, ଦକ୍ଷିଣ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବଦ ଓ ତାରକାର ଛବି
ଏବଂ ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ସରକାରଙ୍କର ଧର୍ମ ଗଣରେ ଚିତ୍ରିତ
ହୋଇଥିଲା । ସୁନିୟମ ଜ୍ୟାତ୍ ସୁବଳ ମାତ୍ରରେ ଯେ ଲାଜ
ଦ-ଗ୍ରେସ ଶାସ୍ତ୍ରଧାରୀମାନେ ସୁଲଭ ଶାସ୍ତ୍ର ଦାଠା କଲେ ।
ନଥିବି ଲେଖା ତତକାଳୀନ ଲାଜର ପ୍ରବେଶକୃତିକର
ସୁବଳ ଥିଲା ଅନ୍ୟ ଲିପିଲିଖିତ ଲାଜର ପାଚାମ ଏଡିହ୍ୟ
ଓ ଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟ ଲାଜ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲା । ହୋଇ ଲଜ
ଲିପି ଏହି ପଚାରିକୁ ପ୍ରଥମ କରିଥିଲେ ।

୧୯୧୭ ଡିସେମ୍ବର ଦ-ଗ୍ରେସରେ ସରାମେତ୍ରୀ ଶାମଳୀ
ଦେଶର ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ୟ ଲାଜ ଦ-ଗ୍ରେସର ପ୍ରଥମେ ହେବା
କରି ଏକ ଲାଜର ପଚାରିର ଦୃଷ୍ଟରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାରି
ଶାସ୍ତ୍ର ଅବଳାକୁ ନାଥ ପାତ୍ରଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏକ କଲିକତା
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଲିପିରେ
କଲିକତା ଲେଖି ଦେଠବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ପ୍ରକାଶ ଲେଖି ପଚାରି ହିନ୍ଦ ଦ-ଗ୍ରେସର ଚିନ୍ତା ସ୍ୱାଧୀନରେ
ଆନ୍ଦୋଳନରେ ବ୍ୟାପକ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ
ନାଟୀରୁ ପତାକା

[illegible]

୧୯୭୭ ମସିହାରେ କଟକସ୍ଥ ମୁଖ୍ୟସିପାହାଣୀ ପଡ଼ିତ ମୋଟିସଲ ନେହେରୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଶ୍ରୀ.ପନ କରିବାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଉତ୍ତୋକନ କରିବାରୁ ବିଭିନ୍ନ ପାଲିଆମେଣ୍ଟରେ

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ପୃଷ୍ଠା ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୩ ତାରିଖରେ ହେଉଥିବା ମୁନିସିପାଲିଟି ଚଉଦଶା ଗାବନ୍ଧୋପାଦସଭା ୫ ଟା ଗାବନ୍ଧୋ ପଞ୍ଚାୟତ ପରିଷଦର ଗୋରାବାଡ଼ ଯାଇ କାଚାଣ ପ୍ରଜାତ ଜଣେ ଜନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପୋଲିସ ଓ ଗୈର ପ୍ରଜାତ ପଠାଇ ଦିଦେଶୀ ସରକାର ତାହା ଗୋରା ବେଲେ ନାହିଁ ।

କାଚାଣ ପ୍ରଜାତର ଦାବିଦାର ଉପରେ କାନ୍ଦି କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପେକ୍ଷାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପପତ୍ତି ଆଇନ ଅନାମ୍ୟ ନାଗପୁରରେ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଧାନନ୍ଦା ସଂଗ୍ରାମର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟାବଳେ ଏହା ନାଗପୁର ଝଣା ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ନାମରେ ବିବିତା ୧୯୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧ ତାରିଖରେ ବେଲେ କ-ଗ୍ରେସ୍ ସଭା ସେବକ କାଚାଣ ପ୍ରଜାତା ହସ୍ତରେ ଧରି ସର୍ବସାଧାରଣ ଲେଖା (Civil line) ବେଲେ ଶୋରାଯାତ୍ରାସାରେ ଯାଉଥିବାବେଳେ କାଚାଣ ପ୍ରଜାତାଣ ଦାବିଦାର ପାଇଁ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଉଣି କଲେ । ଶୋରାଯାତ୍ରାକାଳୀନାମେ ନାହିଁଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପୋଲିସ ସେମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କଲେ । ଏହି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ମନେକରି ନାଗପୁର କ-ଗ୍ରେସ୍ କମିଟି ବିବେଚନା କଲେ ଯେ କାଚାଣ ପ୍ରଜାତର ଦାବିଦାର ଉପରୁ କଟକଣା ଗଠାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିବେ । କ-ଗ୍ରେସ୍ରେ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଏକତାତାପ ସରକାରୀ ସୁନସ୍ତ ପ୍ରଜାତାଣିକା ଛାଡ଼ିଥିବା ଛାତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁରଦା ଦେବୀ ପ୍ରଥମ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ବୃଥେ କାଚାଣ ପ୍ରଜାତା ହସ୍ତରେ ନିଷ୍ପିନ୍ଧାସ୍ଥରେ ପ୍ରବେଶ କରି କାଗାବରଣ କଲେ । ପ୍ରଜାତ ରାଜନୀତିର ଚଳବର୍ତ୍ତୀ ଗାବନ୍ଧୋବାବସରୀ ନାଗପୁର ଆସି ୧୯୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୩୧ ତାରିଖରେ ଏକ ବିରାଟ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଏହି ଝଣା ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଶୁଭରୁ ଦୁଃଖାବତୀକୁ ଯାଇ କାଚାଣର ଗାବନ୍ଧୋରେ ଗାବନ୍ଧୋ କନସ୍ଟାବଲଙ୍କୁ ଦେବାବେଳେ ଯେ କାଚାଣ ପ୍ରଜାତାରେ ନିହିତ କାଚାଣ ସ-ହତି ଗୋଷ୍ଠୀର ଦୁର୍ବଳତା ଶକ୍ତିରେ କିନ୍ତୁ ହୋଇ ଥିବା କାଚାଣ ପ୍ରଜାତାକୁ ବିଦେଶୀ ସରକାର ସହିପାରି ନାହାନ୍ତି । ଏହା ଉପରୁବର୍ତ୍ତ କରି ସାଧାନତାବାନା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାବନ୍ଧୋର ଜଗନ ଚାପ ସ୍ବାଭାବ କରି କାଚାଣ ପ୍ରଜାତର ଚେତ ରଖନ୍ତୁ ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗାବନ୍ଧୋ କ-ଗ୍ରେସ୍ କମିଟି ନାଗପୁରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଏହି ଝଣା ସତ୍ୟାଗ୍ରହରୁ ଏକ ମହାଗାବନ୍ଧୋ ସତ୍ୟାଗ୍ରହରେ ପରିଣତ ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲେ । ଦେବସାଧାରୀ ଗାବନ୍ଧୋ ବିବେଚନା ପ୍ରଦେଶକୁ ତତ୍ତ୍ବ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ନାଗପୁର ଆସିଲେ । ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ସପରିସରନା ତାହାରୁ ୬୩ ପିଠକଗାର ପଡ଼େଇ, ବରୁଣଗାର ପଡ଼େଇ ଓ ଅସୁରୀ ବିନୋଦାଚାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଟ୍ୟାକ୍ ହେଲା । ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମହାମୁଖାଣୀ ୧୯୨୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୩ ତାରିଖରେ ୬ ବର୍ଷ ପାଇଁ କାରାଦଣ୍ଡରେ କଟିତ ହୋଇଥିବାକୁ ଟାକର ମୁକ୍ତି ଦାବୀ କରି ପ୍ରତି ମାସ ୧୮ ତାରିଖକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ବୃଥେ ଦେଶବାସୀ ପାତନ କରି ଆସୁଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ ବୃହତ୍ ୮ ତାରିଖ ଶାନ୍ତୀ ଦିବସରେ ଦୁଇ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ସମସ୍ତେ ଗାବନ୍ଧୋ ନିଷ୍ପିନ୍ଧାସ୍ଥରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ ବୋଲି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସଂସ୍ଥାପକ ମଞ୍ଜୁ କା ଆଦରୁ ଗୋଷ୍ଠୀ କରିବେଲେ । ଆମର ଓ ବିପ୍ଳବର ତଥା ଯେ ହେଉ କାଳିତକୁ ପାଇଁ କରାଯାଉଥିବା ନିଷ୍ପେକ୍ଷା ସରକାର ଉଦ୍ଧାର କଲେ ।

ଝଣା ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଉପରୁ ହେଲା । ମୌଲମ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ସରାପତିବୃତ୍ତରେ ବିଜୁରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କ-ଗ୍ରେସ୍ରେ ଏକ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ଝଣା ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଉପକ୍ରମ ପାଇଁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ-ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ସମାପ୍ତ ଶାପନ କଲେ ।

ଏହି ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ପରିଣତି ବିଶେଷ ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ ହେଲା । କାଚାଣ ପ୍ରଜାତାର ମନ୍ଦ୍ର ଅଧିକତ୍ବ ଅଧିକ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । କାଚାଣ ପ୍ରଜାତାକୁ ନିଜର ପ୍ରାଣ ବିନିମୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ତତ୍ତ୍ବଦାତାର ପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ସ୍ବୟଂ ସେବକ ତାଲିମ, ପ୍ରଜାତା ସଦନର ବିଧିବିଧାନ ଉତ୍ପାଦିତ ଦାବି ପାଇଁ କ-ଗ୍ରେସ୍ରେ 'ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ସେବାବଦ୍' ଶାଖା ସ୍ଥାପିତ ହେଲା ।

ଶିକ୍ଷାନାମକ ଆପଣି ଓ ପରାଣତ

କାଚାଣ ପ୍ରଜାତର ଦାବିଦାରକୁ ଶର୍ବ କରାଦେବୀ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଉପାୟାତର ଶୋଭାପରିବେଶେ ସରକାରୀ ଲେବ ନାଟିର ଆୟୁଧ ବୃଥେ କରାଦେଲେ ଶିଖ ସମାଜ । ସରକାରୀ ହାମ ତତ୍ତ୍ବରେ ପ୍ରଗୋଷିତ ହୋଇ କେତେକ ସମ୍ବ୍ରାଜିନୀତାବାଦୀ ଶିଖ ଚିରଙ୍ଗ ପ୍ରଜାତାରେ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ସାନ ଦାବୀ କରି ଏପରିକି ଅଧିକା କଦା ଉଚ୍ଚର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏ ଯୋଡ଼ି ଗୁଣି ଲାଗିଆ ପ୍ରଜାତା ଉଦ୍ଧାରକୁ ଲାଗିଲେ । ୧୯୨୯ ମସିହା ଲହୋର କ-ଗ୍ରେସ୍ରେ କ-ଗ୍ରେସ୍ରେ ଶିଖ ଝଣା କାଚାଣ ପ୍ରଜାତାକୁ ମୁକ୍ତକରି ଉପୁଦ୍ଧିକା ବିପ୍ରାଚର କମାଧାନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଲୋଡ଼ିଲେ । ମାତ୍ର ଲବଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ପାଇଁ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନବୁଧିକା ଦୃଷ୍ଟିରୁ କ-ଗ୍ରେସ୍ ସେଣ୍ଟିପୁଟି ଦୃଷ୍ଟି ବେଲ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅଧିକତ୍ବ ଶିଖ ସମାଜକୁ ମହାମୁଖାଣୀ ସ୍ବୟଂ ଶିଖ ଲହେରେ ଯେ ଶିଖ ସମାଜ ବିରାଟ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଏକ ଅଂଶ ବିଶେଷ । ଏହା ସେମାନେ ସ୍ବାଭାବ ନ କଲେ ଉଦ୍ଧା ଲହଣ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ହିଁ ଲାଗିବେ । ଯାହା ହେଲ କାଚାଣ ପ୍ରଜାତାରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗାତ ଅଛି । ତଣ୍ଡିତେଷ ବିଷ କପନ କଲୁଥିବା ବିଦେଶୀ ସରକାରର ତତ୍ତ୍ବ ପ୍ରତି ସତେକର ଲବିବାକୁ ଗାବନ୍ଧୋ ଶିଖମାନଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ ଚେତାବନୀ ଶୁଣାଉଥିଲେ ।

ଲବଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଅବସାନ ପରେ ଶିଖମାନଙ୍କ କାଚାଣ ପୃଷ୍ଠି ଉପସାପିତ ହେବାକୁ ୧୯୩୧ ଅପ୍ରେଲ ୧ ତାରିଖରେ କରାଦି ମରସ୍ତ ମରଗରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କ-ଗ୍ରେସ୍ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି ପ୍ରଜାତା ବିପ୍ରାଚର କମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଜାତା-କମିଟି ଗଠନ କଲେ ।

ଗୁଣାମୁକ ପ୍ରଜାତା

ତତ୍ତ୍ବ ଅଭୋଦନା ପର୍ଯ୍ୟାଭୋଦନା ପରେ ପ୍ରଜାତା କମିଟି ବୁଝାରିତ କଲେ ଯେ ଚିରଙ୍ଗ ପ୍ରଜାତାର ଆଦ୍ୟ ଦେଶରୀ, ମଧ୍ୟ ଗାବନ୍ଧୋ ଶ୍ରେତ ଓ ପ୍ରାଚ ଗାବନ୍ଧୋ ସଦୃଶ ରଙ୍ଗ ରହିତ । ଛତୁପତି ଶିବାଜୀ ଦେଶରୀ ଲବଣ ପ୍ରଜାତା ଦାବିଦାର କଲୁ ଥିଲେ । ଏହି ରଙ୍ଗ ଗାବନ୍ଧୋ ଓ ଚାମର ପ୍ରଜାତ ହେବ । ଶ୍ରେତ ରଙ୍ଗ ଶିଖା ଦେବ ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି ଓ ପବିତ୍ରତା । ସଦୃଶ ରଙ୍ଗ ବାଉଳ, ବିଶ୍ବାସ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଲବିତ୍ବ ଶିଖା ମିଳିବ ।

ପ୍ରତାପର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଦେବାଧାରଣ ଆଦି କରଣର ମୁକ୍ତିର ଦୃଶ୍ୟ ରୂପେ ଚିତ୍ରଣର ସ୍ଥାନ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ରହିବ । ନୀଳ ପତ୍ରର କାହିଁରେ (Blue black) ଚରିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ ହେବ । ପ୍ରତାପର ଦୈର୍ଘ୍ୟ-ପ୍ରସ୍ଥର ଅନୁସାରେ ୩ରେ ୨ ହେବ । ପ୍ରତାପର ସବୁତ ଗଢ଼ ମନକୁ ବିରାଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଓ ଶ୍ରମଦାନରେ ଧର୍ମୋପାତାକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସ୍ଥାପନା ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବ । ସମସ୍ତ ଓ ମୁକ୍ତିର ସହିତ ମାନବର ପ୍ରାକୃତିକ ସଂସ୍କରଣ ମଧ୍ୟ ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିବ ।

୧୯୩୧ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବମ୍ବେରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାରତ ସଂଗ୍ରହ କମିଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତାପର ଏହି ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଓ ଅର୍ଥସରଳ ପୁରାତନ ଚିତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତାପରୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅର୍ଥ ଅର୍ଥାନ୍ତର ଦେଖି ଲୋପ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତାପରୁ ଏହି ଯେଉଁ ମାନବୀୟ ସଦ୍‌ଗୁଣ ଗଢ଼ିର ଦୋଷର କରାଗଣା ହେବେ ସମସ୍ତେ ସମମତ ହେଲେ । ଶିକ୍ଷାମାନବର ଦାବୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲୋପ ପାଉଥିବା ଓ ଲୋପାନ୍ତରେ ସେ ପ୍ରକାର ଦାବୀ ପାଇଁ ଆଦୌ ସୁଯୋଗ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହି ପୁରାତନ ପ୍ରତାପର ସହ ଦେଶବାସୀ ସବୁତ ପରିଚିତ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ୧୯୩୧ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତାରିଖରୁ ପ୍ରତାପ ପ୍ରଶ୍ନାରୁ ରୂପେ ପାରିବା ପାଇଁ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ କଂଗ୍ରେସ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଭାରତ ସାରା ବିକଳୋନ୍ମାଦରେ ଏହି ପୁରାତନ ଚିତ୍ରଣ ପ୍ରତାପରୁ ଗଢ଼ାବନ କରି ଦେଶବାସୀ ପ୍ରତାପ ପ୍ରଶ୍ନାରୁ ପାଉନ ଲେଲେ ।

ସ୍ୱାଧୀନତାପ୍ରାପ୍ତି ଓ ସ୍ୱାଧୀନ କରାଣ

ଗଣସା ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ଅବସାନ ପରେ ଅସିନ ସଂଗ୍ରାମ ପାଇଁ ପ୍ରାକୃତି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ମହାତ୍ମାଜୀ ପ୍ରତାପରେ ଗଢ଼ାବନର କାର୍ଯ୍ୟ-କ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଣାକୁ ସମ୍ଭାଳେ । ଅଗଷ୍ଟର ନିବାସର, ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ଏକତା, ଶ୍ରଦ୍ଧା ପସାର, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା, ସ୍ୱାଧୀନ ଯୁଗ, ମୌନିକଶିଳ୍ପ, ସାମାଜିକ ସମାନତା ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ, ମହିଳା ଛାତ୍ର, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ଆଦିବାସୀ ସଂଗଠନ କଂଗ୍ରେସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଚଳୁ ପରାଜିତ ସତ୍ୟାଗ୍ରହମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମତ-ପ୍ରକାଶର ଦ୍ୱାଧାରଣ ଦାବୀର ପ୍ରସାରଣପଥ ଧ୍ୱନି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ୧୯୪୦ ମସିହାରେ ପରିଷଦୀୟ ଯେଉଁ ମସିହାରେ ୧୯୪୨ ଅଗଷ୍ଟ ୮ ତାରିଖରେ ବମ୍ବେ କେ ଆସିଲା ତାଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱରେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଭାରତ କଂଗ୍ରେସ କମିଟି ଭାରତକୁ ଲଂକେର ଶାସନରୁ ଚୁକ୍ତାକ ଅବସାନ ଦାବୀକରି ଭାରତ-ଶାତ (ହାତର ଗ୍ରହଣ) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା କଲେ ଏହି ବିରାଟ ଆନ୍ଦୋଳନର ଶୁଭାଶନ ପାଇଁ ମହୋତ୍ସାବ ସେବାପରି ମହାତ୍ମାଜୀଙ୍କର ଆତ୍ମାଙ୍କୁ ପ୍ରତୋଷ ମନେଇ ଲଂକେର ସରକାର ୯ ତାରିଖ ପ୍ରତୋଷରୁ ଭାରତ ସାରା ତୋପନୀ ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ କଲେବମେ । ତାହାପରେ ପ୍ରମୁଖ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରି ଗ୍ରହଣରୁ ବହୁ ଜନସାଧାରଣ ଜଣା ଗରୀବ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ରୂପ ମହାତ୍ମା ପରିଚିତ ପ୍ରଶ୍ନର ସେମାନେ ଆନ୍ଦୋଳନର ଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ସମ୍ଭାଳେ । ଶ୍ରୀମେ ସ୍ଥାନେ ଲୋକେ ନିଜର ଦାଧାନ ସେ ଶ୍ରୀ କରି ସରକାରୀ ବସ୍ତ୍ରପରିଧାନରେ ତାହା ପ୍ରତାପର ଲକ୍ଷ୍ୟରେଲେ । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରୁ ପରିହତ କରିବା ପାଇଁ ଦିବେଶୀ ପ୍ରଶ୍ନର ସରକାରଙ୍କୁ କପୋତଜନ ୧୭ ଗଜର ସ୍ତମ୍ଭ

ପ୍ରତା ଅବସାନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗଢ଼ାବନୀ ତାହାକୁ କୃଷେପ ନକରି ଲେଲ କୋରିମନା, ପାଞ୍ଜୀ, ଚୁର୍ଚ୍ଚି ଲୋପାଦି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଫେଲ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତିର ଯେଉଁ ପରାକର୍ଷା ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ତହିଁର ପ୍ରସାଦର ନାହିଁ ।

ଅବଶେଷରେ ଜନତାତ ବିହର ହେଲେ । ୧୯୪୨ ଫେବ୍ରୁଆରୀରେ ଭାରତୀୟ ମୌନଶିଳ୍ପୀ ବିଦ୍ରୋହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଲେଲେ । ବିହର ପାଇଁଆମେଷରେ ଶ୍ରମିକ ବହୁ ଲଂକେର ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବା ନୀତିରେ ବିତରୀ ହେଲେ । ଭାରତକୁ ପରାଧୀନ ରଖିବା ଆର ସରକାର କେଶନାହିଁ । ୧୯୪୨ ଡିସେମ୍ବର ୯ ତାରିଖରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଶାସନ ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ଶାସନ ବିଧାନର ସଭା ଗଠିତ ହେଲେ ।

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ ପାଇଁ ଲାହୁର ନିଶାଣର ରୂପରେଖ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଇଁ ମୌଜିନୀ ଅତୀତ୍, ଶାମତୀ ସରୋଜୀନୀ ନାୟକ, ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା ଲାବକୋପାଧ୍ୟାୟ, ଶ୍ରୀ ରେ, ଏମ. ମୁନସୀ, ସର୍ବଜିତ ପାରିକର, ଡା. ଅନେକର ଡାହାଣ ଏଲେନା, ସର୍ବଜିତ ରାୟ ବି., ଡା. ବି. ଏମ୍. ମିତ୍ରଙ୍କୁ ମେଲ ଶାସନ ବିଧାନର ସଭା ୧୯୪୨ ଜୁନ୍ ୨୩ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛି ଗଠନ କଲେ । ଗଢ଼ାର ଅନୁଧ୍ୟାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ପ୍ରଶ୍ନର ଦେଲେ ଯେ ଯେଉଁ ପ୍ରତାପର ପ୍ରକାଶ ଗଢ଼ାବନ ଓ ଯେଉଁ ପ୍ରତାପ ପାଇଁ ଅସାମ ତ୍ୟାଗ ଭାରତର ସାବାକାର କରିଛନ୍ତି ସେହି ଦେଶରୀ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ସଦ୍‌ଗୁଣ ଗଢ଼ାର ବିହର ପ୍ରତାପ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଲାହୁର ନିଶାଣ ହୋଇ ରହିବ । କେବଳ ବରଷାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୟସ ଚିତ୍ର ଚିତ୍ରରେ ଚନ୍ଦ୍ରବିହର ଅବଶିଷ୍ଟ-ସମ୍ଭବ ବାଦ ଦିଆଯିବ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଦୁଃଖିକାରୁ ଯାଇ ଜାଣି ମତଦାୟକ ଲେଲେ ଯେ ପ୍ରଶ୍ନାବୟବ ବିରକ୍ଷା ଚିତ୍ର ପ୍ରତାପର ଚନ୍ଦ୍ରବିହରବେଳେ ବାୟୁରେ ଆଲୋକିତ ହୋଇ ବରଷାର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରକୁ କେତେବେଳେ ତାମସରେ ଓ କେତେବେଳେ ତାହା ପଡ଼େ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ । ଏଇ ଚିତ୍ରର ବିକଳ ମାର ଦଶନ କଲେ ଦୃଷ୍ଟିର ବିଶୋଧା । ଏହି ଚିତ୍ରର ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟ ଅସିନୀର ଅବତାର ପ୍ରତାପ ଗଢ଼ାବନ ରୂପେ ମହତ୍ତ୍ୱର ଦୃଷ୍ଟି ବାତାସ ପ୍ରତାପରେ ସର୍ବଦେଶ ଗଢ଼ିବ ପାଇଁ ଅଗଣର ଏହି ଚନ୍ଦ୍ର ୨୪ଟି ଅଗ ବିଶିଷ୍ଟ ଗଢ଼ାବନ ପାଠରେ ଥିବା ଅଶୋକ ଚକ୍ରର ଅବିକଳ ଦିଆଯାଇଛି । ବନାରସର ୪ ମାସର ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶୀ ସାଗନାଥରେ ଗଢ଼ାବନ ରୂପ ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କର ଧନତରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏହି ମହତ୍ତ୍ୱର ପ୍ରତିର ଚକ୍ରର ଲବେ ମହାନଶିଳ୍ପ ଅଶୋକ ଗୋପାଳେ ଏକ ଧର୍ମହୀନ ମନାଣ କରି ତହିଁରେ ଚନ୍ଦ୍ରର ଗାନ୍ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅଶୋକ ଚକ୍ର ସତ୍ୟ, ଅସିନୀ, ମୈତ୍ରୀ, ସର୍ବଜିତ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ସତ୍ୟର ଯୁଗେ ଯୁଗେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ଅଶୋକ ଚକ୍ରକୁ ବସ୍ତରେ ଧରି ଗଢ଼ି ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମକାରୀ ଅସାମ ତ୍ୟାଗ ପ୍ରତ ସେହି ଚିତ୍ରର ପ୍ରତାପରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଲାହୁର ନିଶାଣ ରୂପେ ବରଣ ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଯେଉଁସ୍ତ ଗଢ଼ିଛି

୧୯୪୭ ଜୁଲାଇ ୨୨ ତାରିଖରେ ପ୍ରତାପର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରତା-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମହତ୍ତ୍ୱ କଲେ କହିଲେ ଯେ ସମ ଗଢ଼ାବନ ଓ ସମ ଅସାମ ବିଶେଷ ଗାନ୍ ଦେଶରୀ, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ଗାନ୍ ସବୁତ

ଭାରତୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଚିନ୍ତା ଝଣା ଶାନ୍ତିର ଲାଭ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ହେବ । ମଧ୍ୟଭାରତ ଦେଶରେ ତରଳାଣ ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ୱରୂପ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ କାହିଁରେ ଏକ ତତ୍ତ୍ୱ ଚିତ୍ତ ହେବ । ସାମାନ୍ୟ ଅଶୋକ ପ୍ରସର ବି-ଏ ମୁଦ୍ରାରେ ଯେଉଁ ତଳ ଖୋଦିତ ଅଛି ପ୍ରତାପର ଚକ୍ରର ଉପ ଅବିଚଳ ସେହିପରି ହେବ । ଶେଷ ପ୍ରସର ପ୍ରସ୍ତ ସେତିକି ତଳର ବ୍ୟାସ ସାଧ୍ୟ ସେତିକି ରହିବ । ପ୍ରତାପର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୩ ହେଲେ ପ୍ରସ୍ତ ୨ ରହିବ । ପ୍ରତାପ ଚେତନା ଶିଳା ଖୋଦି କରାଯାଇ ପ୍ରକୃତ ହେବ ।

ପ୍ରକୃତ କଦାହରଲାଲଙ୍କର ଅଗ୍ରତ ଏହି ପ୍ରକାଶକୁ ସାଧ୍ୟ ଘଟଣା ଘଟଣା ପରେ ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାମାନଙ୍କ ଚରଣକୁ ଚୈତ୍ତ୍ୱରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାମଳ, ଦେଶୀୟ ଲାଙ୍ଗୀ ସମୁଦର ପ୍ରତିନିଧି ଶ୍ରୀ ମୋହନ ବି- ମେହେଟା, ଭାରତୀୟ ହାଣ୍ଡିଆନଙ୍କ ଚରଣକୁ ଶ୍ରୀ ଏବଂ ବି. ମୁଖାର୍ଜୀ, ଆଦିବାସୀ ପ୍ରତିନିଧି ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରପାଦ ବି- ଆର୍ଜୁନୋ ରଞ୍ଜିତାମଳ ପ୍ରତିନିଧି ଶ୍ରୀ ପ୍ରାୟ ଏହୋନା, ଶିଳା ଘମାଳ ଚରଣକୁ ଶ୍ରୀମା ଗୁରୁମୁଖ ବି- ଅନୁମତ ଉ-ପ୍ରଦୀପର ପ୍ରତିନିଧି ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତେକର, ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିନିଧି ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ ଓ ପ୍ରତିଶେଷରେ ବଶିଷ୍ଠ ସ୍ୱାଧୀନତା, ସ-ତ୍ୟାମା ଶାମରୀ ସରୋଜିନୀ ନାରାୟଣ ଭାରତର ଏହି ଲାଙ୍ଗୀୟ ମଣ୍ଡାପ ପ୍ରତି ଅନୁମତ୍ୟ ଜଣାଇ ଲାଗଣ ଦେବା ପରେ ପ୍ରତାପଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟାବଳେ ତିଆରି ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାହାଣୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ନେତୃତ୍ୱ ଚକ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାରତ ଗାଁ ପ୍ରାୟ ଲାଙ୍ଗୀୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ୨୫ଟି ଚକ୍ରର ପ୍ରତାପାଳ-ତାକୁ ମୁଦ୍ରିତ କରି ସ୍ୱାଧୀନ ଲାଙ୍ଗୀୟ ଝଣା ଲୋକମାନଙ୍କ ସୁଯୋଗ ଲାଗିକରି ଶିଳାକୁ ତାଙ୍କପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତା, ଶାନ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସତ୍ୟମାନେ ଅଧର୍ମ ନିବାରଣ ଦକ୍ଷାୟମାନ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତୀୟମାନେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ଗୋଟିଏ ବିଭିନ୍ନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉପରେ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରତାପ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଲାଙ୍ଗୀୟ ମୁଦ୍ରିତମାନଙ୍କର ସମ୍ମାନ ସୁରକ୍ଷିତ ହେବ ।

ବିଜୟ ଚିତ୍ରିକାୟତ୍ରୀ

୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ । ଭାରତ ଇତିହାସରେ ଏକ ଅବି-ସ୍ମରଣୀୟ ଦିବସ । ଆସିଆନଙ୍କର ଚିର ଅନ୍ଧାରଣିତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏହି ପର୍ବକୁ ଦିବସରେ ଆମେ ଲାଭକରୁ । ୧୪ ତାରିଖ ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲଢ଼ାବଳେ ଶ୍ରୀରାମ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାରତର ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ମାଲବ୍ୟାପେନ ଭାରତୀୟ ନେତୃ ମହତାବୁ ଶମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କଲେ । ପ୍ରକୃତ କଦାହରଲାଲ ନେହେରୁ ଭାରତର ସର୍ବସମ୍ମତ ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ସମୟ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି ବିଶୁଦ୍ଧ ହାଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଆବେଦନରା ବହୁତ ଶେଷ କରିଥିଲେ ଯେ ଶିଶୁବାସୀ ଯେତେବେଳେ ସୁସ୍ଥ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତପୀଠରେ ତରଳ ତାହୁଡ଼ ଭାଗ କରୁଛି । “ଏବଂ ବି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟ ମିତ୍ରାନ୍ତର ଅନ୍ତ୍ୟାନ୍ତ ହୋଏନ୍ ବି ଓହାନ୍ତ ସ୍ୱାପନ୍ନ, ଉତ୍ତର ଲଭଇ ଏହାନ୍ତ ସ୍ତୁ ଲାଭନ୍ତ ଅନ୍ତ ପ୍ରତିମ୍ନ” । ୧୫ ତାରିଖ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାୟୋଗରେ ସ୍ୱାଧୀନତାର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଯେ ପ୍ରାୟ ଚିତ୍ରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନେହେରୁ ଲକ୍ଷ ରକ୍ଷି ଘୋଡ଼ା ସମାବେଶରେ ଚିତ୍ରିତାଏ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିତ୍ରୀ ଲାଲିତାଙ୍କ ଶାନ୍ତି ଦେଖିଲେ

ଅଶୋକ ତତ୍ତ୍ୱ ଲାଭ ତ ଭାରତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲାଙ୍ଗୀୟ ନିଶାଣକୁ ଉପଲବ୍ଧି ଲାଭକର କରି ଏକ ଆବେଦନରା କଣ୍ଠରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଦେଲେ ଯେ ନେତାଜୀ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଅନ୍ତିଷ୍ଟ ଆର୍ତ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । ଭାରତର ଶେଷ ସ୍ୱାଧୀନ ମୋରାଲ ସମ୍ମାନ ବାହାଦୁର ଶାହାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଲାଭକର ବେଳେ ବଦାବସି ବିଦେଶୀ ସରକାର ଲାଲିତାଙ୍କରେ ରଖିଥିଲେ । ତେଣୁ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ଚିତ୍ରି ଲାଲିତାଙ୍କରେ ଅନ୍ତିଷ୍ଟ ହୋଇପାରି ଅନୁଭବ କରି ସଶସ୍ତ୍ର ବିପ୍ଳବ ଦ୍ୱାରା ଭାରତକୁ ଇ-ନେତା ଶାନ୍ତି ଲବନକୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ସ-ସମ୍ପଦ ଅବାଦିତ ଚୌକକୁ ନେତାଜୀ ଚିତ୍ରୀ କଲେ ଆହୁନ ଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଲାଲିତାଙ୍କରେ ଶି-ପ୍ରଥମ ଦିବସ ଚିତ୍ରିତତା ଲାଭକର ନରାପିବ । ଆଜି ତାହାହିଁ ଶୋଭାପ୍ରଦାୟ ଦେଶବାସୀ ଅସୁର ବିବରୋଧାସ ସୁର କରିଥିଲେ । ସେବେ ପୁରପୁରୀ, ସହର, ନଗର, ଚୋରାମ ବଜାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତାପ ଲାଭକର ସୁସମାବେଶରେ ଯେଉଁ ବିବରୋଧାୟ ଦେଖାଦେଇଥିଲେ ତାଙ୍କ ଅନୁତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ପ୍ରତାପର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା

ଲାଙ୍ଗୀୟ ନିଶାଣର ଅପବ୍ୟବହାର ରୁକ୍ ପ୍ରଣୟ ନେତା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚତାମା ସ୍ତରରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ ହୋଇଛି । ସତ୍ୟାବେ ଲୋକଚିତ୍ର ହୋଇ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତାପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବ । ଲୋକଚିତ୍ର ପ୍ରତାପ ଓ ପୀଠର ସୁରକ୍ଷା ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ଲୋକମାନେ ପହରା ଦେବେ ଲୋକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବିବରରେ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତାପ ଲାଭ କରି ହେବ । ଲିପିବଦ୍ଧରେ ପ୍ରତାପର ଲେଖନୀ ଭାବ ଉପରକୁ ରହିବ । ସମ, ପ୍ରତାପ ଉପାଲର ୧୦ ଗୁଣ ହେବ । ସମସ୍ତ ୧/୧୦ ପୋଡ଼ା ହେବ । ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ତରରେ ପ୍ରକୃତ ହେବ ଓ ହମର ୨୫୫ ହେବ । ବଟା, ଚୋପାନ ଇତ୍ୟାଦି ପାତ୍ରରେ ପ୍ରତାପ ଶିଳି ଲିପି ନିବାର ଅଗ୍ରତା ଶିବାକୁ ଚିତ୍ରି ଲକ୍ଷ ପାଇଁ ଲୋକଚିତ୍ର ପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲୋକାପିବ । ଲୋକଚିତ୍ର ଲାଲିତାଙ୍କର ବିବରୋଧରେ ତାହା ଲୋକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରତାପ ସୁରକ୍ଷା ଅନୁକ୍ରମ ଶିଳି ଲାଲିତାଙ୍କ ଲୋକାପିବ । ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ବାହିବା ଲୋକଚିତ୍ର ଦେଖିଲେ ପ୍ରତାପ ଲୋକା ଲୋକ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିପ୍ଳବ ଲୋକଚିତ୍ର ଓହାନ୍ତର ସୁରକ୍ଷା ହୋଇ-ଶିବାକୁ ସେହିପରି ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ରହିବ । ସତ୍ୟ ସମିତିରେ ସତ୍ୟାପନ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକା ଲୋକ ପ୍ରତାପ ରହିବ । ଲୋକାପିବ ପାଇଁ ପ୍ରତାପର ଶିଳି ବ୍ୟବହାର ହେବ ନାହିଁ । ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ଅଗ୍ରତା ବାହାଣ ଲାଭରେ ପ୍ରତାପା ଧରିବେ । ଶିଳା ତଳେ ପ୍ରତାପା ଧରାଯିବନାହିଁ । ପ୍ରତାପକୁ ଚେତୁରତା ଓ ହୁମାଲ, ବ୍ୟାସ, ପରଦା ଚାଉଣ ଲା ଲୋକଚିତ୍ର ବସ୍ତ୍ରର ଅନ୍ତରାଳ ରୂପେ, ବ୍ୟବହାର ଲାଭାପନ ପାଇଁ ତା ଲୋକ ଧର୍ମି ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ନାହିଁ । ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତାପ ଆଉ ଲୋକଚିତ୍ର ଲୋକାପିବ ଆଗର ଅଗ୍ରତାଙ୍କ ଦେଖାରେ ଅପର ନାହିଁ ଅଗ୍ରତା ଲୋକଚିତ୍ରମାନେ ଶିଳା ହେଇ ପ୍ରତାପକୁ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଲାଙ୍ଗୀୟ ପ୍ରତି ବିନମାନଙ୍କରେ ଲୋକାପିବ ଲୋକ ଲୋକ ଲୋକରେ, ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଓ ଲୋକାପିବରେ ପ୍ରତାପ ଲୋକ ପାରିବେ । ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ହେଲେ ଲାଷପିଟି, ମହା ପ୍ରମୁଦତା ବାଉରବନ, ସବିବେଶ ଓ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଉଦ୍ଦତନ ପ୍ରତାପା ଲିପିପାଟିତ । ପ୍ରତାପା

ଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ଲୁପ୍ତ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତାକରାଣୀ । ମିଳିତ ପାଟିକା-ପ୍ର
ତିକ୍ଷେପ କରି ଆକର୍ଷଣିକ ବିବରଣୀମାନଙ୍କରେ ବହୁ ବିକଳ ପ୍ରାସ୍ତର
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଚଳୁଥିବା ଚଳ ଶିଳା ପୋଡ଼ିବା ଧାଡ଼ିରେ
ଆଗସ୍ଥ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀକିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବିଶେଷ ଅବସର
ମାନଙ୍କରେ ମିତ ଦେଶର ପ୍ରକାଶକୁ ଆଗରେ ଚଳିବାକୁ ବିଧାନ
କରିଛି । ତାହାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର ପରେ ପ୍ରକାଶ ଶିଳା, ବିକଳ
ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ତାହାକୁ ଆଉ ବ୍ୟବହାର ନକରି ଚଳିବା-ପାରି
କଲାପରି ପ୍ରସନ୍ନାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରିବା କା ପ୍ରମାଣ ଦେବ ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟତାପ

କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶ ଯେଉଁଠି ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାଶ ତାହା
ସୂଚକ ହୋଇଥାଏ । ବିଶେଷତା ପ୍ରକାଶରେ ଅଶୋକ
ଚକ୍ରର ସମ୍ପର୍କରେ ଆମ ପ୍ରକାଶର ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ ମହତ୍ତ୍ୱ
ମଣିତ କରିଛି । ଚଳିଆ ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ଅଶୋକଚକ୍ର
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାତା ଶିଳା ଦିଏ । ସୁଦର୍ଶନଚକ୍ର ପରି ଅଶୋକଚକ୍ର
ଅନ୍ୟାୟର ସଂହାର କରେ । ସେଥିରେ ଶିଳା ୨୪ଟି ଲେଖା
ଅକ୍ଷରାଳ (୨୪ ଶିଳା) ତାହାକୁ ସୂଚକ । କର୍ମାନ୍ତରାହ
କାବନ ଓ ଚକ୍ରର ଗତିରୋଧରେ ମୃତ୍ୟୁ—ଏହି ଚକ୍ର ଶିଳା
ଦିଏ । ସୁଖର ଆର୍ତ୍ତବ୍ୟାଧିରେ ଓ ଦୁଃଖାଧିକରେ ପ୍ରତିର
ନ ହେବା ପାଇଁ ଚକ୍ର ଶିଳା ଦିଏ । ସୁଖର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର
ସୁଖକପରି ଦୀର୍ଘମତ୍ର ହେବାକୁ ଓ ସୁଖର ନିୟମ ଇ-ସନ
ନ କରିବାକୁ ଶିଳା । ଆର୍ତ୍ତ ଚକ୍ରପରି ଏହା ଯଦି ଶିଳା
ଓ ଶିଳାମୟ ସମାଧାନ କରେ । ଯାହା ଏତିକାଦିକ ସୁଖ
ସୈଦ୍ଧ୍ୟର ସମାଧାନ ଶିଳା ଚକ୍ରର ସୁମାର ମିଶ୍ରଣାଳୁ ଓ
ଭାରତ, ପାରସ୍ୟ, ମିଶର ଓ ସ୍ତ୍ରୀୟ ଦେଶରେ ପ୍ରତି ପ୍ରାଚୀନ
କାଳରୁ ଶିଳା ପ୍ରକାର ସୁମାର ପାଇ ଏତିକାଦିକମାନେ କଳ
ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତସ୍ତୁ କରଣ ପ୍ରାଚୀନତା ଆଗୋପ କରିଛି ।

ଆମେମାନେ କାହାଣୀ ବିବରଣୀମାନଙ୍କରେ ସେ କୌଣସି
ମତେ ପ୍ରକାଶାଟିକୁ ନଦୀର ଦେଇ କରିବା ସାଧ୍ୟ କରୁଛୁ ।
ସତେଜନ ନାକାଦିକ ଇ-ସନେ ଏତିକି ଆମର କରିବା ନୁହେଁ ।
ଆମ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶ ଯେଉଁଠି ବ୍ୟାସପ୍ରତ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନତା
କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଚକ୍ରରେ ଯେଉଁ ସଦ୍‌ଗୁଣରାଜିର ସୁଖମା ଚିନ୍ତା

ପ୍ରାଣକ୍ଷି, ସେଥିପ୍ରତି ଆମେମାନେ ଲାଜନ ନ ହେଲେ ପ୍ରକାଶ
କରାଉବା ବୁଝା । ପ୍ରକାଶର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହିତ ଯେଉଁଠି
ବିଧିବିଧାନ ପ୍ରାଣୀତ ହୋଇଛି ତାହାକୁ ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତରେ ମାନି
କରିବା ଆମମାନଙ୍କର ପରମ କରିବା ।

କରଣୀ ପ୍ରକାଶ ସମସ୍ତକର

ଅଶୋକ ଚକ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀକିତ ଶିଳା ପ୍ରକାଶ ରାସ୍ତାରେ ନିଶାଣ
ହୁଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀକିତ ହୋଇଥିବାକୁ ତାହାକୁ ବ୍ୟବହାର ସାମାନ୍ୟ ।
ରାସ୍ତାରେ ନିଶାଣ କୌଣସି କରଣୀ ସଙ୍ଗେ ନୁହେଁ ।
ତାହା ସମସ୍ତକର । ସେହିପରି ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ କେବଳ
ଚଳିଆ ଚକ୍ର ପ୍ରକାଶ କରାଉ ପ୍ରକାଶ ହେବା କରିବ ନୁହେଁ ।
ଏହା ସବୁ କରେ । ଆତ୍ମାମା ୧୯୮୫ ମସିହାରେ କାହାଣୀ
ବ୍ୟବହାର କରିବାଦିକା ପ୍ରାଣିତ ହେବ । କଳ ମତ
ନିତିଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ସେତେବେଳେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର
ପ୍ରକାଶ କରିବା ବିକଳ ଶିଳା ସହା ସପରାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀକର
କରି ନିଜକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେ କରିବା କରିବ । ଏଥିରେ
କାବ ବିସମାଦ ନରୁ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଶିଳା
ପ୍ରକାଶର କଳ ପ୍ରତିରୂପରେ ଯେଉଁଠି କୃପାକର ଶିଳା
ଦେଖିବ କାହାଣୀ ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କରେ ସୁରକ୍ଷିତ ହେବା କରିବ ।

କରଣୀକାହାଣୀ

ଆମ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶ ଆମ ମାତୃଗୁଣିକ ଚଳିବି ଯତିନା ।
ଏହା ଏକ ଦେଶକର୍ତ୍ତା ନୁହେଁ । ଏହି ପ୍ରକାଶ ବିଶ୍ୱ-
ବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶାନ୍ତି, ସର୍ବଜ୍ଞ ଓ ସହାୟତାମୟ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
ବିକଳରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଭାରତ ଭଗବାନ ଓ ଆମ
ଦେଶର ଦୋଷି କୋଟି ସରାମ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶର ଏହି
ପ୍ରକାଶ ମହତ୍ତ୍ୱ ଉପକରଣ କରି ଚଳିଯାଆନ୍ତା ଚାଲିଯାଆନ୍ତା,
କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଅଭିମତର କାବରେ ନିଜକୁ ଗର୍ବ ଦେଖ ବିବେକରେ
ଆମ ରାସ୍ତାରେ ନିଶାଣର ଦେଇ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର
ହୁଅନ୍ତୁ ।

ମାର୍ଗଶେଷର ସାହି
ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଲୋକ, ପୁରୀ

ସକାଶି ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ଚିତ୍ତି ଦିନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ସାଧନେ ହୁଅ ଚକ୍ର

ସଦେଶ ଶୈଳକ

କରି ଅନୁର

କଳା ସାହିତ୍ୟ କର ।

କର୍ମକାର ଲୋକର ଲକ୍ଷ

ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ

(୭)

ଡକ୍ଟର କିଶୋରୀ ମୋହନ ଦାଶ

ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନପରେ ୧୯୧୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଇ-ରେଟ ସରକାର ଭାରତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀ ମାନଙ୍କୁ କଠୋର ହସ୍ତରେ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଗାଢ଼ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବିପ୍ଳବରେ ସାରାଦେଶରେ ବହୁ ପ୍ରତିବାଦ ସରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ନେତୃତ୍ୱ ନେବାପାଇଁ ତତ୍ତ୍ୱେ ଅନନ୍ୟସାଧାରଣ ଦେଶପ୍ରେମୀ ଓ ମହାପୁରୁଷଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ କରିଥିଲା । ସେ ସେଇଜଣେ, ମୋହନ ଦାଶ କରମଚନ୍ଦ ଗାନ୍ଧୀ । ମଧ୍ୟଭାଗ ଗାନ୍ଧୀ ମାନଙ୍କର ଭାରତ ଗତିହସରେ ସେ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗ ସୃଷ୍ଟି କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ପରେ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଦିଗ୍‌ବିଜୟ ଓ ଶେଷ ପର୍ବ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଗାନ୍ଧୀ ଯୁଗ ନାମରେ ଜଣା ପଡ଼ିଛି ।

ପଶ୍ଚିମ ଆଫ୍ରିକାରେ ଦତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନ ପରିସ୍ପନ୍ଦନ କରି ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କର ସମେତ ଅଭିମତା ହୋଇଥିଲା । ବେଳେ ପକ୍ଷୀ ଅନୁସରଣ କଲେ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ତାହାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା । ୧୯୧୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଗାନ୍ଧୀୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିରୋଧୀ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆରମ୍ଭ

ବିପ୍ଳବରେ ସାରାଦେଶରେ ସେ ଦତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପରିଗଣିତ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଦତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏକ ସୁବୁଦ୍ଧପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଦତ୍ୟାଗ୍ରହର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ନିଜେ ସମସ୍ତ କଷ୍ଟ ଯତ୍ନ ଗ୍ରହଣ କରି ଏକ-ହି-ସାତୁତ ମନବୁଦ୍ଧି ପରିଚାଳନା କରି ଶତ୍ରୁର ହୃଦୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା । ସେମାନେ ଅହି-ସାହି ହେଲା ଦତ୍ୟାଗ୍ରହର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ର । ଶତ୍ରୁ ସେତେ ବଳଶାଳୀ ହେଲେନା ଗାନ୍ଧୀଜୀ ନିଜେ ଶୁଦ୍ଧପୁତ୍ର ଭାବରେ ଦତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆତ୍ମା ସ୍ୱାଧୀନ କରି ଅହି-ସାହି ପକ୍ଷୀ ଅବସାନ କଲେ ବିଦ୍ରୋ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ତାହାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଧାରଣା ଥିଲା । ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ ପାଇଁ ଦତ୍ୟାଗ୍ରହ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଉପାୟ ବୋଲି ଗାନ୍ଧୀଜୀ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ନୀତି ଅନୁସାରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ ।

ଭାରତର ତାତ୍କାଳିକ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଇ-ରେଟ ସରକାର ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ଉପାୟ ଆବଳମ୍ବନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କୁ କଠୋର ଶାସ୍ତି ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଟେକଟି ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଜିଣି ଶାସନରତ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ସୁଦାନ । ତାତ୍କାଳିକ ଆରମ୍ଭ ବିପ୍ଳବରେ ଯେତେବେଳେ ଦତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଇ-ରେଟ ସରକାର ତାହା ଦୃଢ଼ ହସ୍ତରେ ଦମନ କଲେ । ପକ୍ଷୀଦଳ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦାୟିତ୍ୱାଭାର ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ୧୯୧୯ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଏପ୍ରିଲ ୧୩ ତାରିଖ ଦିନ ଏକ ଅନାବୃତ୍ତିକ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ପରେ ବହୁଲେନ ହତାହତ ହେଲେ । ଅପର ପକ୍ଷରେ ବେଶ୍ ବସ୍ତ୍ର ଶେଷ କେତେକ ଭାରତରେ ନୃତ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଚଳନ ଜିନିଷ ଏକ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପ୍ରଣୟନ ଦିଗ୍‌ବିଜୟ ଥିଲା । ଇ-ରେଟ ସରକାର ଏହି ନୂତନ ଶାସନ ଅବସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାପାଇଁ ଦେଶବାସୀଙ୍କର ସହଯୋଗ ନାମନା କଲେବେଳେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ଅସହଯୋଗ ଓ ଶିଳପତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନ (୧୯୨୦--୨୨)

ଭାରତୀୟ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବେଶ୍ ସମୟରେ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟତର ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେଲା । ୧୯୨୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦର ପ୍ରଥମରେ ଲକ୍ଷ୍ନୋପରେ ଏକ ବୃତ୍ତି ସଂକ୍ଷିପ୍ତତାରେ ମୁସଲମାନ ମାନଙ୍କର ଧର୍ମଗୁରୁ ତୁରସ୍ତର ସୁଲତାନ ବା ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପ୍ରତି କଠୋର ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା । ଲକ୍ଷ୍ନୋପରେ ଶକ୍ତିମାନେ ବୃତ୍ତି ସାମାନ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କରିବେବା ସତେ ସତେ ସୁଲତାନଙ୍କର ଶକ୍ତିକୁ ଶେଷ କରିବେବା ଯୋଜନା କରିଥିଲେ । ଏହା ଭାରତୀୟ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ବିଶେଷ ଉଲ୍ଲେଖିତ କଲା । ଏହି ସମସ୍ୟାର ଯଥା ଯଥା ସମାଧାନ ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ଗଠାବଳୀ କରି ସେମାନେ ବିଚାର ହେଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବାପାଇଁ ସିଦ୍ଧ ହେଲେ । ଏହା ଶିଳପତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

ଆଜିତା ଏହିପରି କିଛି ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଏକାକୀ ପରିଣତ
ହୁଏ। ଯି-କେତେ କିଛି କିଛିରେ ଦେଖିବାପା ଅବସ୍ଥାରେ
ଆଜିତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାକୁ ଶୁଣି କରେ । ପଢ଼ାବର ଦୁଃଖଦାୟକ
ପ୍ରକାର, ପଢ଼ାବର କଷ୍ଟର ପ୍ରକାର ଯି-କେତେ କିଛି ପଢ଼ାବର
ଏହି ଆଜିତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ କୋଳ ଧରାପାଏ ।
ଏକଦା ଯି-କେତେ କିଛି କିଛିରେ ଅବସ୍ଥାରେ ଏକ
ଆଜିତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାକୁ ଶୁଣି କରେ । ପଢ଼ାବର ଦୁଃଖଦାୟକ
ପ୍ରକାର, ପଢ଼ାବର କଷ୍ଟର ପ୍ରକାର ଯି-କେତେ କିଛି ପଢ଼ାବର
ଏହି ଆଜିତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ କୋଳ ଧରାପାଏ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆହ୍ୱାନରେ ସାରାଦେଶରେ ଯେଉଁ
ପ୍ରସ୍ତୁତହୋଇ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ତମେ ଏହା
ଏକ ସାଧାରଣ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପରିଣତ ହେଲା । କିନ୍ତୁ
ଜାତୀୟତାରେ ତୁମ ପ୍ରକାର 'ବନ୍ଧବ' ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
କିଆସଲ, ଯଥା - କି ଉନ୍ନତ ବର୍ଣ୍ଣ, ଯୋଗ ଓ କଲେଜ
ବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସବୁ ପ୍ରକାରର ବର୍ଣ୍ଣ । ତୁମ ଗ୍ରନ୍ଥାରେ
ସୁଲ ଓ କଲେଜ ଛାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତି
ବର୍ଣ୍ଣ କରା ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଭାଗ ନେବାପାଇଁ ଆକ୍ଷେପ
ଆସିଲେ । କେତେକ ଶିକ୍ଷିତ ଉଚ୍ଚତୀୟ ସେମାନଙ୍କର ଗତ
ପଦକା ଆଦି ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସରକାରୀ କୋର୍ଟ ଗଲେ
ପ୍ରକୃତି ପରିଚାଳନା କରି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ।
କିନ୍ତୁ ସେ ଶିକ୍ଷିତ ସ୍ୱାଧୀନୋପକରଣରେ ବିଦେଶୀୟ
ଓ ମତ ଦୋଷୀ ପ୍ରକୃତି ଆଗରେ ପିଛେଇଁ କରି ଦେଖି
ବାସାବୁ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହତ ।

[illegible]

90 000 000 000

ଆରମ୍ଭମାନଙ୍କ ଆକାଶ (୧୯୩୦-୩୧)
୧୯୨୭ ଶ୍ରୀହରି ମୋହନ

[illegible]

୧୯୩୦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଲାଗୁହୋଇଥିବା ଯେଉଁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଂଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ତାହା ଆଗର ଅମାନ୍ୟ
 ଅନ୍ତରାଳ ନାମରେ ଜାଣିତ । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଏହାର ନେତୃତ୍ୱ
 ନେଇ ଏହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ଅହିଂସା ପଦ୍ଧତିରେ ସରକାରଙ୍କର
 ଆଇନକୁ ଅମାନ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଦେଶର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।
 ବେଳେବେଳେ ସରକାରଙ୍କର ଅତି ନିରାମୟ ଲବଣ ଆଇନ ଅମାନ୍ୟ
 କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମୂହର ସମସ୍ତ ଉପକୃଷ୍ଟରେ ଅବସ୍ଥିତ
 ଯାହା ନାମକ ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆନ୍ଦୋଳନ ମାତ୍ର ୧୨ ଡାକିଲାଗର
 ଡାକି ଆରମ୍ଭ କଲେ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ମାଲିକ ଦାଫତର
 ପଦଖାନା କରି ଶେଫାରେ ପଦଖିବାକୁ ୨୪ ଦିନ ମସିଆରି ।
 ମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦେଶରେ ଆଇନ ଅମାନ୍ୟ ଆଇନ କମର
 ବାକି ଶେଷରୁ ଏହି ୭ ଡାକିଲା ଦିନ ଡାକିଲା
 ଲବଣ ଆଇନ ପ୍ରତି ଚାଲି ଏହି ନୂତନ ଆନ୍ଦୋଳନର
 ଶୁଭ ଦେଲେ । ଦେଶର ବହୁ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଆଇନ ରଦ୍ଦ
 କରାଗଲା ଏବଂ ଏହା ଲବଣ ସଂଗ୍ରାହ ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।

ଏତଦନ୍ତର୍ଗତ ଗୁଣିକା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ
ସେମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତା ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ ସୁଧା
ପ୍ରଦାନ ପରିଚାଳନା କମିଟି ପାଇଁ ଆହୁନ କରିଥିଲେ ।
ଏବେକା କିଏ ବର୍ତ୍ତମାନ, ମତ ଦୋଷୀମାନଙ୍କର ଆଗରେ
ଦୋଷୀମାନଙ୍କ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରଭୃତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ । ସେହି ଦେଶରେ ଆଜି ଜଣ ପ୍ରକାର ଆକାର
ଆକାରରେ ବଢ଼ି । ସେହି ଦେଶରେ ଆଜି ଜଣ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ
ମେଳା ପ୍ରାପ୍ତ ଅବସ୍ଥାମାନ କରିଥିଲେ । ଶୋଭା ଯାତ୍ରା
ପ୍ରକାରରେ ଓ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉପ ମାତ୍ର ଦେବା
ଏବଂ ଗାଧାରିବା ପ୍ରକାରରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । କ-ସ୍ତେଷ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବୋଲି ଶେଷରେ ବରାଦର । ଶେଷରେ
କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ୧୦ ଦିନରୁ ଅଧିକ ପ୍ରକାରରେ ଦେଖାଦେଇଥିଲା

ଦର୍ଶିଥିଲେ । ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରମୁଖ ନେତୃତ୍ବ ନିଧୀ ତେଜ ମଧ୍ୟରେ ଆସନ୍ତେ ହେଉ ରହିଲେ, ମାତ୍ର ସେତେ ସମୟ ଉଦ୍ଧୃତ ଦମନଲାଠାରେ ଉପକ୍ରମ ନ ହୋଇ ଆନ୍ଦୋଳନ ଅଧ୍ୟାପକ ରଖିଥିଲେ । ୧୯୩୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ମାତ୍ର ୫ ଚାରିଶହେ ଭାରତର ବହୁତ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଉପକ୍ରମ ପାଟିକାଟି ସହିତ ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟଣା ଘଟିଲା । ଏହି ଗାନ୍ଧି-ଉପକ୍ରମକୁ ଚୁପ୍ ପଦରେ କ-ଗ୍ରେସ୍ ମାମଲା ପ୍ରମାଣ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ଖଣିତ ହେଲା । ଉପକ୍ରମ ଦୋଷୀମାନଙ୍କୁ ଦେଇଥିବା ମୁକ୍ତି ନିଶ୍ଚୟରେ ଏକ-ଗାନ୍ଧିଜୀ କ-ଗ୍ରେସ୍ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିନିଧି ହିସାବରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଭୋଗ ଦେବୁ ଶେଠିକରେ ଯେଉଁ ଦେଲେ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ମହାନତ୍ବ ଗୁଣାତ ସେ ଦେବାକୁ ଦେ ଶିକ୍ଷା ଶୋଭା ଉପକ୍ରମ ଦେଖିଲେ ଏକ ପ୍ରକ୍ତି ଅଭ୍ୟାସ ଅଭ୍ୟାସ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଗାନ୍ଧି ଦେଶରେ ପ୍ରଚାର କରନ୍ତେବା ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରାୟ ଆକାଶ ଧାରଣ କରିବାକୁ ସରକାର କଠୋର ଦମନନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରି କ-ଗ୍ରେସ୍ ଓ ତାହାର ସମସ୍ତ ସହଯୋଗୀ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ବେଆଇନ ରେ ଘୋଷଣା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହାର ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ସରକାର ଅଧିକାର କରିନେଲେ । କାତାର ବ-ଭାମକୁ ସମର୍ଥନ ଜଗୁଥିବା ସମାଜସ୍ତ୍ରୁ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଶେଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ଏକ-ତାହା ପକରେ ସେତୁଟିକ ବଦ ଦୋଇଗଲ । କେତେକ କେତେକ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ବ-ଭାମ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାରାଗାର ଓ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ଆସେ ବନ୍ଦୁ ଶାନ୍ତ ନିଶ୍ଚିତାପାତ୍ର ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକଟ ମଧ୍ୟ ବିଅଗଲ । ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରମାଣୁତ୍ବ କ-ଗ୍ରେସ୍‌ରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରମୋ ଶିକ୍ଷକ ଦେଇ ଆସିଲା ଏକ-ଗାନ୍ଧିଜୀ ୧୯୩୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣୁତ୍ବ ଦେଇ କରିଦେଲେ । ଏହିପରି ଆରମ୍ଭ ମାମଲା ଅ-କ-ମାନଙ୍କ ପ୍ରତିସମାପ୍ତି କରିବା ।

୧୯୩୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟରେ ଉପକ୍ରମ ଘଟଣାର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ଧାରଣ ସମୟର ଗୁଣି ଉପକ୍ରମ ୧୯୩୬ ଦେଖିବା ଆରମ୍ଭରେ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାର କଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ବିଚାରମାନ କରି ୧୯୩୬ରେ କ-ଗ୍ରେସ୍ ଆପଣି ତାହାରେ ମହାନତ୍ବ ଉପକ୍ରମ କରି ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାର କରିଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଅଧିକ ୧୯୩୯ରେ ତେଜ ଉପକ୍ରମ ସରକାରଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ନୀତିର ପ୍ରତିବନ୍ଧ କରି ସେହି ବନ୍ଦୁ କ-ଗ୍ରେସ୍ ମହାନତ୍ବର ଉପକ୍ରମ ଦେଖିଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୨୮ ମାସ ଶାନ୍ତ କ-ଗ୍ରେସ୍ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ସେହିପରିକରି କରି କରି ଦେଶର ଦୃଶ୍ୟର ଶାନ୍ତି ଦୃଷ୍ଟି ଶାନ୍ତାତ୍ର ପ୍ରସାରିଥିଲେ ।

୧୯୪୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟରୁ ଭାରତର ଶାନ୍ତନୀତିରେ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା । ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ପରିସ୍ଥିତିରେ କ-ଗ୍ରେସ୍ ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରଧାନ କାହା ଦେଲେ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତତ୍ବ ପ୍ରକାର ଦେବା ଘୋଷଣା ଏକ-ଅପାତ୍ରକେ ଦେଖିଲେ ଏକ-ତାହା ସରକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଶାନ୍ତତ୍ବର ମୁଖ୍ୟତ୍ବ ଶିକ୍ଷ ୧୯୪୦ ମାତ୍ର ମାସରେ ମୁକ୍ତିମାନ ଦୃଶ୍ୟ ଅନ୍ତରୁ ନେଇ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାର କାହା ଶାନ୍ତାପିତ ବଲେ । ଏହା 'ପାଟିକାଟି କାହା' ମାତ୍ରରେ କରିବା ।

ମହାନତ୍ବ ପ୍ରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖିବା ଶିକ୍ଷା ଶାନ୍ତତ୍ବର ଦୃଶ୍ୟମାନ ଶାନ୍ତତ୍ବର ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାର ଏହି ନୀତିରେ ଅନ୍ତର କରିଥିଲା । ୧୯୪୧ରେ ତାହାର ନାଟକୀୟ ଉପକ୍ରମ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧରେ ଘୋଷ ମଧ୍ୟ ଏକ-ଅପିରେ ପ୍ରାନ୍ତ ଶାନ୍ତତ୍ବରେ ଅନ୍ତରପ୍ରକାର କରିଥିବା ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ତାହାର ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟ-ଦେଶରେ ଉପକ୍ରମ ଦେବାକୁ କ-ଗ୍ରେସ୍ ଘରକାର ଶୁଦ୍ଧ-ଅପିବ୍ୟକ୍ତ ଦୋର ପକରେ । ୧୯୪୨ ମସିହା ମାତ୍ର ମାସରେ କ-ଗ୍ରେସ୍ ସରକାର କାର ଶାନ୍ତତ୍ବ ବିଶ୍ଵ ନାମକ ଦେଶ ମହାତ୍ବ ଶାନ୍ତତ୍ବର ଶାନ୍ତତ୍ବର ଶାନ୍ତତ୍ବର ଦୃଶ୍ୟ ପାତ୍ର ଏ ଦେଶକୁ ପ୍ରକାରରେ । ମାତ୍ର ବିପକ୍ଷ ମିଶ୍ର ବିଅକ ଦେଲେ । ଶାନ୍ତତ୍ବର ମାମଲା ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତତ୍ବର ଦୃଶ୍ୟରେ ଶାନ୍ତତ୍ବର ଶାନ୍ତତ୍ବର ଆତ୍ମା ଅନ୍ତରାକ୍ରମ ନାହିଁ କୋଣି ସହ ଶାନ୍ତତ୍ବ ଦେଲେ । ସେହିପାତ୍ର କ-ଗ୍ରେସ୍ ଏକ ପ୍ରକାର ଆସେ ନନ ଦୃଶ୍ୟ ଶାନ୍ତତ୍ବର ମାମଲା ଏ ଦେଶକୁ ବିଚାରିବା କରି ଦୃଶ୍ୟମାନ ତାହାର ପାତ୍ର ଦେଶ ପରିକର ଦେଲେ । ଶାନ୍ତତ୍ବ କ-ଗ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କୁ 'ଭାରତ ଶକ୍ତ' ଆହ୍ୱାନ ଦେବା ସହି ସିଦ୍ଧ କରିବା ।

'ଭାରତ ଶକ୍ତ' ଆନ୍ଦୋଳନ (୧୯୪୨)

୧୯୪୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟର ଅନ୍ତରାଳ ୮ ଚାରିଶହେ ବନେଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାତ୍ରକାର କ-ଗ୍ରେସ୍ ଦମନିକର ଏକ ଦୃଶ୍ୟରେ ଏହିପରିକରି 'ଭାରତ ଶକ୍ତ' ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତତ୍ବ ଦେଲେ ଏକ-ତାହା ପ୍ରକାର ଅଧିକ ୧୯ ଚାରିଶହେ ବାହା ଦେଶରେ ବିପ୍ରକ୍ରମ କରି କରି ଉପକ୍ରମ । 'ଭାରତ ଶକ୍ତ' ଆନ୍ଦୋଳନ ଦେଖି ଶାନ୍ତତ୍ବର ଦୃଶ୍ୟମାନ ସ-ଶାମର ଶାନ୍ତତ୍ବରେ ତେଜ ଶାନ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏକ-ଏହା ଅଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆକାର ଧାରଣ କରିଥିଲା । ଅଧି-ଶା ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତତ୍ବର ବିପ୍ରକ୍ରମ କରି ଶାନ୍ତତ୍ବର ଦୃଶ୍ୟମାନ ଦାସର କରିବା ପାତ୍ର ମହାନତ୍ବ ଶାନ୍ତ ଦେଶକାହାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବାପରିଲେ । ୯ ଚାରିଶହ ଦନ ପକ ଦେ ଶାନ୍ତତ୍ବର ସରକାର ମହାନତ୍ବର ଶାନ୍ତତ୍ବର ନେତୃତ୍ବ, ପ୍ରକାର ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର କ-ଗ୍ରେସ୍‌ର ଦୃଶ୍ୟ ନେତୃତ୍ବକୁ ଦେବା କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅନ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟରେ ବାହା ଦେଶରେ ଅନ୍ତରପ୍ରକାର ଶାନ୍ତତ୍ବ ଦେଖାଦେଲେ । ଏକେ କ-ଗ୍ରେସ୍ ସରକାର କ-ଗ୍ରେସ୍‌କୁ ଦେଖାଇ ଘୋଷଣା କରି କ-ଗ୍ରେସ୍ ତହିଁର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବଦ୍ଧ ସେନାକୁ କାହାକୁ କରାଯାଇଅନ । ଏକେ ଦେଲେ ପ୍ରକାର ବିଶ୍ଵାସ ଘୋଷିତ ଦୋର ଶାନ୍ତତ୍ବର ଦେଶରେ ସମୟେ କାହା ସରକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଦୃଶ୍ୟ ଶାନ୍ତତ୍ବର ଶାନ୍ତତ୍ବର ଅଧିକରି କରେ ଏକ-କେତେକ ଶାନ୍ତତ୍ବ ବି-ଶାନ୍ତତ୍ବ ମାନ ପ୍ରକାର । ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତତ୍ବରେ କେତେକ କାହା ବିଅଗଲ ଏକ-କେତେକ ଦେଶ ସେପକ ପ୍ରାତି ବିଅଗଲ । ଦେଶିକାତ୍ର ଓ ଦେଶିକାତ୍ର ତାରମାନ ନାହିଁ ଦେଶ ପାତ୍ର ଏକ-ସେହି ପ୍ରତିସମାନ ଧ୍ୟାନ କରି ବିଅଗଲ , ସେହି ଶାନ୍ତତ୍ବର ନାଟକୀୟ, ଶାନ୍ତ ମହାନତ୍ବର ସେହି ଅଧିକ ଆସତ୍ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର କେତେକ ନେତା ଅନ୍ତର ଘୋଷଣ କରି ବିପ୍ରକ୍ରମ ପରିସ୍ଥିତି କରିଥିଲେ । ପ୍ରକାର ଅନ୍ତରାଳ ପ୍ରକାରରେ ବାହା ଶାନ୍ତତ୍ବ କରାଯାଇ ଶାନ୍ତତ୍ବର ବି-ଶାନ୍ତତ୍ବ ଓ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରମାଣୁତ୍ବ ଅଧ୍ୟାପକରେ

ଦ୍ଵାଦଶ ଦିନରେ ୨୧ ଦିନ ଅନୁସ୍ଥାନ କରି ଦେଶବାସୀ
ତଥା ସରକାରଙ୍କୁ ସଂସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ।
ସାମାଜିକ ଶକ୍ତି ସମ୍ବୋଧନ କରି 'ଭାରତ ଶାନ୍ତ' ଅନ୍ତର୍ଗତମାନଙ୍କୁ
ସରକାର ତମନ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଶାନ୍ତି ଶୁଭାଶା ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ପଦକ୍ଷେପେ ସମ୍ଭବ ହେବା ନାହିଁ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ ଦେଖି ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ ଭାରତକୁ
ପରାଧୀନ ଓ ଏକ ହାତୀୟ ଦୈନିକାଦିନୀ ଘଟନ କରି
ଈ-ନେତାମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା । ଭାରତୀୟ
ଯୁଦ୍ଧ ବଳୀ ଓ ପ୍ରଦାତା ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବ
ଏସିଆରେ 'ଆହାଦ୍ ସିଂହ ଫୌଜ' ତା ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ
ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ବାହ ହେବ । ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ
ଏହାର ନେତୃତ୍ଵ ନେଇ ଭାରତ ସାମାଜିକ ଅଭିମୁଖେ ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରା
ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । 'ବିଭୁତରୋ' ବାମାଦେ ଧ୍ବନି ହେବ ।
ବିଭୁତରୋ ସମ୍ବଳିତରେ ଭାରତର ଜାତୀୟ ପତାକା ଉଲ୍ଲାସନ
କରିବାକୁ ସଂକଳ୍ପ କରିଥିଲେ । ୧୯୪୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ
ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ନେତାଜୀଙ୍କ ଜାତୀୟ ଦଳ ଅତିବ୍ରତ କରି
ଭାରତର ପୂର୍ବ ସାମାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ବୋର୍ମାଠାରେ ଉପନୀତ
ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଭାରତର ଜାତୀୟ ପତାକା
ଉଲ୍ଲାସନ ହେବ । ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୪୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମହାପୁର
ଘଟି ବଦଳିଗଲା, ଜର୍ମାନୀ ଓ ଜାପାନ ସରକାର ଶିଖିଲେ
ପରାଜିତ ହେଲେ ଏବଂ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିବ ।
ନେତାଜୀଙ୍କର ସୈନ୍ୟ ଓ ସେନାପତିମାନେ ଇ-ନେତା ହାତରେ
ବନ୍ଦୀ ହେଲେ । ଆହାଦ୍ ସିଂହ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି
ନେତାଜୀ ଏକ ବିମାନ ଦୁର୍ଗନ୍ଧାରେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଲେ ବୋଲି
ବିଶ୍ଵାସ କରାଯାଏ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ପରେ ବିବରଣ ରାଜ-
ନୀତିରେ ଏକ ସୁରୁଦ୍ଧପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଥିଲା ।
୧୯୪୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ନିର୍ବାଚନରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଜାତୀୟ ପରାଜିତ ହେଲେ ଏବଂ ଶାନ୍ତିବଦ୍ଧ ଚଳଣି ହାତରେ
ଗଲେ । ସେହି ବଦଳ ନେତାଜୀଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିରାଶ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଚାରିବୁ ପ୍ରହସ କଲେ । ଭାରତୀୟମାନଙ୍କର
ଦାଦାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଚାହାନ୍ତିର ସରକାର ଅବସିତ
ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

୧୯୪୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜାତିନେତ୍ର
ଡା. ମହାତମଗନ୍ଧୀ ଏକ ସରକାରୀ ଭାରତର ସମାଧାନ
ସମାଧାନ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ସେମାନେ ମୋ ମାସରେ

ଏକ ସୁରୁତ୍ର ଘୋଷଣା ହେବା ଶକ୍ତ । ମାର୍ଚ୍ଚ ଏହି
ପ୍ରକାରେ ଭାରତ ଇ-ନେତା ଓ ପ୍ରାଣିଙ୍କୁ ବିଭାଜନ ନେତାମାନଙ୍କ
ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ହେଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବହୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ପରେ
ଈ-ନେତା ମଧ୍ୟବର୍ଗୀ ଜାତୀୟ ସରକାରରେ ସେବା ଦେବାପାଇଁ
ସ୍ଥିରହେବ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ସଂଧ୍ୟାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ
ସାମାଜିକ ସରା ମଧ୍ୟ ଗତି ହେବ କିନ୍ତୁ ଓ ମୁସଲିମ
ବିଭାଜନ ନେତାମାନଙ୍କ କେତେଥିଲେ ଘୋଷଣା କି ଦେଇ ପାରିବାର
ଘଟନପାଇଁ ପାଶମୁଖୀ ରହାନ୍ତ କଲେ । ସାରା ଦେଶରେ
ଘୋର ଦାମପତାୟନ ସଂଘର୍ଷ ଘଟିବାକୁ ବିଚିତ୍ର ସରକାର
୧୯୪୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଜୁନମାସ ପୂର୍ବରୁ ଉଚ୍ଚତୀୟମାନଙ୍କୁ ଶମତା
ହସାବର କରିଦେବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ । ଏହାକୁ
ଜାତୀୟତା କରିବା ପାଇଁ ଇତି ମ.ଗନ୍ଧୀ ବ୍ୟାଚେନ୍ ମାଗିବର
ବିରୁଦ୍ଧତାରେ ନିୟୁତ ହେଲେ ।

ଭାରତର ବିଭାଜନ ଓ ସ୍ଵାଧୀନତା ଲଳ

ଇତି ମାଗନ୍ଧ ବ୍ୟାଚେନ୍ ଭାରତୀୟ ସମାଧ୍ୟାତୁ ବାସକ
ବୁଦ୍ଧି ବୋଷକୁ ବିସ୍ମୟ କରି ଦେଖିଲେ ଯେ, ଦେଶକୁ ଦୁଇଭାଗ
କରିବା ଯୋଗ୍ୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ମୁସଲମାନ-
ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ
ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ନାହିଁ । ଅତି ଚତୁରତାରେ ପଡ଼ିତ ଇ-ନେତା
ନେତୃତ୍ଵକୁ ଚାହାନ୍ତିର ଘୋଷଣା ମାନିନେବ, ପାଇଁ ସ୍ଥିରକରିଲେ ।
ପ୍ରକୃତ ନେତୃତ୍ଵ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବହୁର ଭାଗ ପଡ଼େଇ, ମୌଲାନା
ଆହୁର ବାବାମ ଆହାଦ୍, ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଓ ରାଜଗୋପାଳ-
ଶରୀ ପ୍ରଭୃତି ବହୁ ନେତାମାନେ ବ୍ୟାଧି ହୋଇ ଚାହାନ୍ତି
ଘୋଷଣାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ପାଇଁ ଲାଜି ହେଲେ । ଏକ
ବହୁ ପାରିସାଦ ରାଜ୍ୟ ଘଟନରେ ବିନା ଅସମ୍ଭବ ହେଲେ ମଧ୍ୟ
ଜାତୀୟ ସେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଅବଶେଷରେ ୧୯୪୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ
ସୁଦ୍ଧର ମାସରେ ବିଭିନ୍ନ ପାରିଆମେଶରେ ଭାରତ ସ୍ଵାଧୀନତା
ଆରମ୍ଭ ପାଣ ହେବ ଏବଂ ଏହି ଆରମ୍ଭ ବଦଳେ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ
୧୫ ତାରିଖରେ ଭାରତ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ଦୁଇଟି ସ୍ଵାଧୀନତା
ରାଷ୍ଟ୍ର ହିସାବରେ ଉତ୍ତରାମାନଙ୍କ ଶାସନକୁ ମୁଣ୍ଡେଇ କଲେ ।
ଏହିପରି ଭାବରେ ଦାୟିତ୍ଵର ସଂଗ୍ରାମ ପରେ ଭାରତୀୟ
ଜାତୀୟ ଇ-ନେତାଙ୍କ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ଫଳରେ ଏବଂ
ମହାତମାଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଅସାଧାରଣ ନେତୃତ୍ଵ ଧାରା ଭାରତକୁ
ବିଦେଶୀ ଶାସନ ସେପ ପାଇଁ ଗତିହାସରେ ଏକ
ନୂତନ ପୂରଣ ଅଭ୍ୟାସ ପଡ଼ିବ ।

ଅପେକ୍ଷା, ଉଚ୍ଚତୀୟ ବିଭାଜନ
ଦାୟିତ୍ଵାଳ ।

ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ
ସେବା ପାଇଁ ସମାଧାନ
ବ୍ୟାସକର ପାକିସ୍ତାନକୁ
ସେବା ପାଇଁ ସମାଧାନ

କସ୍ତୁରୀ ମାତୃନିକେତନରୁ ବହୁ ମା

ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତମୂଳ ଶତପଥୀ

ସ୍ୱାମୀପୁର ଚିନ୍ତାରେ ପାଞ୍ଚକମାଳ ବୁଦ୍ଧ ସଦଗୁଣବହୁଳରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କିରୋମିଟରଟିଏ କୂଳରେ ଗଢ଼ାଯାଇଛି । ପବିତ୍ର ପାଦ-ଦେଶରେ ଗୁରୁତା ଗାନ୍ଧୀ ମାତୃନିକେତନ । ପବିତ୍ର ନୃସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିର ଅତି ନିକଟରେ । ବହୁଧନ, ଜାମଧନ, କପିବନ୍ଧୁ ଆଦି ବହୁସଂପଦ ଗୁଡ଼ିକର ରମଣୀୟ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଗଢ଼ାଯାଇଥିବା ଶୋଭା ଅତ୍ୟନ୍ତ ରମଣୀୟ । ମାତୃନିକେତନ ଭିତରେ ଅଛି ପଶ୍ଚିମରେ ଅନେକ ଶିଳ୍ପ, ଦାତକ, ବାଦକ, ଶୁଦ୍ଧ, ସୁଦୃଢ଼ କାମରେ ଯଗିଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଛୋଟ ପିଲା ସମସ୍ତେ ଅତି ନରମି ବଡ଼ ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ । କିଏ ଏଇ ବଡ଼ ମା' ? ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପାର୍ବତୀ ମାତା । ସେହାର ଏକ ମୁଦିମତ ଅବତାର । ଏଇ ମାତା ଟି ଚାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ଗାନ୍ଧୀପତି ଶିଳ୍ପ କରୁଥିବା ବାଣିଜ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ ପୁରସ୍କାର ଦେଉଛନ୍ତି । ପୁରସ୍କାର ଅର୍ଥ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ମନସ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ଦିବା ପିତା ପୂର୍ବରୁ ଅଛି ଲେଟି ପସ୍ତରିଥିବା ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ଆପଣ କ'ଣ ଅର୍ଥନ କାମ କରିବେ ? କହିଲେ-ସେବାକୁ କ'ଣ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଦିଅଁ ହେବ ? ପୁରସ୍କାର ଦେଇ କାହା କ'ଣ ଦୁଃଖିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ?

କେଉଁ ଶୁଦ୍ଧ ମହିଳା । ନାହିଁ ଦିନର, ବ୍ୟୟନ, ଅଳସାର । ଖଟା ଖାତା ଶୁଦ୍ଧ ଚାନ୍ଦର ରୂପଣ । ଚାନ୍ଦର ସୁନି, କଳନ, ଅସୁର, ବ୍ୟବହାର ସବୁ ଅଧୁନିକତାକୁ ଅନୁରା । ଜୀବନସାରା ସୁଧନା । ସାଧା କାତରେ ନୟାର ଅରଣ୍ୟ ବଡ଼ରେ ସୁଖି ନୃତ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଅତି କଠିନର ପ୍ରବଳ ଲଜା ନୃତ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ଦମ୍ଭାତମ ଯୋଗ ତା'ର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ନିରନ୍ତର ଯତ୍ନମ । ଯଥାସିଦ୍ଧେ ଉପାୟ ଆସେ ଆସେ ଆସେ । ଅନେକ ଲପ୍ତ ସୁ ବଳି ସେ ଆଜି ନୃସିଂହନାଥ କୁରୁବ, ମାତୃନିକେତନର ୮୨ ଏବଂ ତାରସି-ହସଡ଼ର ତାତର ପାଶ୍ୱ ବାହନିକେତନର ୫୨ ତର ଦାତକ ବାରିକାବର ବଡ଼ ମା' ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ନାରୀ ସମାଜକୁ ଜୀବନ ପଥରେ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ସେ ଆଶ୍ରମରେ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ବିଭିନ୍ନ ଚାରିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ପିଲାମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଲଗତି ପାଇଁ ସେ ଆଶ୍ରମରେ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ବଡ଼େଲମ, ସିଲେଇ, କପିର, ସୁଷ ଓ ଖଟକାମ । ଏଠାରେ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାବଳମ୍ବୀ ହୋଇ ରହି ଉଠନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଲଜା ।

ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତାଙ୍କ ନିଜ ଜୀବନର ପ୍ରତିଫଳନ ମାତ୍ର ୧୯୨୬ ଜାନୁଆରୀ ୧୯ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ସମ୍ବଳପୁର ଜିଲ୍ଲାର ସମଲେଇ ପଦର ଗ୍ରାମରେ । କିନ୍ତୁ ଧନସ୍ୟ ଶିଶୁ ପିଲେ ପା' ଲୋକିଆ ଏବଂ ମା' ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀ ହେଉ ସୁକୁମାରୀ । ସେମାନଙ୍କର ଗୁରୋଟି ସତ୍ତାମ । ଦୁଇଟି ଶିଶୁ ଓ ଦୁଇଟି ପୁଅ । ପାର୍ବତୀ ପିଲାଦିନେ ଅଧିକତା ହୋଇ ବଢ଼ିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେତେ ବେଳର ଜମାଜର ସୁନିବେଶ ତାଙ୍କୁ ସରଂ କୁ ଦୁଇଲେ ନେଇଥିଲା । ୧୯୩୮ରେ ମାତ୍ର ୧୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ ସେବା କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କ ବଦଳିଲା ଏବଂ ଅସୁର ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ଯମ୍ବର ତାଙ୍କ ମନରେ ଲେଖାଯାତ କରିଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର୍ମଧାରୀ । ସେଇ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସେ ତେଜି ପଡ଼ିଲେ । ମାତ୍ର ଖାଲରେ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧୁ ହେଇ ଚଳଇ ରଲେ । ୧୯୩୮କୁ ୪୧ ଟିନବର୍ଷ ସେ ଉପାଦେବୀ ଓ ମାତୃତା ଦେବୀଙ୍କ ସହଯୋଗେ କରା ଆଶ୍ରମରେ ରହିଲେ । ତାପରେ ସେ ଗାଁ-ଗହଳରେ ଗଢ଼ଠନ ଓ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଲେ । ୧୯୪୬-୪୭ ବେଳକୁ ସେ ଥିଲେ ଖ୍ୟାତ ରେ ସେଠାକୁ ସେ ପୌନାର ଆଶ୍ରମକୁ ମଧ୍ୟ ଯିବା ଆଦିବା କରୁଥିଲେ । ଆଶ୍ରମ ଜୀବନର, ଉପାଦେବୀରେ ସେ ପାଲଟେ ଜୀବନର ସ୍ୱର । ସତେ ଯେନିତି ଦେବୀ ପାର୍ବତୀଙ୍କର ବପସ୍ୟା । ବରଂ ତାଙ୍କର ପିଲା ସମାମ୍ବ ଯୋଗ । ବିଭୁ ପାର୍ବତୀ ଉଦ୍ଧାର ନିକୁମ ସାଧନ ତାଙ୍କୁ ହେଉ ମହାଶୟା ମହିଳାବୃଦ୍ଧେ ରହି ଚେ ଚିନ୍ତା ।

ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା । ଖ୍ୟାତରେ ସେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲଢ଼କ ପାଦନ କଲେ । ୧୯୪୯ରେ ପ୍ରସାଦ ମହିଳା ବିଦ୍ୟାପୀଠ, ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସେ ୪/୫ ବର୍ଷ ଯାଠ ପଢ଼ିଲେ । ତାପରେ ପୁଣି ଗାଁଗହଳକୁ ଫେରି ଆସି ବିଭିନ୍ନ ସୋଡ଼ମାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଲୋକକୁ ଦୁଃଖରେ । ୧୯୬୫ ଯାଏ ଏଣେ ତେଣେ ଦୁଇ ସେବା କାମ ସରିଲା । ହେଲେ ତାଙ୍କର ମନ ଏପିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିଲା । ୧୯୬୫ରେ ସେ ପାଲଟିବାବେଳେ ଆଶ୍ରମଟିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା କାମରେ ଲାଗିଲେ । ମସୁକି ପ୍ରସାଦିତ ଏହି ଆଶ୍ରମର ଅନେକ ଶିଳ୍ପ ସେତେବେଳେ ଅନାନ୍ତରେ ଏଣେ ତେଣେ ଦୁଇଥିଲେ,

ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଦୁଃସ୍ଥ ଅଧୀନ ଯୋଗ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରଥମେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଶ୍ରମରେ ଏକତ୍ର ଶିଳ୍ପ ଆଦି କରନ୍ତେ । ଆଶ୍ରମ
 ପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟ ଭିତ୍ତିର ସେମାନଙ୍କୁ ଗର୍ବ ଗ୍ରାସିଲା କାରଣ
 ଦୁଇା ଚିତ୍ତିକା କରାଗଲେ । ସେତେବେଳେ ନିଜପ୍ରାୟ ମନାପାତ୍ର
 ବୃକ୍ଷମଣି ବାଟି, ପାଟିମା ବିଡ଼ି, ଚୋରା ମହାପାତ୍ର, ସେହି
 ନାୟକ ଓ ପ୍ରମୁଖ ନାୟକ ପ୍ରମୁଖ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରାସିତ କରିଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂତନ-ସମାଜ ପାହୁରାଂ ଗୋବିନ୍ଦେ ଗତି କରିଛି
 ୧୪ ଏକର ଜମିରେ ତାଙ୍କର ଆଶ୍ରମ । ସେଠାରେ ସେ ୮୨ ଜଣ
 ସମାଜ ସଭାମନ୍ଦିର ବଡ଼ ନା' । ତା ପରେ ସେ ଆରମ୍ଭ କଲେ
 ତାଳପତ୍ର-ଉତ୍ପାଦନେ କାର୍ଯ୍ୟର ଆରମ୍ଭକାରୀ ସାଥୀ ବାଟ ନିକେତନ ।
 ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ୫୨ ଜଣ ସିନିସ୍ତ ଗ୍ରାସିଆଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଆଶ୍ରମ କରି ଯୁବକ ପରାନ୍ତ ସବୁ ବସବସ ପିଲେ ବଡ଼ ନା'କ

ପାହୁରାଂ ନିଜିଏ ସ୍ବେଚ୍ଛା କରା କଥା ପାଇଁ ଅନେକ ରହୁଛି । କି
 ପିଠିରେ, କିଏ କାଷ୍ଠରେ, କିଏ କୋଳରେ । କାହାର ଶିଳ୍ପ
 ବରକାର, କାହାର କ୍ଷୀର ବରକାର ତ, କିଏ ନୂତନ-ସମାଜ ମେଳ
 ଦେଖି ଯିବାପାଇଁ ବଡ଼ ନା' ପାଖରେ ଅଳ କରୁଛି । କିଏ ବାହାରି
 କିଏ ନାହିଁ, କିଏ ଗୀତ ରାଗିଛି । କିଏ ନାହିଁ ଗାୟନ
 ଅଗ୍ରଣିକା ଅମାତ୍ୟ କିଏ ଦୋହନ କେ ପିଲେଇ ବା ହାତ ବାମରେ
 ରଖିଛନ୍ତି । ତି ତଳେ ମାଟିକ ପାଠ ପାଠିଦେବା ପାଇଁ ଆଲ
 ବେତେ ଶିକ୍ଷ ଆପଣା ଦେଖା ତଳେଇଛି । ଆଶ୍ରମ କରୁଛି
 'ନିଶିଷ ସମାଜ ଏକ ପରିବାର' ।

ସେତେବେଳର ଅଧିକାର,
 ସମ୍ବଳସ୍ବର ।

ବଡ଼ପୁର ଗ୍ରାମରେ ଗୋବିନ୍ଦେ ଗୋବିନ୍ଦେ ଗୋବିନ୍ଦେ ଗୋବିନ୍ଦେ ଗୋବିନ୍ଦେ—୧୯୬୩/୪

ବେଜଲୁଗେଟ୍ ଦୃତ୍ୟା ମୋକଦ୍ଦମାଟ୍ ବିବାଟ୍

ଶ୍ରୀ ମଦନ ମୋହନ ଦାଶ

ଦେବୀ ମସିହା କାନ୍ଦୁଆରୀ ମାସ ୫ ତାରିଖ ଦିନ ଉତ୍ତର ଗାନ୍ଧୀ ଉପରେ ବେଜଲୁଗେଟ୍ ଦୃତ୍ୟା କରାଗଲା । ତାପରେ ୬ ତାରିଖ ଦିନ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଉତ୍ତର କଲକତ୍ତା ହେଲା । କେ କେ ଆଦଳ ମଣି ପରଦାର ପଟ୍ଟ ଫୋଡ଼ି, ଛେଦି ମେଲା ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଧାନ ଗୁରୁତର ଗୋଲ ତ୍ୟାଗକରି ରାତି ରାତି ପଶିବା ଭାଗା ଖଣ୍ଡି ଛଡ଼ ଅନ୍ୟ ନିଜ ନିଜେପରି କାନ୍ଦନ ଉପାପା । ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ରିଟିଶ ଏରିୟା ତଥା ଛୋଟା ଶ୍ରୀ ସମାହାର ତାଟି ଥାନା, ବେଲୁଗା ଥାନା ଓ ବୋରସଡ଼ ଥାନା ନାମରେ ଦିଗ୍ଗି ଗ୍ରାମରେ ଯାଇ ଶାନ୍ତ କାଳରେ ପଡ଼ି ରହିଲେ । ଏପରିକି ଉତ୍ତରର ବହୁ ଗରିବ ଯା ରାସ୍ତାରେ ସୁସବ କରି ଶିଶୁ ସବୁ ନିଜେ ପାରି ମୁତ ଶିଶୁକୁ ଲାଭା କଲେ ପକାଇ ଦେଇ ପକାଇ ପାରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଆକାମାନଙ୍କର ପ୍ରାମତ୍ୟାମାନେ ଗୁରୁତ, ପରସ ଗୁରୁକରି ବହୁଦିନ ଧରି ଅନୁଗ୍ରାହ ଯୋଗାଡ଼ବା ପଦରେ ଉତ୍ତରରେ କେ କେ ରହିଯାଉଥିଲେ । ଶିଶୁ ସେତେବେଳେ ବ୍ରିଟିଶ ଏରିୟାରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଚର୍ମଶାଳାମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ । ବରଫ ସାହାଯ୍ୟ ବହୁଦିନ ରୋଗମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବା ଲାଗିଥିଲେ । “ସାହେବମରା ଲୋକମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତାହିଁ ।” ତଥାପି ଲୋକମାନେ ବହୁ ସାହାଯ୍ୟକରି ଉତ୍ତର ଚଳିଯାଇ ପ୍ରାଣରଣ କରିଥିଲେ ।

ଲେଖକ ଆଜି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ବୁଝା ।

ଉତ୍ତର ମହାଶୂନ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଗୁରା ରେଜିମେଣ୍ଟ, ପଞ୍ଜାବ ରେଜିମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଶହ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆର୍ମି ଉତ୍ତର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଓ ମଫସଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୁଲି ବୁଲି ପରଦାର ମ ବୁଲିଲେ । ପଦାରେ ବୁଲୁଥିବା ରେ ଗୁରୁତ ସେନା, ମେଡାମାନଙ୍କୁ ଧରିନେଇ ସେମାନଙ୍କର ମା-ବ ଶାଢ଼ ଆନସରେ ମଜବୁତ କରୁଥିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାଶ, ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ କଲ୍ୟାଣୀ ଓ ବୁଧେନ୍ଦ୍ର ମ ଦୁବେଦୀ ନେତୃତ୍ଵରେ ବ-ଗ୍ରେସ ମହାମଣ୍ଡଳ ଗଠନ ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାଶ ପଠନ ମସା ଥିଆନ୍ତି । ଦେବୀ ଲାଗତର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିନ ବରଦ ଓଡ଼ିଆ ଗପରେ ଆସିଥିଲେ । ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟ ବରଦାଶଙ୍କୁ ବହୁତ କଷ୍ଟର କରିଥିଲେ ଦେବୀ-ତେଜ ଦୃତ୍ୟା ବିଶ୍ଵର କର-ସାଇ ପ୍ରକୃତ ଦୋଷୀମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଉ । ଉତ୍ତରର ସମସ୍ତ କମିଟା ଉପରେ ଆହୋରାତ୍ରକ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ଏହା କରଦାସ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଏ ଉତ୍ତର ରାଜନୈତିକ ଅଭିସନ୍ଧି ମୁକ୍ତି ନିଆଣ୍ଟି ବଡ଼ଲ ତ ପାଦାର ତଳେ, ଏବଂ ମେ କରମ ବିଶ୍ଵର କର-ସାଇ ଦୋଲି ବିଶ୍ଵର ବିରାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିନ ଗେ ଉଦ୍ଧ ବିରାଗ ଲନସ୍ପେକ୍ଟର ମନ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷ ଓ ଦ୍ଵାବେଦୀ ବୁଲିଗଣଙ୍କୁ ସରକାର ପ୍ରଥମ ତଦ୍ଵି ପାଇଁ ଚିନ୍ତାପୁରକୁ ପଠାଇଲେ । ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମହାତ ନିମଳ କଣ୍ଠେ ପେଲିସ ପଦ-ଲନସ୍ପେକ୍ଟର ଏବଂ ଲିଡରାଜ ମହାପାତ୍ର ପକ୍ଷରୁ ୫ ଚଣ ଆବିଷ୍କୃତ-ଲନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଧରି ଉତ୍ତରରେ ସେମାନେ ବଡ଼ତ ଲାଭା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଗୋଟିଏ ପୂର୍ବରେ ଦୁଇଟି ତଡ଼େଇ ମାରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଉତ୍ତର ପୋଲିସ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦାଶଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥିଲେ, ପ୍ରକୃତ ମାରିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଧରିଲେ ବିଜି ଶାଢ଼ ଦେବନାହିଁ । ବରଫ ପ୍ରତ୍ୟାମଣ୍ଡଳ ନେତୃତ୍ଵରୁ ହତ୍ୟା ମୋକଦ୍ଦମାରେ ବ-ଗ୍ରେସ କଲେ ବେଜଲୁଗେଟ୍ ହତ୍ୟା ମେ କରମା ବିଶ୍ଵର ହେବ ଏବଂ ନେତ ମାନେ ପାସା ପାଇଲେ ଉତ୍ତରରୁ ସବୁଦିନପାଇଁ ବ-ଗ୍ରେସ ତଥା ପ୍ରତ୍ୟାମଣ୍ଡଳ ଆସୋଚେସ ଲୋପ ପାଇବ । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର ଲୋକଙ୍କ ଠାକୁ ପରଦାପ୍ରତ ମଧ୍ୟ ସଥେଷ ନିହିତ ।

ସେହି ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତର ଆଜି ଦା-ଏରିରେ ମେ-ବଦମ ହୁ ଲିଜିକରି ମଦନ ମୋହନ ବ ଶ୍ରୀ, ଉତ୍ତରୀୟ ମହାଶି, ତିବାକର ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରଭୃତି ନେତୃତ୍ଵାମୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ନାମ ଲେଖି କରାଯାଇ ଅର୍ପଣ କେସରେ ସାମିଲ କରାଗଲା । ଶିଶୁ ପ୍ରତ୍ୟାମଣ୍ଡଳର ସରାପତି ଶ୍ରୀ କନମାତା ଘାମ, ଉପସକାପତି ଶ୍ରୀ କୁପାସିନ୍ ମିଶ୍ର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ ମର୍ତ୍ତର କେସରେ ପକାଇ ପାରି ନଥିଲେ । ସେହେତୁ ଆପଣ-

ମାନବର ମନେଥିବା ପୂର୍ବ ଜଣିତ ସମ୍ଭାବନାରେ ସେମାନେ ସେହିମାନବର ନିଜତ୍ବରେ କବଳରେ ଥିଲେ । ଏବଂ ତୁମ୍ଭାପରି ମିତ୍ର ଜେଲରେ ବନ୍ଦୀଥିଲେ । ତଥାପି ସେମାନଙ୍କୁ ୧୪୯, ୧୫୭ ପ୍ରଭୃତି ବର୍ଷା ମିଥ୍ୟାରେ ଯୋଡ଼ି ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, ସେ ମିଥ୍ୟା ମୋକଦ୍ଦମାନଙ୍କରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ବାବାଦ୍ଦ ଆଦେଶ ହୋଇଥିଲା ।

ପରସ୍ତ ପାଇବା ପାଇଁ ଜଣପୁରର ଧର୍ମିମାନେ ଶେଷରେ କୋମଳ ନୟନ ଧରିଲେ, ତୁମ୍ଭେମାନେ ସାହେବଙ୍କୁ ମାର୍ଶିତ କୋଇ ଧନକର ମାତ ମାରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଯାଉଥିବା ଲୋକେ ଖବର ପାଇ ତାହାଙ୍କର ମାତଙ୍କୁ ଜଣିଆଣେ ଯଦି ଖବର ଟଙ୍କା ପଇସା ଦେଇ ଖବର ପାଇଥିଲେ, ଅତି ଜରାବ, ମିଥ୍ୟା କୋଳ ହତନାୟକ, ବାବୁଲା, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବେରା, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବାହୁ, ମାଣିମାଧବ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କଠାରୁ ଟଙ୍କାପଇସା ମଗାଇବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ କେଶ୍ରେ ପକାଇଥିଲେ ।

ସେତେବେଳକୁ ରାଣପୁରରେ ଗୋଟିଏ ଆନା ଓ କାଟି ପାଟି ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକପାଟି ଓ ଆନାରେ ଘରୁଟି ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ କେଶ୍ରେ ଚାଷବନ୍ଦୀରା ଶୁଣିଥାଏ । ସୁନାଖିଆ ପାଟିରେ ପୋଶିବୁ ଇନ୍ଦ୍ର ରାବେଲେ ଗୋଟିଏ ସେକକୁ ମାତ ମାତୁ ମାତୁ ମାରି ଦେଇଥିଲେ । ତାହା ଗାଡ଼ି ଥିବାରେ ଆଣି ସୁନାଖିଆ ରାଣପୁର ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ ଆନାଖିଆ କାନ୍ଦରେ ବନ୍ଦି ଦେଇ ଥୁଲୁଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଠିକାର ପୋଲିସ୍ ଡିପୋର୍ଟ ଦେଇଥିଲେ ମେକଟି ଦରଜିଦେଇ ଆଦୁ ବର୍ଷା କରିଛି । ଏହିପରି ଅତି ବଡ଼ ଗାଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ବା ମୁକାବିଲ କରିବାକୁ କେହି ସାହସ କରିନଥିଲେ । ପୋଲିସ୍ ଚକ୍ର ଗମରେ ଧନା ମେକମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମିଆଣ ପ୍ରଥମେ ଯାତକଡ଼ା ପିଆଇ ଦେଇଥିଲେ । ତାପରେ ବିଶୁଆଟି ପକ୍ଷ ଓ କାନ୍ଦକ୍ଷ ପକ୍ଷ ଆଣି ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ବୋଳି ଦେଇଥିଲେ । ଅତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟକ ଯାତକରେ ସେମାନେ ଜବରଦସ୍ତୀ କାନ୍ଦକୋବାଳି କରିବାବେଳେ ପାଖା ପାଖି ତାଳକର ଗୁଣ୍ଡି ପକ୍ଷ ଛିଣ୍ଡାଉଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଆରମ୍ଭ କରି ଦୁଇଟିନିଜକାନ୍ଦ ନିଜଦସ୍ତୀ କାନ୍ଦଇ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଶରାବନା ଦିଆଯାଉଥିଲା । ସେହିମାନେ ପରସ୍ତପର ଦେବାଦୁ ରାଜି ହେଇନଥିଲେ ସେହିପରି କେତେକ ମେକକୁ ମୁଦାମୁକ୍ତ କରାଯାଉଥିଲା ।

ଏହିପରି ସେହିମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରିଥିଲେ, ଆମେମାନେ କେଲିବ୍ ଶରାବଦୋଷ ଆସିବାପରେ ମୁଁ ନିଜେ ଦେଖିଛି ତଥେ ପୋଲିସ୍ ଅତିସର ନିଜର ବଡ଼ କାନ୍ଦକୋବାଳାରେ ବହୁବିଧ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ପାଟିକଟେ ମର ବାଜିକରି ମାରିଥିଲେ ।

ମେକମାନେ ମିତ୍ରରେ ସାକ୍ଷୀଦେବା ଏବଂ ତାଠାକର ପାଠ ହେଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାକ୍ଷୀକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ, ତୁମ୍ଭେମାନେ କହିବ ଇନ୍ଦ୍ରମାତ୍ର ମରାଣ, ବିବାହର ପରିତ୍ରା, ମଦନମୋହନ ବାଘ, ମୁଲିଧର ପାଞ୍ଚା, ବସ ମିତ୍ର ପରିତ୍ରା ମାନେ ସାହେବଙ୍କୁ ଠେଙ୍ଗା ଧରି ବାହାରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବାବା ବାବା କୋଇ କହୁଥିଲେ । ଏଥିରେ କୋଣସି ସାକ୍ଷୀ ରାଜି ନହେଲେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପିଟି ପିଟି କେତୋଟି କରି ଦିଆଯାଉଥିଲା ଏବଂ ସେହି

ମାତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ସେକ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ରାଣପୁରର ସମସ୍ତ କଲଲ ଭିତରେ ରାଜାକଟି ପକ୍ଷର ଦିଆଯାଉଥିଲା ଏବଂ ପୋଲିସ୍ ଡିପୋର୍ଟ ହେଇଥିଲେ ସେ ବାଣ ଦୁଇଟି ମଣିଷ ମାରି ଦେଇଛି ।

ମୋର ନିଜ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ନାଟିମାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବତଃ ବାସୁ ସାଗରା ଓ ନିଜରାବ ବାଣ ନାମକ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଶେଷଜ୍ଞାକରେ ମୋ ବିଚ୍ଛବରେ ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷୀ ଦେବାପାଇଁ ପୋଲିସ୍ ବଦଳାଇଥିଲେ । ସେଥିରେ ଦେବୁହେଁ ରାଜି ହୋଇନଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଦୁଇଙ୍କୁ ଜିନିଦିନିଦି ଏ ଇସ୍ତବାସରେ ପକାଇ ଚକିଥିଲେ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ମାତ୍ର ଦେଇଥିଲେ । ମାତ୍ରସାର ଜଣକର କୁଶାପତ୍ତରେ ଝାଡ଼ାହୋଇ ଯାଉଥିଲା ଏବଂ ମାତ୍ରରେ ରାଜସାକ୍ଷୀ ପିଠି ପାଟି ଯାଉଥିଲା । ତଥାପି ମିଥ୍ୟୁର ପୋଲିସ୍ ଓ ପୁରୀମାନେ ସେ ଦୁଇଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିନଥିଲେ । ଏ ଇସ୍ତର ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମାନେ ଓ ବହୁବାଦନାମେ ବଂସା, ଗିନା, ଗରା, ତାଳ ଇତ୍ୟାଦି ଚିକ୍ତା କରି ପାଣିର ଟଙ୍କା ଦେବାପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଇଥିଲେ ।

କେତେକେ ମେକମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି କି ତଥାଗର ପେ ସେହିମାନେ ମିଥ୍ୟାସାକ୍ଷୀ ଦେବେ ସେମାନେ ଘର ଚାଲାଇପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ମରଗଣା ଶାବ, ପିଆଣାକ ପ୍ରଭୃତି ମୂଲ୍ୟବାନ କାଠ ବିନା ଯିବୁଲେ ପାଇବେ । ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଘରବରକାଠ କରିଦିଆଯିବ । ସାକ୍ଷୀଦେବାପାଇଁ ଆସିବା ପିନ ଶାଳିବା ପିଇବା ଟାଟି ବସନ୍ତେ ଟେକିବା କରି ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଘରୁଦିନ ରାଜକର ପ୍ରତା କାଣିକାରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଚଖାଯିବ । ଆପଦ ବିପଦ ଘମରେ ପୋଲିସ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଘରୁସକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ସେମାନଙ୍କର ମାରି ମୋକଦ୍ଦମା ଗମରେ ଅମରମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ସହଯୋଗ ପାହାସ୍ୟ କରିବେ । ଏତେ ବୁଦ୍ଧିଆ ସଙ୍ଗେ ସ୍ବତଃ ପ୍ରବୁଦ୍ଧହୋଇ ମେକେ ଗାଣୀ ଦେଇନଥିଲେ । କାଧ୍ୟରେ ଏବଂ ମାତ୍ରକୁ ଜିନିଦିନି କେଲେ ସାକ୍ଷୀଦେଇଥିଲେ ।

ମୋର ମନେଥାନ୍ତି ମୋକଦ୍ଦମା ଚିଣ୍ଡର ସମୟେ ମୁଁ ମୋର ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ ସହିତ କାଠ ଚଢ଼ାଇବେ ବସିଥାଉ, ସାକ୍ଷୀମାନେ ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ କୋର୍ଟରେ କମାନିଦିବା ଦେଇଥାନ୍ତି, ଏଣେ ଅମରାଦେ ଶୁଣିବେତା ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଆଖିକୁ ନିରବତ୍ତି ସହସ୍ତ୍ର ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ଗୁରୁ ଗୁରା କାନିରେ ପେ ଛି ପକାଇଥିଲେ ।

ସକାଳ ସେସବୁକୁ କହୁ ମିତ୍ର ସିଥରର ନାମକ ଜଣେ ଗୋରା କହୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଚିଣ୍ଡର ବହୁସାକ୍ଷୀ । ରାଣପୁର ଆନା କାନ୍ଦନପୁର ବାମର ତଥେ ବିହାରୀ ବାହୁ ନାମକ ସାକ୍ଷୀ-କହିଥିଲେ “ହୁକୁମ୍ ଦେବି, କେତେ ଏଠୁ ଯିବ, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମିଠା ଖେଟେଡ଼ି ଓ ମା-ବ ଚରକାଲା ଶାଢ଼ି ଟେକିବା । ଅକାରେ ଗୋଟି ଗରୁ ଯିବି । ସତକହିଲେ ଏଠୁ ଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମାତ୍ରକର ପାହୁଲେ ହେବ । ସେ ଏତିକି କହିବାମାତ୍ରେ ସରକାରୀ ଓକିଲ କହୁ କୁହାଉ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ତାହା ମୁଖ ଶରାପ ଦେଖୁ ଆଜି ତା ସାକ୍ଷୀ ବିହାରିକ ନାହିଁ ପରେ ନିଆଯିବ ।

ସ୍ୱାକ୍ଷର ରୂପ-ଯୌବନକୁ

ଅତୁଟ ରଖିବାର ଅବ୍ୟର୍ଥ ଉପାୟ କ'ଣ ଜାଣନ୍ତି କି ?

ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦମ୍ଭିତ ଅଳ୍ପ ସାଂଖ୍ୟିକ ସନ୍ତାନପନ୍ଥାକୁ ନେଇ ପରଦାରିତ୍ୱ ଗଢ଼ିବା ଯେପରି ଆବଶ୍ୟକ, ତାକୁ ସେଇପରି ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମରେ ବ୍ୟବଧାନ ରଖି କରିବା ମଧ୍ୟ ଦରକାର । ଏହି ବ୍ୟବଧାନ ଯୋଗୁଁ ଗୃହଣୀଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅତୁଟ ରହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସନ୍ତାନ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ୍ ହୁଏ ।

ଆପଣ ଯଦି ଏଥିପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ, ନିଜତତ୍ତ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରାମର୍ଶ କରି ସ୍ୱୀକୃତିପୂର୍ବକ କପାଳ-ଟି ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଏହା ଏକ ନିରାପଦ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତଯୋଗ୍ୟ ଗର୍ଭ ନିରୋଧକ ପଦ୍ଧତି । ଶୁଣି ସନ୍ତାନ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ଏହାକୁ ସହଜରେ ଚାହାରି ଜଣ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ

ସୁସ୍ଥ ଓ ନିରାପଦ ରଖିବେ କିପରି ?

କେବଳ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେପକ ଚାକିରୀ ଦେଇ ଏହା ସହଜରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ । ସନ୍ତାନର ଯେ କୌଣସି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଲପକେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରଧାନ ଶିଶୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେପକ ଚାକିରୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଟି ଚାକିରୀ ନେଲେ ଆପଣ ନିଜେ କିଛି କିଛି ରହିବେ ।

ପରିଚାର କରୁଥିବା ଡିପେଣ୍ଡେଣ୍ଟ
ଡକ୍ଟରମାନଙ୍କ

କୃତ୍ୟଶିଳ୍ପ ପୁରସ୍କୃତ

ସାହରା ପୁରୀ ଶ୍ରୀ ସାମଲ

ଓଡ଼ିଆ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଶାସ୍ତ୍ରୀ

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ

ଭୂମି ଜଳସେଚନ

ଶ୍ରୀମତୀ ପାଠ୍ୟ ପାଠ

خراب العالت ١٩٨٢
 GIB WARFS 1982

୧୯୮୨ ଗାନ୍ଧି ପୁରସ୍କାର

CONFERENCE OF CHIEFS
 CHIEF ELECT...
 JULY 13-17 1982 NEW DELHI
 ELECTRICITY COMMISSION OF INDIA

ଶ୍ରୀମତୀ ବିରୋଧରେ କିଛି ଲେଖିବା ଅତୀତ ଦୋଷାବହ ଥିଲା । କବିବର ଶ୍ରୀଧରାଜୀ ତାଙ୍କର ଅମର କାବ୍ୟ 'ମହାଭାରତ'ରେ ଶ୍ରୀମତୀ ବିରୋଧରେ ପ୍ରକାଶକରେ ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଲେଖିବା ଦେଖିବାକୁ ନିଷିଦ୍ଧ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଶୁଭାଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଲେଖନୀ, ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ଅଗ୍ରରେ ତାହା ଲାଗି ଗଣ୍ୟ କରିଥିବା ।

ସୁର କବିଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମ ପ୍ରଶଂସା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ ହଜାର ହଜାର ଚକ୍ରାନ୍ତ ମନକୁ ପଡ଼ିବ ଯଦି ତାହାର ସମ୍ପାଦକ ଶେଷ ପ୍ରକାଶିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚମ ଶୋପକକୁ ହିଁ ପ୍ରଥମେ 'ସମାଜରେ' ବିଦେଶୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଓ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୋଷ ତୁଟି ଦର୍ଶନ ସରସିନୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତାଙ୍କର ସହକାରୀ ଶ୍ରୀ ସରସିନୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଲେଖକଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆକୃଷ୍ଟ କଲା । ଅବଦାନ ମଧ୍ୟରେ 'ସମାଜ' ଲେଖକଙ୍କୁ ଯୋଗ ଦେଇ ଉଠିଲା । ସେତେ ଯାହା ଶୁଣିଥିଲେ, ଅଗ୍ରରେ ଯାହା ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ, ତାହାହିଁ 'ସମାଜରେ' ରୂପ ନେଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ପାଠକ ଲୋକଙ୍କର ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେହିଠାରୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇ ବହୁ ଲେଖକ ଓ କବି ଲୋକେ ଆଜି ବିରୋଧରେ ନିଜର ଲେଖନୀ ସୁନା କଲେ । ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଦିନ ଧରି ଯାହା କରିପାରି ନଥିଲା 'ସମାଜ' ଅବଦାନ ମଧ୍ୟରେ ସେହି କାଗଜରେ ଲେଖକଙ୍କ ମନରେ ଉଦୟ ହେଲା । ଏବର୍ତ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ବିରୋଧରେ କେହି କିଛି କହିଲେ ବା ଲେଖିଲେ, ସେତେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ । ଦୋଷାବହକାରୀ, ଦେଶ ଦ୍ରୋହୀ ଆଦିଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲେ ।

ଆଜିକାଲିକି ବିରାଟ ଆକାରର ଆନ୍ଦୋଳନରୁ ବ୍ୟାପକତା ତାହାଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ନାମରେ ଶୁଣିବା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାହା ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ ଥିଲା —

ସଂପାଦକ ପଦ୍ମାବତୀ ଦିଅ,
ରାଜ୍ୟର ସୁନାମ ନିଅ ।"

ପ୍ରଥମେ ସର୍ବତ୍ର ବିକ୍ରୟ ଲାଗି ପିନ୍ଧା ସଜ୍ଜା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଘାଟି ଲାଗି ଘରାରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦୋହେଇଥିଲା ।

ସେ ସମୟର ଏକମାତ୍ର ସାମ୍ବାଦିକ ପ୍ରକାଶକ ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ପତ୍ରିକା 'ଗୃହ'ର ସାହିତ୍ୟିକ ବିପ୍ଳବ ଏହି କାଗଜକୁ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କଲେ । ଶେଷ ଏକ କୃତ୍ରିମ ଲେଖା ସେଥିରେ ଜନ ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବାକୁ କେବଳ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦିନକୁଦିନ ଗ୍ରାହକ ଥିବା ପତ୍ରିକାର ପାଠକ ତିନିପାଞ୍ଚରେ ଉଠିଲେ । ବର୍ଷର ପାଞ୍ଚ ମୁଖ୍ୟ ଦେଶସ୍ନେହୀ ଗ୍ରାହକ ଆଉ ପତ୍ରିକା ବ୍ୟବସାୟ ଗହଣ କଲେ ନାହିଁ । ତାହା ପୋଲି ଆସିଲା ।

ସତ୍ୟ କବିଙ୍କ ପୋଷଣା ଚକ୍ରାନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚକ୍ରାନ୍ତ ପାଣି ଲେଖକ ଲୋକଙ୍କ ଅନୁକୂଳ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ହଜାରମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ସେଥିରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଅସହଯୋଗର ଆହ୍ୱାନ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏବେ ମନୋହର ହେଲେ ଯେ, ଅସହଯୋଗର ଆହ୍ୱାନ ପ୍ରାୟତଃ ପୋଷଣା ଆଣିଥିଲେ । ସୁରକ୍ଷା ଦୃଷ୍ଟି ସଂପାଦକ ବିଶ୍ୱନାଥ କରଙ୍କୁ କହିଥିଲେ, ଯେଉଁ ପତ୍ରିକାରେ ଅସହଯୋଗର ଆହ୍ୱାନ ଉଠି ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ସେଥିରେ ମୁଁ କୌଣସି ମତେ ଶଂଶ୍ଳେଷ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଆନ୍ଦୋଳନରୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଲାଜିବାବ ନାହିଁ ତାହାମାନ କିଛି ଯେଉଁସବୁ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା, ତାହା ଅବର ଅତିଦେଶୀ ବର୍ତ୍ତମାନ । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମରୁ ଯେଉଁଆର୍ତ୍ତ ଲୋକେ ତତ୍ତ୍ୱ ନିଶ୍ଚିତ ଲାଜିବାବ ଜାତୀୟ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଅବଦାନ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ତତ୍ତ୍ୱ ସଂସ୍ଥାରେ ହୋଇଥିଲା ।

ତାହାଙ୍କ ଉପି ଦାୟିତ୍ୱରେ ତାଙ୍କର 'ମୋହନ-ଶ୍ରୀ' ଲେଖକ ମଧ୍ୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଶେଷରେ ଦେଖିଥିଲା । ଅବଦାନ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଶେଷରେ ଦୂର ବ୍ୟାପକ କରି ବିକ୍ରୟ ।

ଏହିଠାରୁ ତାହାଙ୍କ ଲୋକପ୍ରସାଦ ଦେଖାଦେଖିବା ଲାଗି କବିତା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବହୁ ଆକାର ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମାବେଶ କରିଥିଲା ।

'ସମାଜର କବିବର ଓ ଗ୍ରାହକ ବ୍ୟାପକତା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ । ପଞ୍ଚମ ନାଟକର ଦାସଙ୍କ ସଂପାଦନରେ ସମାଜପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସାହିତ୍ୟିକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ ପାଇ ପାଣିପାଗୁଣ ସଂସ୍ଥାରେ ବହୁତାଏ ପାଠକଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ସମାଜ ବିକ୍ରୟ ସଂପାଦନାରେ 'ସୁରାଜ୍ୟ', ପ୍ରସଙ୍ଗର ଅମର ନିଶ୍ଚିତ ସଂପାଦନାରେ ଚକ୍ରାନ୍ତପ୍ରସଙ୍ଗ 'ପ୍ରସଙ୍ଗ', ଶ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୋଷଙ୍କ ସଂପାଦନାରେ ଲୋକଙ୍କୁ ସାପ ଦିଏ (Star of Utkal) ଓ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକାଶକ ଶାସନ ଶେଷରେ ଲାଗିଥିବା ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟିକ ସମାବେଶକାରୀ କବି ସରସିନୀଙ୍କ ବିଷୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଶାସନରେ ବାହା ଆହୁତ ହେଲେ ।

ଆନ୍ଦୋଳନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟକୌଶଳ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଶାସନ କବିଙ୍କ ସୁରାଜ୍ୟାଶ୍ରମରେ ଉତ୍ତମ ଆଣି । ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କ ଗାନ୍ଧିଜୀ ହୋଇ ନଥାଏ । ସାହିତ୍ୟିକ ଲବି, ସୋପକଙ୍କୁ ମନକୁ, ତାହାଙ୍କୁ ବିଦେଶୀ, ଆନ୍ଦୋଳନର ଲାଜିପରା ଶାସନ ଆକାରରେ ଲେଖି ଲେଖି ଶୁଣୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟ ଦୁଇ ପଦ୍ୟ ବା ଲବି ପ୍ରସଙ୍ଗ । ଲବି ସଂସ୍ଥା ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ହଜିରେ ସଂଖ୍ୟାରେ ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶେଷ ହୋଇଯାଏ । 'ଗାନ୍ଧୀ ବିକ୍ରୟକାରୀ', 'ସୁରାଜ୍ୟ', 'ସୁରାଜ୍ୟ କବିତା ଚକ୍ରାନ୍ତ', 'ଅସହଯୋଗୀ ସୁରାଜ୍ୟ' ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଲେଖକ ପାଇଁ ଉଚିତ ସରସିନୀଙ୍କ ଲୋକମାନଙ୍କ ମନୋରମ ହେଲେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ତାହା ପ୍ରସଙ୍ଗ ହୋଇ ପାଇଥିଲା । ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଲୋକଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରକାଶକ ଦୋଷ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ସେ ଆଶ୍ରମ ଶାସନ ଲାଗି ପାଇଥିଲା ।

621

62

କଟକର ଗାଁର ଗୋଟିଏ ଘର
 ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶର ଘର
 ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
 ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ

ଛନ୍ଦେ ଛନ୍ଦେ ସୁସ୍ଥ ଅବନତ
 କୁହ, କୁହ, ଶୁଭ ସୁମିଳନ,
 ବିଦେଶୀ, ଲକ୍ଷ୍ମଣୀ, ପାଉନ ହେ,
 ତୁ ନିଜ ଯୁଗ ନିଜ ମଞ୍ଚରେ ।

ପରି. ଉତ୍ତର ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ଏ
ଉପାଧି ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ଏ

ଝୁରୁ ଚିତାମଣି ଗୁପ୍ତାରେ
ରାଜ ନିବନ୍ଧନ ନବ ମାଧବେ ।

କଠି କଢ଼ାକ ଶିଳ୍ପ ଶିଖର
କାଗଜ ପୂର୍ବକ ଅଞ୍ଚଳ ୧

ଉତ୍ତର ଗୋରବ ଚୁଡ଼ ଗୋରବ
ମୁଖ ଗୋରବ ଭଣ୍ଡ ।

[illegible]

“ଏବେ ଗୁଣ୍ଡା ଘରଜାଣି
ପକ୍ଷିଦେବେ ତାରି ଦୁଆ କାଉଜାଣି”
ମୋତେ ଦେବେ ମାରିବୁ ମାରି
ଦେଖିପାରି ମୁଖ ପାଣି ଛଡ଼ାଉଛି
ବେତମାଡ଼ ବିବା ହାଉ” ।

ସ୍ତୁତି ସଦାପ ଏହି ଭବେନି ସୁଖି ନୃତ୍ୟିନୀ ଯେ ଶେଷରେ
ବାଇ ବାହୁକୁ ସଦା ଘରେ ରଖାଇ ।

କୃଷି କ୍ଷାମାୟା ଗପାବିଦ୍ୟା

“ଭାବେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ସ୍ୱାଧୀନ,
ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱାଧୀନ ସ୍ୱାଧୀନତା”

ପାଠକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ନାମରେ ଅପୂର୍ବ ସମ୍ଭାବନା ରହି
ଦେଖିବ ।

ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରସାରରେ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ
 କରିଥିବା ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କ ବେଶର ଚାରିଟି ଗୋଟା କର୍ମାଳରେ
 ସା. ଗା. ଦୁର୍ଗା ଗୋବିନ୍ଦ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଗୋଟି, ଗା. ଗୋବିନ୍ଦ

କଳକଳ ହୃଦୟ ବାଦ

ରାଜା ମୁଲିଆ, ଶ୍ରୀମତୀ ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରୀ ଦେବୀଙ୍କ ଚାହାଣୀ ଶୁଣି,
ମାତ୍ର ନିଜ ନିଜ କ ମନେ ଲାଗୁ ରହି ଚାହା କୁଣି ପାଆନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିକ ଯାତ୍ରାବଳରେ ଦୁଆରୀ ଅଗରାବାବର
ରାଜା ଗାଈ ଦେମାନଙ୍କ ନମରେ ଗୋଟାଏ ଶାୟା ବାଗ ପାଇ
ଦେଉଥିଲେ ।

“ଦେଖ ଦେଖ ସାଗ

କାହିଁକି ଆସି

କୋରାଳ ବିପଦଗାମୀ ହେ

କ ନିଶ ବାଉନୀ

ମାହି ଆସି ଆସ

ପରାଣି ସରାବ ଦେମାହେ

ଚିହ୍ନିରୁଣି ସରବତ

ରାଜ ହାଣି ପୁଣି ଦେ ନେବାଗ

କଣିଆ କୋକାଟୀ

କପାଳ ଦେଉଣି

କିପଳଶାଳାକ ବୁରହେ,

ଦେଶ କାମ ନିଶି

ପରାଣି ଚାହିଁରେ

ବରଗଳେ ବରାଧର ଦେ

ବରକାଳ କିଶ ବାଗ

ଏକ ହାଣିବାଗ ଦେବି ପଥ ହେ ।

ଧ୍ୟାନ

“କାକା ଘରେ ଶୁଣିବି କୁଟି

ବରଗଳେ ତମା ବିଚିତ୍ର ହୁଟି

ପୋଡ଼ିଯାଇ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି

ସେ ଅମଳ ଧରା

ମୋଟ ଖଦୀ ହୁଅ ନ ମିଳେ ଚାହିଁରେ

ସବୁକିମ ମନ ବୁଝଇ ଫାଟି ।

ରାଜା କଣି ବାଉନ

ମୁହିଁ ମୋର ସରାବି ମୁର

ସେ ଦୋରାବ ଲର ।

ଦେଉଳିକ ଘାଣ୍ଟି କଣି ସୁଗ ବ ବ

ରାଜହରେ ମୋର ବିଶିଷ୍ଟ ମାଟି ।

ପୋଡ଼ି ଯାଇଲେ ରାଜିଶାଳୀ ଅମଳ

ହଣି ରେଉଁସର ଦେଶୁ ଟକା ସୁନା

ଦେହୁ କଣିର ଆମର ବଦ ।

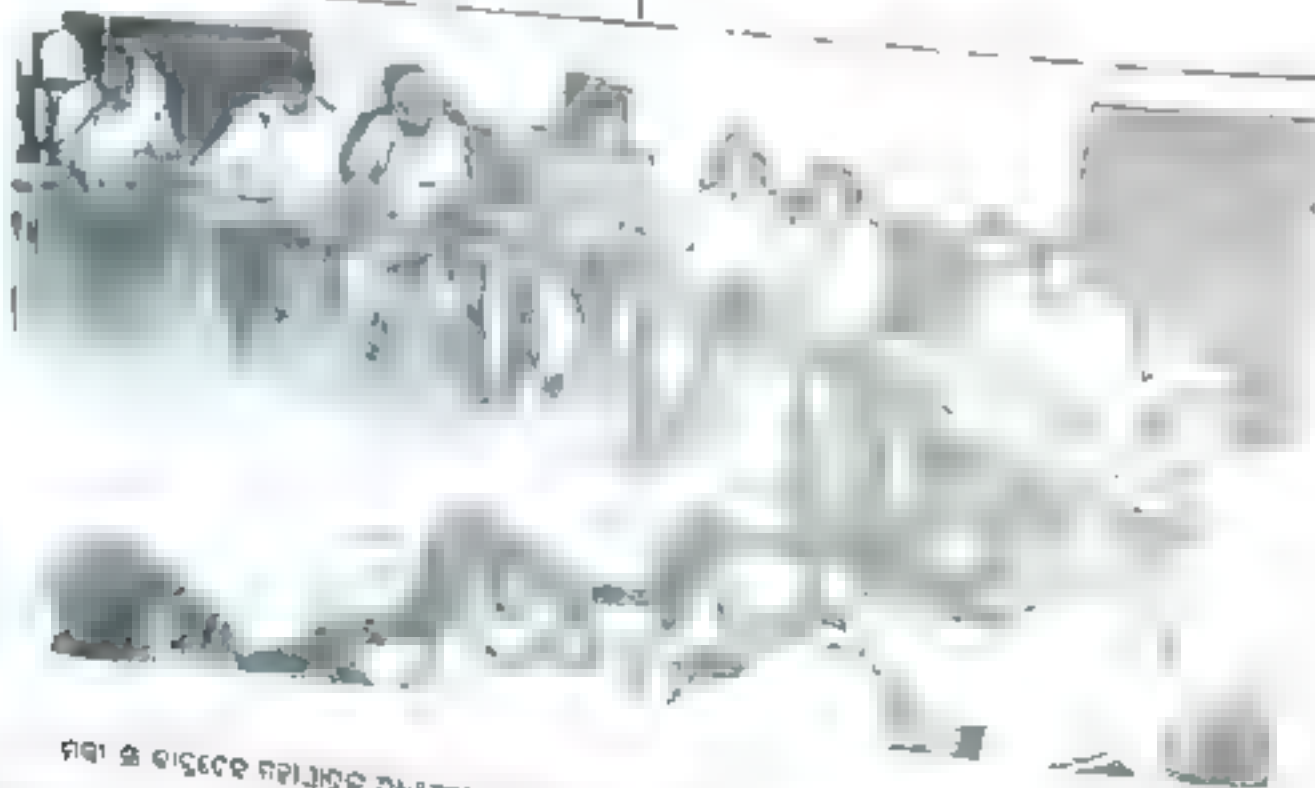
ପରାଣରେ ପାଳ ପାଣିଟା ଶୁଖିବା

କଳାଲେଇ ଦେଇ ଅଧେ ଶୁଖିବା

ଏ ସବୁ ୧୯୧୧ ରୁ ୧୯୨୩ ମସିହା ମଧ୍ୟରୁ ଘଟଣା ।
ଅନ୍ଧୋକରଣ ପଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ନିଜୀବ ଗଣ ଚେତନାକୁ
ରଦକୁ କରୁଥିଲେ ଏ ସବୁ ପରାଟ ଅବସ୍ଥା ସ ପ୍ରାୟ ନର
କରିଥିଲେ । ପରେ ଅବସ୍ଥା ବହୁ ଦେଶ ପ୍ରାୟ ଗର୍ବ ଲେଖକ
ପାରିବେ, ବିଶେଷାନ୍ତ କାହିଁ ଆନ୍ଧ୍ରାବନ ଯିବା ଦିନେ ସବୁ ସହିତ୍ୟ
ସବୁ କରିଥିଲେ । ତାହା ଅନ୍ଧୋକରଣକୁ ଯେଉଁ ଯାତ୍ରାଯା କରିଛି
ଆନ୍ଧୋକରଣ ଦ୍ଵାରା ସେହିପରି ସମସ୍ତ ଦୋରାଟି

କେହି କେହି ସମାଜେତକ କହି ପାରିବି ଓଡ଼ିଆ ସହିତ୍ୟ
କେତେ ଚିନ୍ତନ ଆସନ ପାଇବି ତ ଅଧିକ ଗା ଏ ଦାହିତ୍ୟ
ହେଉ ନ ଯାରେ, ସେମାନଙ୍କ ମତ ପାଠ ଦେଉଳ କାହିଁକି,
ଏହିପରି ମୁଖ୍ୟ ସେ ଏକାଧାର ଅତି ଦେଖା, ତାହା କେହି
ଅନ୍ଧୋକରଣ କଣି ପାରିବେ କି ?

କାକା ସ-ପାଦର, ଦେଉଳ
କବଳ

ମଦା ଓ ବାବୁଦେବ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଲେଖକଙ୍କ ପରିଚୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ଫଟୋ—କାହାଣୀ

ତୃତୀୟ ମହାସମର ଦେଲେ ପୃଥ୍ବୀ ଧୂସ ପାଇଯିବ

ଡକ୍ଟର ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର

ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଧରି ଦେଶମାନେ ପୃଥିବୀରେ ପଡ଼ି-
ଯାଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧଶାସ୍ତ୍ରର ଅନୁଧ୍ୟାନ ଉପରେ, ସେମାନେ
ଜଣାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ପାଇ ଯେଉଁ ସମୟର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ
ହୋଇ ଥାଉଛି । ହଠାତ୍ କେତେକ ଏହି ବହୁସୂତ୍ର ଆକଳନ
ହୋଇପଡ଼ି କହି ଚେଲକାହିଁ । ତିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧର ଘଟଣା
ପ୍ରସଙ୍ଗ ସେନେଟରେ କୋଣିଆ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଏହାର
ଆଗ୍ରସର ପ୍ରତିରୂପ ତୃତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ହେବାର ବହୁ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା
ଯାଏ । ଯଦିଓ ଏହା ବହୁସୂତ୍ର ନ ହେବ ଅପେକ୍ଷା
ଓଡ଼ିଆ ଯୁଦ୍ଧଶାସ୍ତ୍ର ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମିତ ହେବ । ଦୋଷିତ
ଯୁଦ୍ଧର ସମସ୍ତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ସମୟ ଆହୁରି ଲାଗିବ ।
ଏହା ଗିରିରେ ବହୁ ସାମାଜିକ ନାୟକ ସାହାଯ୍ୟରେ, ସାହାଯ୍ୟ
କରି । ଯଦି ସମୟରେ ଉପକାରୀ ହୋଇ ନ ଥିବ । ଏ
ପ୍ରକାର ସେବାରେ ପ୍ରଥମାୟ ଦୋମାଠାକୁ ଅବଶ୍ୟକତା ଅଧିକ
ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ସେହିସବୁ ମାତ୍ରାରେ ଗିରିରେ ଉଦ୍ଧାର ଦୋମା
କହେ ନିଗ୍ରାହକ ବେଳ, ନିଗ୍ରାହକ ଦୋମା ଗିରି ପ୍ରଧାନ
ତା ଯୁଦ୍ଧର ମଧ୍ୟ କଣ୍ଠା ମଧ୍ୟ ଗିରି । ଏହିସବୁ ସେମାନେ
ଅର୍ଥଶକ୍ତିର ମାତ୍ରାମତ ନାୟକ, ଯେଉଁ ମାତ୍ରାରେ
ନାୟକମତର ଦୋମା କହେ ସେମାନେ ତାହା କହେ ।
ସେହି ମାତ୍ରା ସାଧ୍ୟତା ମହାସୂତ୍ର ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ହେବ
ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା କୁହେ । ତାହାରେ ହାରୋସାମା

କହେ ଯେଉଁ ସର୍ବପ୍ରଥମ ପରମାୟ ଦୋମା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଖିଲେ
ଦୋମାରେ ଉପକାର ଅଧିକାରୀ ଗିରିରେ ଉପରେ ଉପରେ
ମିଳିଲେ । ଯେଉଁ ଦାହି ବିଶିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁରେ ଦେଖିବୁ ଉପରେ
କହିପାରନ୍ତି କହନ ବିଶିଷ୍ଟ ମିଳିଲେ । ସେମାନେ
ସାମାଜିକ ପାତ୍ର ହୋଇପାରୁ ବାହା କହିବେ, ବାହା ନ
କହିବେ ଓଡ଼ି କହି ନ ପାରି ନାହିଁ । ତାହା ଯେଉଁ କୁହାଯାଏ
କହିଲେ, ଦେଖିବୁ ପ୍ରଥମ ପାତ୍ରକଣ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ ଉପରେ କେବଳ
କେବଳିୟତା ପରକାରୀ ପ୍ରଦାତ୍ର ଫଳରେ କେବଳ ଆଉ
କହାହୋଇ ମୋକ୍ଷରୁ ନିବାରଣ ନାହିଁ । ଆଉ ଯେଉଁ
ଉପରେ ଉପରେ ଦେଖି ମଧ୍ୟରୁ ଏବେ ବି ପ୍ରତିବର୍ଷ ପରମାୟ
ବହୁସୂତ୍ରରୁ କହିତ ନାମା ପୁରାଣୋପାଦେ ଧୀରେ ଧୀରେ
ମିଳିବାରେ ଉପକାରି । ବିଶ୍ୱୋସାମା ବହୁସୂତ୍ରର ପାତ୍ର
ଟଳ କଣ୍ଠ ଉପକାରି । ତଥାପି ବି ଆଉ ପ୍ରକାର ମିଳିଲେ
ମିଳିବାରେ ଉପକାରି । ସେ ସମୟରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକାର
ଥିଲେ ସେମାନେ କେହି ଯୁଦ୍ଧର ହୋଇ ପାରି ନ ଥିଲେ ।
ପ୍ରଦାତ୍ର ପ୍ରକାର ଉପକାରୀ ବାହା କହିଥାନ୍ତେ । ବିଶ୍ୱୋ-
ସାମା ଅବଶ୍ୟକତା ସମୟରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖି
କାଗଜି ଉପ ଥିବ ବି ନାହିଁ ଉପକାର । ବିଶ୍ୱୋସାମା ବିଶ୍ୱ-
ସୂତ୍ରରେ ଦେଖି ପ୍ରକାର କହିବା ପ୍ରକାର ଦେଖିବୁ ପ୍ରକାର
ସେବନରେ ସାମା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ, ଦେଖିବୁ ଯୁଦ୍ଧର ଉପା
କହାହୋଇ ତଥା ଆମେ ଯାହା କାହିଁଗାହୁ ।

ପରମାୟ ଦୋମା ଉପକାରୀତ ହେଉଥିଲେ ସାମା ପ୍ରକାରୀ
ସାମାଜିକ ମୋକ୍ଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରମାୟ ଦୋମା ବିଶ୍ୱସୂତ୍ରରୁ
କହିତ ଉପକାରୀ ପାରି । ବିଶ୍ୱ ପରମାୟ ଦୋମା
ଉପକାରୀତ ହେବାକୁ ମାତ୍ର ୧୫ । ୧୫ ଗିରିରେ ପରମାୟ
ଦୋମା ପ୍ରକାର ଆଉଁ କେବଳ ପ୍ରକାର ଉପକାର କେବଳ
ଉପକାରୀତ ହୋଇ ସାମା ପ୍ରକାରୀ ଆହୁରି ଉପକାର କରି
ପ୍ରକାର । ଉପକାର ଦୋମା ପ୍ରକାର ଉପକାର କେବଳ
ପ୍ରକାର ଆମେକିବା । ସେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବିଶ୍ୱସୂତ୍ରରୁ
ପରମାୟ କହିବାରେ ଉପକାର । ଆମେକିବା ଉପକାର
ଉପକାର ଦୋମା ଯୋଗୁଁ ସେ ସାମା ପ୍ରକାରୀ ଆପିପ୍ରକାର
ବିଶ୍ୱସୂତ୍ର କରିପାରିବ । ଆମେକିବା ସେ ସବୁ କେଶାବିନ
ପ୍ରକାର । ଆମେକିବା ଉପକାର ଦୋମା ପରମାୟ କରିବା
କେବଳ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରେ ଦୋମାରେ ଉପକାର କେବଳ
ଉପକାର କହିଥାନ୍ତି କେବଳ ପ୍ରକାର ଦୋମାରେ ଏହାର ଉପକାର
ପରମାୟ କରିଥାନ୍ତେ । ଦୁଷ୍ଟିଆର ଉପକାର ଦୋମା ପ୍ରକାର
ପ୍ରକାର କେବଳ ଦୋମା ପ୍ରକାର ଉପକାର ଆମେକିବା ଏହା
କହିଥାନ୍ତି ଏହାର ପ୍ରକାର କେବଳ ପ୍ରକାର କରିଥାନ୍ତେ ।
ଆମେକିବା ଦେଖିଲେ ଯଦି ଉପକାରୀତ୍ର ଉପକାରୀ ଦୋମା
ସେହିଆରି ନ କହିବେ, କେବଳ ଦୋମା ପ୍ରକାରୀ ବିଶ୍ୱସୂତ୍ର ହୋଇ
କହିବେ । କେବଳ ଦେଖି ଦୋମାରେ ଉପକାର ଦୋମାରେ
ଆହୁରି ଉପକାରୀ ଦୋମା ବିଶ୍ୱସୂତ୍ର କରିବା ପାରି । ଦୁଷ୍ଟିଆ
ସେବଣ କରିଥାନ୍ତି ଦୋମା କହିବେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦୋମା
ଦୋମାରେ ଦୋମା ଦେଖିଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ବିଶ୍ୱ ଦୋମାରେ
ଦୁଷ୍ଟିଆ ଦୋମା ପ୍ରକାରୀ ଦେଖି କରିଥାନ୍ତି ; ବାହା ନା ବା
ହାରେ କେବଳ ଦୋମାରେ ପରମାୟ ଦୋମା କରିଥାନ୍ତି ।

ଏହା ଦେଖି ଆମେରିକା ସିନା ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାରିଥିଲା ।
 ସେହିଭାବେ ମାତ୍ର ଶହେ ମେଟ୍ରାଟନ ବୋମା ଚିଆଁ କରୁଥିଲେ
 ବୋମା କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ କେତେକ ମଧ୍ୟରେ ଆମେରିକା ଶହେ
 ମେଟ୍ରାଟନ ବୋମା ଚିଆଁ କରି ପାରିଥିଲା । ପରମାଣୁ ଧରଣ
 ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତିରେ ଏହି ପେଟ ବୋମା, ବୋମା, ବୋମା ଶବ୍ଦ
 ବିଶେଷ ତଥା ଏହି କେତେକଟିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି । ଶହେ
 ମେଟ୍ରାଟନରୁ ଆହୁରି ଶହେଗୁଣ ବୋମା ବୋମା ହେଉ ଚାଲି
 କରିନାହାନ୍ତି ।

ପ୍ରତି ସରକାରୀ ସହିତ କରନ୍ତୁ, ପ୍ରକାଶ ହେଉଛି ଯେ,
 ପରମାଣୁ ଆମେରିକା ଓ ସୋଭିଏତ କୁଶଳ ଶକ୍ତିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ହାରାହାରି ପ୍ରାୟତଃ କେଶ ଏ ଶହେ ମେଟ୍ରାଟନ ବୋମା
 ଓ ଦଶହଜାର ଶହେ କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ରହିଛି । ତାହା
 ପରମାଣୁ ବୋମାର ଦ୍ଵାରା କେତେ କରମାତାତ : ପରା
 ପ୍ରାୟତଃ ଧୂ-ଶକ୍ତି ବିଶ୍ଵପ୍ରସ୍ତର ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ
 ଏହାର ବିଶେଷ ମାତ୍ର ଯଥେଷ୍ଟ ।

ପରମାଣୁ ପ୍ରକରେ କ'ଣ ସାଧ୍ୟ ପୂର୍ବକ ଧୂ-ସ ପାଇବ ?

ପେଟ ପରମାଣୁ ବୋମା ଚାପାଳର ହିରୋସୀମା
 ଲାଗରେ ଚିନାହାସାରି ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା ସେହିଭଳି ପ୍ରୟୋଗରୁ
 କିମ୍ବା ଶକ୍ତି । ଆମେରିକା ପେଟ ପ୍ରକୃତ ପରମାଣୁ ବୋମା
 ତାର ଶକ୍ତି, ସେହିଭଳି ହିରୋସୀମା ବୋମାଠାରୁ କେତେ
 ଅଧିକ ଶକ୍ତିପାତ୍ର । ପରମାଣୁ ବୋମାର ଶକ୍ତିଶାଳୀତା
 ଓ ଧୂ-ସକର ଶକ୍ତି ବିଶେଷତା ଚି ଏହା ଚି, ଚିହ୍ନରେ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସେହିଭଳି ହିରୋସୀମା ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା
 ତା'ର ଶକ୍ତିଶାଳୀତା ହେଉଛି ୨୦ କିଲୋଗ୍ରାମ, ଅଥବା ଏହାର
 ବିଶ୍ଵପ୍ରାପ୍ତିର ଶକ୍ତି ହେଉଛି ୨୦,୦୦୦ ଟନ ଚି, ଏହା ଚି
 ବିଶ୍ଵପ୍ରାପ୍ତିର ଶକ୍ତିର ସହ ସମାନ । ବର୍ତ୍ତମାନ କଳରେ
 ପରମାଣୁ ବୋମା ତଳେ ସହୁଦାୟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉଛି
 ଚି, ଏହା ଚି ବୋମା । ଶହ ମହାସୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଚି ଚି
 ବୋମା ଏହିପରି ସହୁତ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ
 ମହାସମର କେହିଆରେ ଏହି ଚି ଏହା ଚି ବୋମା ଥିଲା
 ଅନ୍ୟତମ ଧୂ-ସକର ବୋମା । ୨୦,୦୦୦ ଟନ ଚି, ଏହା ଚି
 ବିଶ୍ଵପ୍ରାପ୍ତିର ହେଲେ ପେଟି ଧୂ-ସ ପ୍ରାପ୍ତିର ହେବ, ସେହି
 ଧୂ-ସ ପ୍ରାପ୍ତିର ହୋଇଥିଲା ହିରୋସୀମା ଉପରେ ପଡ଼ି
 ପରମାଣୁ ବୋମାକୁ ତା

ଆଜି କାଲି ଏହି ପରମାଣୁ ବୋମା ଚିଆଁ ହେଉଛି,
 ଯାହାଦ୍ଵାରା ଧୂ-ସକର ଶକ୍ତି ହେଉଛି ୫୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ,
 ଅଥବା ଏହା ଚି ବୋମା ହିରୋସୀମା ବୋମାଠାରୁ ୨୫ ଗୁଣ
 ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ । ୫୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ପ୍ରାୟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
 ବୋମା ଚିହ୍ନଟି ହୁଏ ଚି ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
 ବୋମା କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ଲାଗରେ ଚିଆଁ ହୁଏ ।

ପେଟ ସର୍ବପ୍ରଥମ କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ଚିଆଁ ହୋଇଥିଲା
 ଯାହା ଶକ୍ତିଶାଳୀତା ଥିଲା ୫,୦୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ଏ ଶହେ ମେଟ୍ରାଟନ
 ବୋମା କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ଆମେରିକା ଚିଆଁ କରି ୧୯୫୪ ମସିହା
 ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ପ୍ରକାଶ

ନାଟି ମାତ୍ର ପହିଲା ଦିନ ପ୍ରାୟ ମହାସମରରୁ ବିକ୍ରି
 ଏହାଠାରୁ ପରାସ୍ତା କରୁଥିଲା ତତ୍ତ୍ଵ ଶକ୍ତିଶାଳୀତା ଥିଲା
 ୧୫,୦୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ । ଏ ଉଚ୍ଚ ଗୋଟିଏ ବୋମାର
 ଶକ୍ତିଶାଳୀତା ୨୫୦ କେଟି ହିରୋସୀମା ବୋମା ସହିତ
 ସମାନ । ଅନ୍ୟ ଆଜିକାଲି ଏହାଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
 କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ଚିଆଁ ହେଉଛି ।

ଆଜିକାଲି ପେଟ ଶହେ ମେଟ୍ରାଟନ ବୋମା ଚିଆଁ
 ହେଉଛି, ତାହା ଶକ୍ତି ହେଉଛି ୧୦୦ ମେଟ୍ରାଟନ ଅଥବା ୧୦୦,୦୦
 କିଲୋଗ୍ରାମ । ଏହିଭଳି ଗୋଟିଏ ବୋମା ୫,୦୦୦ ହିରୋସୀମା
 ବୋମା ସହିତ ସମାନ ।

ଗୋଟିଏ ୨୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ଯଦି ହିରୋସୀମାରୁ
 ଶକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତି କେତେକ ମହାସମରରୁ, କେତେ ଗୋଟିଏ ୧୫
 ମେଟ୍ରାଟନ କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ଅନ୍ୟତମ ବାଠ ଗୋଟି କେତେକ
 ଧୂ-ସ କିଲୋଗ୍ରାମ ଓ ଗୋଟିଏ ୧୦୦ ମେଟ୍ରାଟନ ବୋମା
 ଅନ୍ୟତମ ୨୦୦ କେଟି ମେଟ୍ରାଟନ ନିଶ୍ଚିତ କରି ପାରିବ ।
 ସୋଭିଏତ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଆମେରିକା ହାତରେ ପେଟି ୧୦୦,
 ୨୦୦ ମେଟ୍ରାଟନ ଓ ୧୦,୦୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ ବୋମା ଅଛି, ସେଥିରୁ
 ଯଦି ମାତ୍ର କେତେକଟି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ତେବେ ସାରା
 ପୃଥିବୀର ୨୦୦ କେଟି କେତେ ଅଧିକ ପିଣ୍ଡ କେ ଧୂ-ସ
 ପ୍ରାପ୍ତିହେବ । ସବୁଜ ବୋମା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ଦୃଷ୍ଟି ଶକ୍ତି
 ପ୍ରତି ନ ପଡ଼େ । କେତେ ପୃଥିବୀର କଳହାତ ଏଥିପ୍ରତି
 ଉଦ୍ଘୋଷ ହେବା ଲାଗି ଆରମ୍ଭ । କାରଣ ମହାସୁଦ୍ଧ
 କର୍ମମାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତି ହେଉଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ
 କେହି ନାହିଁ କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ଧୂ-ସ ଆମେରିକା ଗୁପ୍ତା
 ମଧ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧା କେତେକ କେବଳ ଆମେରିକା କୁଶଳ ଧୂ-ସ
 ଶକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତି, ଆମେରିକା କରୁଥିବା, ଆମର କିଛି ଦେଶ ଚାହା
 ନୁହେଁ । ଏହି ସୁଦ୍ଧା କେତେ ସାରା ପୃଥିବୀ ଧୂ-ସ ପ୍ରାପ୍ତି ।
 ଆମେରିକା ଓ ବୃତ୍ତିତ ସତ୍ୟରେ ଏପରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉଛି
 ଉଚ୍ଚତର ସେ ସୁଦ୍ଧା ଶକ୍ତିରେ ଆମର ହୋଇପାରେ, କେତେ
 ସର୍ବ ସର୍ବ ପୃଥିବୀ ଧୂ-ସ ପ୍ରାପ୍ତିତା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।
 ପ୍ରକାଶ ଆଜି କିଲୋଗ୍ରାମର ପ୍ରମାଣ ଯୋଗୁଁ କେତେକ
 ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଧୂ-ସ ବିଶ୍ଵପ୍ରାପ୍ତି ଆମର ହେଉଛି
 ଯିବା ଅବସ୍ଥାକୁ ସ୍ଵଳି ଆସିଥିଲା । ସୌରାଶ୍ୟ ବ୍ୟବହାର
 ଠିକ୍ ସମୟରେ ସୁଗତି କରା ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା । ଯା ପ୍ରକରେ
 ଚି ଏହି ଏହି ବିଶ୍ଵପ୍ରାପ୍ତି ଅବସ୍ଥାକୁ ଆମର କରାଯାଇ ପାରିଥିଲା
 ତାହା ନ ଆମେରିକା ଓ ବୃତ୍ତିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଶ୍ଵପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି
 ପ୍ରାୟତଃ ଧୂ-ସ ପ୍ରାପ୍ତି । ସୁଦ୍ଧା ଆମର କିଛି ବାୟୁ
 ଉଚ୍ଚତର କିଲୋଗ୍ରାମର ଉପରେ । ଏହି ସୁଦ୍ଧା ଆମର ହେଲେ
 ଆମେରିକା ଓ ବୃତ୍ତିତ କେତେକ କେତେକ ଓ କେତେକ କେତେ
 ତାହା ଉପରେ ଅନ୍ୟତମ କିଲୋଗ୍ରାମ, ତାହା ଠିକ୍ ହୋଇ
 କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ତଳେ ପଡ଼ି ଯାଇଛି ଓ ବିଭିନ୍ନ ସେପାଶ୍ୟ
 ପ୍ରକରେ ବ୍ୟବହାର କେମିତି ହେଉ ମେଟ୍ରାଟନ ବୋମା ଆଦି
 ଲାଗିଯାଇ ସେହି ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ମହାସମର ଧୂ-ସ ପ୍ରାପ୍ତି
 ମାନବର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଲାଗିଯାଇଛି ।

ହେଉଛି ଯଦି କିଛି ଆମେରିକା କେତେ କେତେ ସହର ଓ
 ସହର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବ ତାହା ଠିକ୍ ସମୟରେ ହେବ

ଅନୁସାରେ ଶେଷଶତାବ୍ଦୀର ପରମାଣୁ ମାରିଆସି ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଉପାୟର ରଖାଯାଇଛି । ସେ ସବୁର ହିସାବ ରଖିଛି
 ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଶୁଣି ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଏକ ଆଦେଶ ଦିଆ
 ମିଳିବାପରେ କମ୍ୟୁଣିଷ୍ଟର ସେହି ଶକ୍ତିର ଆରମ୍ଭ କରିବ ।
 ତାହା ଆଦେଶରେ ଏକ ମାରିଆସିବାର ଆଜ ପିଛାକେ
 ଛୁଟି ଧରିବେ ପରସ୍ପର ଶତ୍ରୁତା ଓ ମିତ୍ରତା ଅନୁସାରେ
 ଓ ଆଜ ପିଛାକେ ସବୁଦେଶ ଧୂ-ସ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରିଣତ
 ହେବ । ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନୀ ଓ ନାଗାଲାଣ୍ଡର କବଳ ବିଚାରର
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଶାନ୍ତ ପୃଥିବୀ ପରମାଣୁ ବିସଫୋଟର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବିଚାର
 ଓ ବହଳ ବିଜନରେ ନିର୍ମାତବ ହେବ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର
 କରିବାକୁ ହେବ ନିଶ୍ଚୟ । ମାତ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଭିତରେ
 ସ୍ୱାଧୀନ ପୃଥିବୀ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଗୁମାସ୍ତାପୁତ୍ର ଗୋପ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ
 ଜଳଭାସି ପୃଥିବୀର ଧୂସ ବିଧୂସ ଖଣ୍ଡମାନ ସୂଚି ପରିଚ୍ଛନ୍ନ
 କରିବେ । ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରୁ ସୁପରା ମଣିଷ ସଂସାର ଧୂ-ସ
 ପ୍ରାଣପିତା, ଆଜିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଘୋଷଣା ବିଦେଶ
 ପରି ସମାଧି କରିବ ।

ଶାନ୍ତିର ଦୂର ଆଗରୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଅରେ ଫ୍ରେନ୍ସ
 ବା-ବାଦବାଦୀମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବିତଲେ, ଆଗରୁ ଆପଣଙ୍କ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ
 ଲେଖାରେ ପୃଥିବୀ ମହାସମର ଦେଖାଯିବ, ତତ୍ପର ମହାସମରର
 ଦେଖାଯିବ, କୁହୁଥିବା ଦୂରର ମହାସମର ଯଦି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ,
 ତେବେ ଏହା କେଉଁ ଧରଣର ଲଘାବଳ ହେବ ।"

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ସାମାନ୍ୟ ହୁଏତେ, କହିଲେ
 'ତୁମ୍ଭାସ ମହାସମର କେଉଁ ଧରଣର ହେବ ଓ ଏହାର
 ଉଦ୍ଦୀକିତା କେତେ ହେବ, କହି ପାରିବି ନାହିଁ । କେତେ
 ବଡ଼ ମହାସମର କେଉଁ ଧରଣର ହେବ କହିବେନା ପରେ ।"

ଫ୍ରେନ୍ସ ବା-ବାଦବାଦୀ ଉତ୍ତର ଦୋର ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ
 କହିଲେ ।

ସେ କହିଲେ, "ଦେଖ, ତୁମ୍ଭ ମହାସମର ହେଲେ, ଏହା
 ଯୁଦ୍ଧ, ଚଳା, ପଥରର ଯୁଦ୍ଧ ହେବ । ଏଥିରେ କୌଣସି
 ମାରିଆସ ବ୍ୟବହାର ହେବ ନାହିଁ ।"

ସା-ବାଦବାଦୀମାନେ ଆହୁରି ହେଲେ ପଚାରିଲେ,
 "କେମିତି" ?

ସେ କହିଲେ, "ଦେଖ, ତୁମ୍ଭ ମହାସମର ଯଦି ହୁଏ,
 ତାହା ଏବେ ବ୍ୟାପକ, ଉଦ୍ଧାର ଓ ଧୂ-ସତାଣୀ ହେବ ତେ
 ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ସାଧାରଣ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ଜନ ସମାନ ଧୂ-ସ
 ପରିଣତ । କଣେ ସୁଦ୍ଧା ଉଦ୍ଧାର ହେବ କହିବି । ଯଦି
 କେତେକଟି ହେବ କହିବି, ସେମାନେ ହେବେ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର
 ବଥା ଓ ଉଚ୍ଚ ଓ ଉଚ୍ଚ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପରାଜୟର ବେତେକ
 ଆତ୍ମହତ୍ୟା, ସେମାନଙ୍କୁ ବିନାଶର ସମ୍ଭାବନା ମୋଟେ
 ସର୍ବ କରିବି । ସେତେବେଳେ ସେ ପୃଥିବୀରେ କେହିକି
 କେତେକଟି ହେବେ ଅଧିବାସୀ । ସେମାନେ ଉଦ୍ଧାରବେଳେ
 ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣି କହୁଥାନ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ, କେହିକି

କରିବେ ? ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା ଆସିବା ବଡ଼ ପୃଥିବୀର
 ଅନ୍ତର ଅଧିବାସୀମାନେ କେମିତି ନିଜନିଜ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ,
 ପଥର, ବାଡ଼ିରେ ପୁଣି ବଡ଼ିରେ, ଏ ଯୁଦ୍ଧ ପିଛା କେମିତି
 ହେବନାହିଁ କି କେମିତି ହେବ ?

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଉପଗୋଷ୍ଠ ମତବାଦ ସେ ଅନ୍ତରାଧି
 ତାହା କେହି କହି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହା ସୁଦ୍ଧା ବିଷୟ ସେ
 ତୁମ୍ଭାସ ମହାସମର ହେଲେ ପରମାଣୁ ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ଓ ସେଥିରେ
 ସାଧାରଣ ପୃଥିବୀ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ ହୋଇ ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ସୂଚି
 ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରି ଚାଲିବ । ଆମ ସୌର ଜଗତର ଦଶମ ଗ୍ରହ
 ସ-ପର୍ବରେ କେତେକ ବା-ଦେଶ ପ୍ରକାଶ କରିଛି । କେତେକ
 କହୁଛି, ଆମ ସୌର ଜଗତର ଦଶମ ଗ୍ରହ ପଞ୍ଚି ତାହା
 ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇନାହିଁ । ଆଉ କେତେ କହୁଛନ୍ତି, ଆମର ଦଶମ
 ଗ୍ରହ ଥିଲା, ତାହା ଧୂ-ସ ପଦ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନର
 ପ୍ରତ୍ୟାଶାପ୍ରାପ୍ତ ରାବରେ ଗୋଟି ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରିଗଲା ।
 ଗୁମାସ୍ତାପୁତ୍ର ଖଣ୍ଡିତ ମୁଦ୍ରା ଆଜ ଉଡ଼ି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ
 କେତେ ଏହା ଏକ ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ ସୁଦ୍ଧର ଅ-ଶ ବିଶେଷ ବୋଲି
 ଧରଣ, ହେବ ସାଧାରଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁଠି ଗୁମାସ୍ତା
 ସୁଦ୍ଧା ଆମ ପୃଥିବୀର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଓ ବହୁଦୃଷ୍ଟି କଣ୍ଠମଧ୍ୟରେ ଥିବା
 ଏକ ପୂର୍ବଦିଶ କଣ୍ଠରେ ସୂଚି ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରିଛି । କୌଣସି
 କାଳରାଜତ୍ୱର ସେହି ଗୁମ୍ଫା ଧୂ-ସ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟ ବିଖଣ୍ଡିତ
 ହୋଇଗଲା ଓ ତହିଁର ଅ-ଶ ବିଶେଷ ହେଲେ ଗୁମାସ୍ତା ଲେଖା,
 ସିରସ, ତଳ ଗର୍ଭ, ପ୍ରଭୃତି । କେତେକ କହନ୍ତା ଚାରି
 ବିଶାଳର ପୃଥିବୀ ବାଡ଼ି, କେଉଁ ସେଇ ଗୁମ୍ଫା ଥିଲା ସେଇ ଗୁମ୍ଫାରେ
 ଦେଖି ପୃଥିବୀ ଯଦି ସୁପରା ଜନ ସମାନ ଥିଲା । ସେମାନେ
 ବିଶାଳରେ ଗୁମ୍ଫା ଜଗତି ମନ କରିଥିଲେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ପୃଥିବୀ
 କେତେକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପରମାଣୁ ବୋମା, ଉଦ୍ଧାର ବୋମା ମେଲି ଜନ
 ବୋମା ତାହା ଆତ୍ମହତ୍ୟା ମାରିଆସିରେ ଅଧିବାସୀ ଥିଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କହୁଥିବା ପୃଥିବୀର ଏକ ମହା
 ସମର ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରସ୍ପର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପରମାଣୁ
 ମାରିଆସ ଉଡ଼ି ମାରିଆସିରେ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ । ଯାହାକି
 ଲୋକମାନେ ଧୂ-ସ ପାରିବେ, ସେଥି ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ସୁଦ୍ଧା ଓ
 ଧୂ-ସ ପାରିବେ ତତ୍ପର ମହାସମର ଶୁଭରେ ପରିଣତ ହେବ ।
 ସେହି ମହାସମର ଉଡ଼ି କେତେକ କାବ୍ୟାଳ ତାହା ଶୁଣି ଟି
 'ହେ ପୃଥିବୀବାସୀ ଜଣ, ତୁମ୍ଭମାନେ ପାବିତ୍ୟର ଦୂତ ।
 ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ସେମିତି ଭଲ ବୁଝି । ତୁମ୍ଭମାନେ
 ଏବେ ଅବଶ୍ୟା ପୃଥିବୀର ଯଦି ତାହା ମହାସମର
 ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଏହା ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ସମାଜ
 ଓ ଧୂ-ସ ପାରିବେ, ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୂଚି ପୃଥିବୀ ଖଣ୍ଡ
 ବିଖଣ୍ଡିତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନର ଗୁମାସ୍ତାପୁତ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଲାଭ କରିବ ।
 ଉଦ୍ଧାରରେ ଅନ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥାନ ହେଲେ ସେହି ଗୁମାସ୍ତାକୁ
 ପରମାଣୁ ବାଡ଼ି ଯେପରି ନିଜର, ଏଠି ତିନେ ଏକ ସୁପରା ସମାଜ
 ଥିଲା । ସେମାନେ ନିଜ ଆଦିବାସୀତାକୁ ପରସ୍ପର ସହିତ
 ଯୁଦ୍ଧ କରି ପାରିବି ବିରୁଦ୍ଧ ବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇପାରି ଏକ ଗୁମାସ୍ତା
 ଅବସ୍ଥାକୁ ସୃଷ୍ଟିକରୁ ।

ଶାନ୍ତି ସାବଧାନତା ଦରମାଦେଲେ ସେ ଆମମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଶେଷ ହୋଇଗଲା ତା' ହେଁ । ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ

ଆଜି ଉପରବର୍ତ୍ତୀ କବିତା ଲେଖି ଦେ ପୃଥିବୀର ଅନ୍ତର୍ଭାଗର
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ପୃଥିବୀର ଶାନ୍ତିକାମୀ ଲୋକେ ପରମେଶ୍ଵର ଅବସ୍ଥାରେ
 ମୁକ୍ତିଦେଶ କରିବ, ଅବସ୍ଥାରେ ଉପକାତ । ପିଲାମାନଙ୍କ
 ପେଶରା ଘିରକୁ ଶେଷ ପକାଇବା ଶେଷର ଲେଖନୀମାନ
 ଶେଷିତ ନିପାତ ହେଲେ ଓ ଶେଷରେ ବା । ଶେଷରାତ
 ଆଜି ପିଲାମାନଙ୍କୁ କାନ୍ଦୁକିନିଅନ୍ତି କର, "ପିତା, ବୁଝାମଣାକର
 ଯାହା ଶେଷ ଆମର ତାହା କି କି ବୁଝାମଣା ପୃଥିବୀରେ ତ ଆଜି
 ହେବକୁ ବାକି କିଛି ଦେଖି ଦେଖି ଆଜିକାଲି ପଦ୍ମ
 ସାର ପୃଥିବୀ ଧୂ-ସ ଆଡ଼କୁ ଗାଣି ହେଲା ପରି
 ବୁଝାମଣା ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଶେଷେ କିଛି ହେବା ଲାଗିତ ସେ
 ଶେଷମାନଙ୍କ ତ ବଳ ହେଉ ନାହିଁ ବୁଝାମଣା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ
 ଶେଷିତର ଅବକାଶ ଆଉ ନାହିଁ । ସାରା ପୃଥିବୀର
 ଅଧିକ ସାମାଜିକ ନତ ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ସଫାରେ ହେଉ

ଯୁଦ୍ଧ ବିରୁଦ୍ଧର ସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଚିତ, ଦଗଳର, ଯୁଦ୍ଧ
 ଯୋଗିତ ଆରମ୍ଭ ନ ହୁଏ, ଶେଷିତ ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରୀକ
 ସଚେତନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଜି ଯଦି ଶେଷିତର ଶାନ୍ତିକାମୀ
 ହୋଇପାରେ, ତେବେ ତାର ପୃଥିବୀ ଧୂ-ସ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାରା କର
 'ହେ ପୃଥିବୀକାମୀମାନେ; ଲାଗିତର ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୁଅ ।
 ଯୁଦ୍ଧବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର କର କିମ୍ବଦନ୍ତ ଦୃଢ଼ କର ।
 ଶେଷର ଶେଷ ସମସ୍ତ କର ଧ୍ୟାନ ଦେଉ

ସର୍ବେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁଖୀର, ସର୍ବେ ସବୁ ନିରାମୟ
 ସର୍ବେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ନ କିଛିଟି ଦୃଢ଼ତା କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଅଧ୍ୟାୟ, ମହତ୍ତ୍ଵ ବଳେବ ଅପ
 ନେତୃତ୍ଵର ଉ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ।

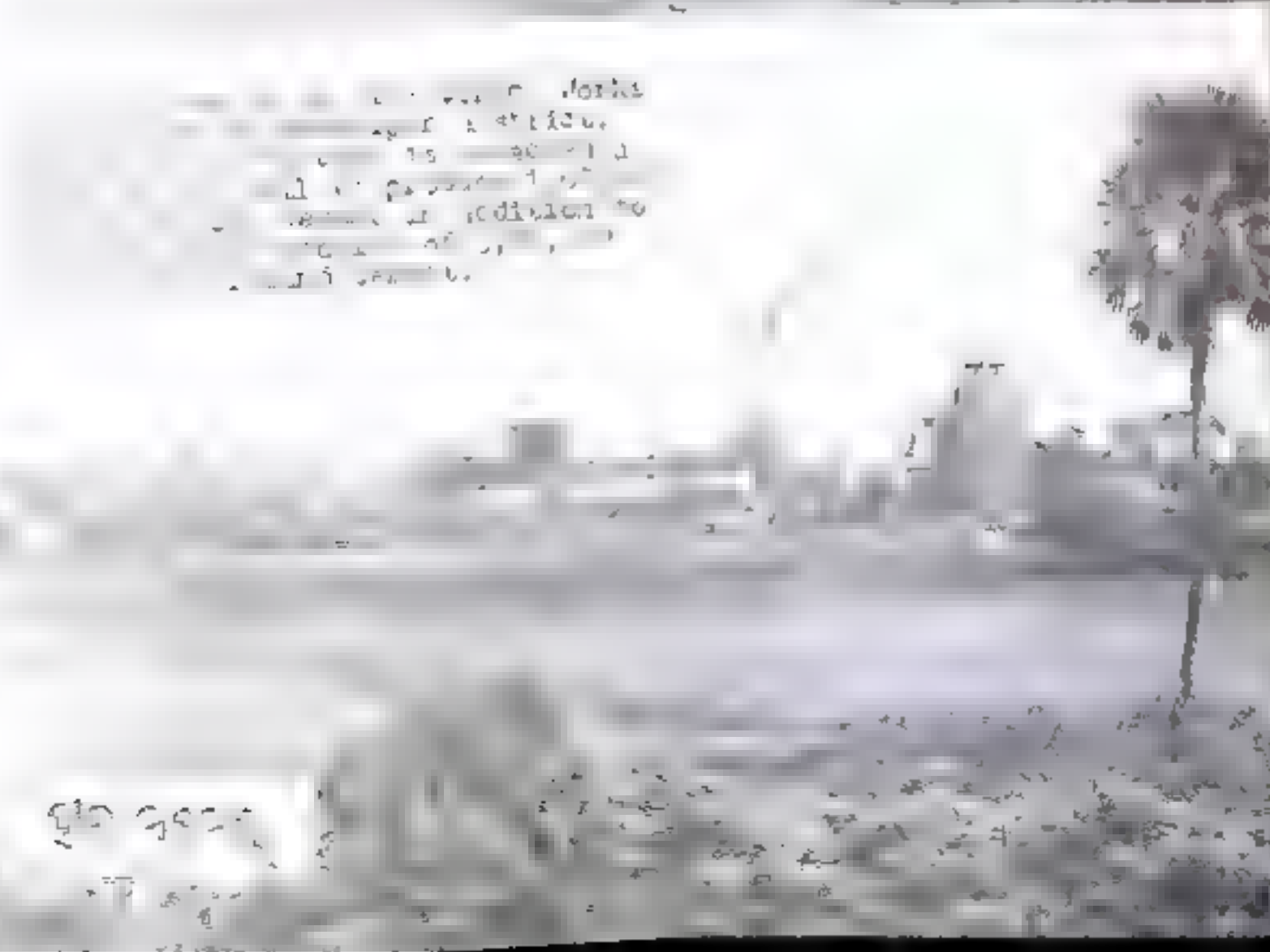
ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୃଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପ୍ରତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

The picture of some Shree
 place of the temple is coming out
 as the place of the temple, the
 picture is not clear.

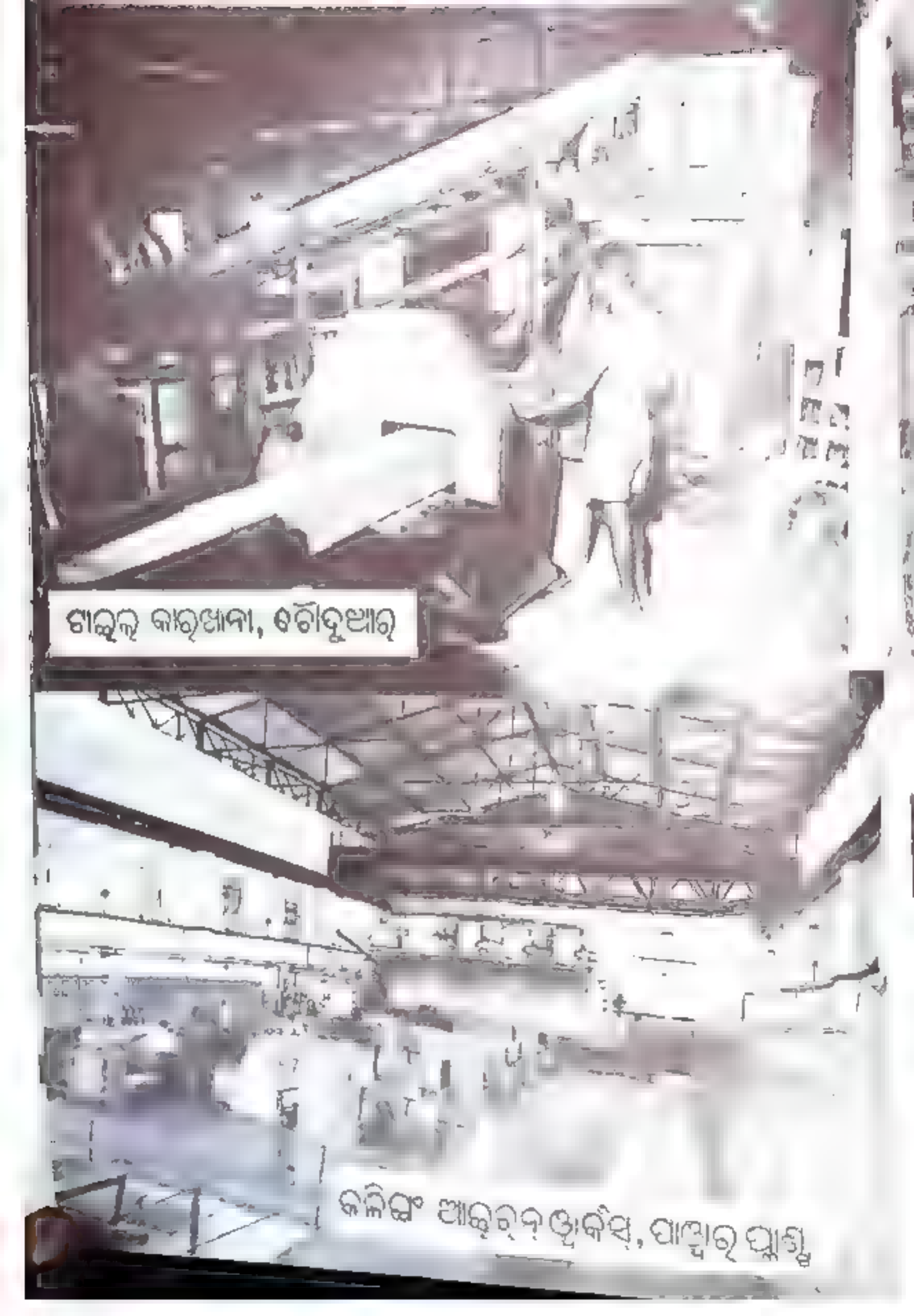

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣ

The picture of some Shree
 place of the temple is coming out
 as the place of the temple, the
 picture is not clear.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣ

ଶାନ୍ତନୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଶ୍ରୀହରିପୁର

କଳିଙ୍ଗ ଆହାର ନିଗମ, ପାଟଣାପୁର

ସାଗର ଗୋଷାଳୀ

ସାଗର ଗୋଷାଳୀ →

ସାଗର ଗୋଷାଳୀ

ଭଲେ ଉତ୍ତର ଗବେଷଣା କବଳେ ଜାମହମେ ଅବେଦନ ମଧ୍ୟରୁ
ଅନୁବନ୍ଧନ ଧାନ ଜାତି ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ
ଡି. ୧୪୧, ଡି. ୧୦, ଡି. ୧୨୪୭, ଏସ୍. ଆର୍. ୨୨, ଏସ୍. ଆର୍. ୨୩-
୪୩-୫, ଏ ଉପାଦାନ ଉପରେ ଉତ୍ତର ଗବେଷଣା ଉପରେ
କରୁଥିବା ଉପାଦାନରେ ଉପାଦାନ ଉପରେ ।

୧୯୬୫ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଧିକ ଅମଳଜନ ଧାନ ଶୁଷ୍କ ଅପଳ ହେଲା । ତାଳଚୁଙ୍ଗ, ମାଟିଙ୍ଗ-ସି, ତଥାମୁଖ ୨୪୨ ଟନା ମାତ୍ର ଶୁଷ୍କ ଶମାନ୍ତର ଉତ୍ପାଦନ ହେଲା । ୧୯୬୬-୬୭ ବୁଢ଼ା ଅରୁ ଅରୁ-୮ ଅପଳ । ଓଡ଼ିଶା ତତ୍ କାରତରେ ଅଧିକ ଅମଳଜନ ଧାନ ଶୁଷ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶକ କରାଯିବ ବୋଲି ନିଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସହି ବିଭାଗର ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା କୃଷି କମିଶନର ରାଜ୍ୟ ବିଭାଗ ବିଭାଗ ପ୍ରଧାନୀପତି ଓ ଡେପୁଟି ସେକ୍ରେଟାରୀ ଡାକ୍ତର ସରକାରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏକତରଫି ଓ ତତକାଳୀନ ମୁଖ୍ୟ । କଳକର କେ ତମସା ଅଧିକ ଅମଳଜନ ଶୁଷ୍କ ଡାକ୍ତା ଓଡ଼ିଶା ତଥା କାରତର ଶାନ୍ତ ସମସ୍ୟା ତରୁ କରାଯାଉ- ମଣିବ ବୋଲି ସର୍ବତ୍ର କହୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଚିନ୍ତା, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାର ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଖରେ ଦେଖିଲେ ଶତାଧିକ ଅଧିକ ଅମଳଜନ ଧାନ ଉତ୍ପାଦନାକୁ ଡାକ୍ତର କରାଯାଉଛି । ୧୯୬୫-୬୬ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମାତ୍ର ୯୫୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅଧିକ ଅମଳଜନ ଧାନ ଶୁଷ୍କ କରାଯାଇଥିଲା । ୧୯୬୫-୬୬ ବୁଢ଼ା ୯୬୬ ହେକ୍ଟରକୁ ସହି ପାଇଲା ୧୯୬୬-୬୭ ମସିହାରେ ମୋଟ ଶୁଷ୍କ ଜମିର ଶତକଡ଼ା ୭୭ ଭାଗ ଅଧିକ ଅମଳଜନ ଧାନ ଥିଲା ୧୯୮୧ ମସିହା ବୁଢ଼ା ଶୁଷ୍କ ଉତ୍ପାଦନ ୧୦୪ ଓ ଡାକ୍ତର ଉତ୍ପାଦନ ୦୧୭୧ ଏପରି ମୋଟ ୧୭୧୩ ନିୟୁତ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅଧିକ ଅମଳଜନ ଧାନ ଶୁଷ୍କ କରାଯାଉଛି । ଜମି ଏହି ପରିମାଣ ବଢ଼ି ପାରିବ ।

ଧାନ ଶ୍ରମକ- -

ଓଡ଼ିଶା ଏକ ପାଣ୍ଡୁ-ପାଣ୍ଡିତ ଧ୍ୟାନ ସହର ରାଜ୍ୟ
ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ହେଉଛନ୍ତି ପିଣ୍ଡା ଧ୍ୟାନ ଅନନ୍ତ ପରିମାଣ
ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ୧୯୭୦ ମସିହାକୁ ଅବଧି ମୋଟ
ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରତି ଅନନ୍ତ ପରିମାଣ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରଦାୟିବାକୁ ଏକ
ନବେକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷକ ପୋଷକ କାରୀ ତଥା ପ୍ରଶାସନମାନଙ୍କ
ମନରେ ଉନ୍ନତ ଆଶେତନ ଓ ଚିନ୍ତା ସ୍ତବ୍ଧ ହେଉଛି । ଏହି
ସମୟର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ପରାଧୀନ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ
ବିଶ୍ୱାସନ ଉପାଦାନା କମିଶନ ହେଉଛି ଅନୁଧ୍ୟାନ
କରାଯାଉଛି । ପରାଧୀନା ହିସାବକୁ ଗଣନାଏ ଯେ ୧୯୭୦-୭୧
ମସିହାରେ ଲାଗୁଥିବା ବ୍ୟୟର ମାତ୍ରା ୩,୮୭,୦୦୦
ହେଉଛନ୍ତି କମରେ ଉପ ଲାଗାଯାଉଥିବା ଏବଂ ଏହି ପରିମାଣ
୧୯୮୦-୮୧ରୁ ୮,୭୫,୦୦୦ ହେଉଛନ୍ତି ବୁଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ।
ସ୍ୱଳ୍ପ ଅନନ୍ତ ଏହି ସମୟରେ ହେଉଛନ୍ତି ପିଣ୍ଡା ପ୍ରାୟମେ
୫୯୭ ଓ ୭୦ ଲକ୍ଷରୁ ଥିବା । ୧୯୭୫-୭୬, ୧୯୭୬-୭୭,
ଏହି ତାର ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରତି ମାତ୍ର ୩-୪ ଲକ୍ଷରୁ ହ୍ରାସ
ହୋଇଥିବା । ଶାନ୍ତ ଧ୍ୟାନ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ୩୩୩୨ ଲକ୍ଷ
ରୁ ୧୯୭୨ ପ୍ରାୟ

ହେଉଥିଲା ଓ ୧୯୮୦-୮୧ରେ ୩୯୫୫ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ
ସୁସ୍ଥ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ହେକ୍ଟର ପିଛା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାକ୍ରମେ
୧୦୩୩ ଓ ୧୧୧୪ ହିକ୍ଟର ହୋଇଥିଲା ୧୯୭୫-୭୬
୧୯୭୬-୭୭, ୧୯୭୭-୭୮, ୧୯୭୮-୭୯, ୧୯୭୯-୮୦ରେ ଗୁରୁତ୍ୱ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୯୯ ହିକ୍ଟର ହୋଇଥିଲା ୧୯୮୦-୮୧
ମସିହାରେ ୧,୦୭,୦୦୦ ଓ ୧୯୮୦-୮୧ରେ ୧୭୫,୦୦୦
ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅଧିକ ଅନୁବନ୍ଧିତ ଧାନ ଗୁଣ୍ଠ ହୋଇଥିଲା ଓ
ହେକ୍ଟର ପିଛା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୭୫ ଓ ୧୭୦
ହିକ୍ଟର ଥିଲା । (ଟିବୁ-୧୦) ଏହି ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଧାନ
ଜମିର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ହେକ୍ଟର ପିଛା
ଅନୁବନ୍ଧିତ ପରିମାଣ । ହିସାବର ମୁତାବକ ହେଉଛି କାର୍ତ୍ତିକ
ଏହା ଏକ ଚିହ୍ନଟ ବିଷୟ । ଏହାର କେତୋଟି କାରଣ
ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚିତ ହେଉ ।

୧ । ଜମିର ଜିସମ ଓ ଧାନ ଶସ୍ତ୍ର—ପତନ ଅନୁସାରେ
ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ ଜମିର ମୁଖ୍ୟତଃ ନା ତା ଗଲେ ବିଭିନ୍ନ
କରାଯାଇଥାଏ । ଯଥା — ଡିପ (ଆବମାନ, ଶିଆଳି ଲତୁ,
ଚକମପୋଡ଼ା), ମଝିଆଡ଼ି (ବେଣୀ, ଗହୀର ବେଣୀ) ଓ ଖଲ
(ବାପାର ପାଟ, ଡୋର) କଟକ, ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର
ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିପ ଜମି ଅନ୍ୟତମର ମଝିଆଳ ଜମି ସହିତ ଯାଏ
ଗଣନା । ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟ ଖେତ୍ୟଶସ୍ୟ ଧାନ ହେଉଥିବାରୁ
ସର୍ବୋତ୍ତମ ଶସ୍ତ୍ର ଜମିର ଜିସମ ଯାହା ହେଉନା, ତାହା ଧାନ
ଶସ୍ତ୍ର କରାଯାଏ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟରେ ଜମିର ରୂପବଦଳି କରାଯିବା
ପରେ ତାହା ଡେଇଁ, ଖୋଟ, ବଡ଼, ଖଲ ବିଭିନ୍ନ ମଣ ପାଆନ୍ତି ।
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ, ମୁଣ୍ଡାକାନ୍ଥ, ବୁଦ୍ଧରାଜପୁର ଇତ୍ୟାଦି ଜିଲ୍ଲାରେ ସବୁ ଜମି
ଓ ପତନ ଗଲେ ଡିଆରୀର କରତା ବ୍ୟବଧାନ ୧୦—୧୨
ପୁଟ । ନାଟି କାଟିଆ, କାଟିଆ ହେଉଛି, ଅଥବା ଗରୁଡ଼ିଆ
ଅନେକ ଜମିରେ ଡିପ ଜମିରେ ୪—୬ ଇଞ୍ଚ ତଳେ ଜଳଜଳା
ହେଉଥିବାରୁ । ନାଟି କୋଣି କିଛି ନାହିଁ ଏ ସବୁ ଜିସମ
ଡିଆରିରେ ଖସି ଧାନ ଶସ୍ତ୍ର । ଟେକୁଳ ନଂ ୧ ରେ ଓଡ଼ିଶାର
ଜିଲ୍ଲା ବିଭାଗରେ ଧାନ ଜମିର ଜିସମ ମୋଟ ଶସ୍ତ୍ର ଜମିର
ଅବତରଣ ବିଷୟରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଚେତୁକ-୧

ବି. ଉ. ବିଭାଗର ଧାରା ୩୩ର ଅନୁଯାୟୀ (ମୋଟ ଶୁଦ୍ଧ ବାକି)
 ଶେଷରୁ ଧାରା) ।

ବିଶା	ଶତ	ପାଞ୍ଚମା	ଶାଞ୍ଜ
ମହାବଳ	୪୨	୮୭	୧୦୦
ଶକ୍ତିବଳ	୨୦	୧୪	୧୦୦
ବୃଦ୍ଧବଳ	୫୫	୫୮	୧୦୦
ବୃଦ୍ଧାବଳ	୧୯	୫୧	୧୦୦
ବୃଦ୍ଧାବଳ	୩୭	୫୦	୧୦୦
ବୃଦ୍ଧାବଳ	୪୨	୮୦	୧୦୦

କେ ଗାୟକ	..	୧୩	୬୪	୧୦୦
ଦୁଇବାଣୀ	..	୧୬	୭୨	୧୦୦
କଳାହାଣ୍ଡି	..	୩୨	୫୬	୧୦୦
ବାଲେଶ୍ୱର	..	୬	୮୮	୧୦୦
କଟକ	..	୨୧	୮୪	୧୧
ପୁରୀ	..	୨୦	୭୫	୧୧
ଭୁବନେଶ୍ୱର	..	୪	୭୩	୧୦୦

୨ । ଅବକର ଓ ଧାନ ଉତ୍ପାଦନ

ଓଡ଼ିଶା ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ମୌସୁମୀ କାଷ୍ଠ, ବୃକ୍ଷପୁଷ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ ବଞ୍ଚିତ ପ୍ରକୃତି ମୌସୁମୀ କାଷ୍ଠ ପ୍ରକାଶ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶାସ୍ତ୍ର ଗଣତନ୍ତ୍ର ତଳ ମାତ୍ର ୨୧ ସହସ୍ରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଅବକରର ପ୍ରଥମ ସହସ୍ରରେ ଶେଷ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ କାଷ୍ଠର ହାରାହାରି ୧୪୮୮ ମିଲି ଲିଟର ବୃକ୍ଷପାତକୁ ୮୦ ଲାକ୍ଷ ଦୁଇ ମିଲି ଅବକରର ମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଥାଏ । ମୌସୁମୀ ବୃକ୍ଷ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସବୁ ବିଭାଗରେ ସମାନ ନୁହେଁ । ଓଡ଼ିଶାରେ କେତେକ ପ୍ରକାର ଓ ପ୍ରକାର ମୃତ୍ୟୁରୁପ ବୃକ୍ଷର ବୃକ୍ଷପତ୍ର ଚିହ୍ନ । ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଏ କାଷ୍ଠର ଉତ୍ପାଦନରେ ଧାନ ମୃତ୍ୟୁରୁପ ଲଗାଇ ପରିମାଣକ, କେତେକକ ୨୫ ଲାକ୍ଷ ସହସ୍ରଗୁଣ ୮୦ ଲାକ୍ଷ କଟକ ହୁଏ ଓ ଦୁଇବାଣୀ ୨୦ ଲାକ୍ଷ ପ୍ରକାର ଚିହ୍ନଗୁଣିତ । ଅନୁପ୍ରାପ୍ତି ଓ ପରିମାଣର ବୃକ୍ଷପତ୍ର ଧାନ ପ୍ରସାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ଅବକର ଲିଟରରେ ସହକ ବୃକ୍ଷପାତ କମ୍ପା ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଧାନ ବୃକ୍ଷର ଧାନକାଷ୍ଠ ମୃତ୍ୟୁରୁପ ଗୁଣ କରେ । ଧାନ ପ୍ରସାର ଗଣନା ପ୍ରକାର ବିପରୀତର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ହୁଏ । କନ୍ୟା ଓ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରକାର ଏକାକର ଏପରି କି ବର୍ଷ ବର୍ଷେ କନ୍ୟା ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଚଳରେ ଧାନ ପ୍ରସାରକୁ ଉପୁଷ୍ଟି ଗାଳେ ନୁହେଁ । ୧୯୫୬-୬୮ ମସିହାର ବୃକ୍ଷପତ୍ର, ବର୍ଷ, ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଚୋରା ମ କନ୍ୟାବିର ଧାନକାଷ୍ଠରୁ କଳାହାଣ୍ଡି ସେ ଏକାକର ଦ୍ୱାରା ଧାନ ପ୍ରସାରର ଅନୁର ୪୦-୫୦ ଲାକ୍ଷ ପ୍ରକାର ବିତ ବୋଲିଥାଏ । କେବଳ ୨୧୯୯-୮୩ ପ୍ରକାର କୁଳରୁ ଅବକରର ମାତ୍ର ବୃକ୍ଷପାତ, ଧାନ ଅମଳ, ବର୍ଷ, ଓ ମୃତ୍ୟୁରୁପ ଧାନକାଷ୍ଠ ଚିହ୍ନଗୁଣିତ ।

ଏଥିରୁ ଜଣା ପଡୁଛି ଯେ, ମୃତ୍ୟୁରୁପ, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର, କଟକ, ବାଲେଶ୍ୱର କଳାହାଣ୍ଡି ପ୍ରକାର ଚିହ୍ନରେ ବିପରୀତରେ ବୃକ୍ଷ ପ୍ରକାର ଧାନ ଗୁଣ ହେଉଛି । କମେ କମେ ସପ୍ତ, ହୋଇ ପ୍ରକାର ଚିହ୍ନ ଓ ବୃକ୍ଷ କଳାହାଣ୍ଡି ଧାନ ଗୁଣ ହୋଇ ଥିବାକୁ ଏ ଗଣନା, ବୃକ୍ଷ ପ୍ରକାର । ବିପରୀତରେ ହୋଇ ଧାନ ଧାନ ଗୁଣ କଳାହାଣ୍ଡି । ସେହି ଧାନ କାଷ୍ଠରୁ ଧାନକାଷ୍ଠର ମଧ୍ୟ କମ୍ । ଏହି ମୋଟ ଧାନ କାଷ୍ଠରୁ ହାର ଓଡ଼ିଶାରେ କମ୍ କୋଣି କଳା ଚିହ୍ନ । ମୃତ୍ୟୁରୁପ ଏହି ଅବକର ଧାନ ଗୁଣକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚରେ ପ୍ରକାର ବିତ କୁଣ୍ଡିତାକୁ ଅବକା ଗା-ଗାବିକ ହୋଇଗୁଣି । ଏପରି ବିପରୀତ ଧାନ ଗୁଣ କଳାହାଣ୍ଡି ଅନୁବିତ ।

କେବଳ ୨

କୂଳ ମାତ୍ର ଅବକରର ପ୍ରକାର ବୃକ୍ଷପତ୍ର, ବର୍ଷ, ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଧାନ ଅମଳ

ବର୍ଷ	କୂଳ	କୂଳର	ଅବକର	କେବଳ ମାତ୍ର	ଅବକର କମ	ମୋଟ	ଗୁଣର ଅବକର କେବଳର ପ୍ରକାର ଦିଶାମ	ବର୍ଷ, ମୃତ୍ୟୁ, କନ୍ୟା
୧୯୬୯	୧୪୩	୪୦୮	୮୨୯	୨୦୬	୩୧	୧,୧୨୭	୪୯୪ (୧୧୭)	ଅବକର ମୃତ୍ୟୁ
୧୯୭୦	୩୪୮	୩୩୮	୩୬୬	୩୩୭	୫୮	୧,୪୪୮	୫୪୭ (୧୬୪)	ମଧ୍ୟମ ଧାନକାଷ୍ଠ
୧୯୭୧	୩୪୧	୩୪୯	୪୦୯	୨୨୯	୨୦୩	୧,୫୪୧	୫୬୭ (୧୬୭)	ମଧ୍ୟମ କଳାହାଣ୍ଡି
୧୯୭୨	୧୪୪	୩୧୮	୩୦୪	୨୯୯	୫୨	୧,୧୧୭	୫୦୭ (୧୫୦)	ମୃତ୍ୟୁ, ବର୍ଷ
୧୯୭୩	୧୦୩	୩୪୯	୩୨୬	୨୪୪	୨୦୩	୧,୨୩୫	୫୮୮ (୧୯୯)	ଗରୁ ମୃତ୍ୟୁ
୧୯୭୪	୧୧୬	୨୦୮	୨୯୩	୧୩୮	୧୦୬	୮୬୨	୩୫୭ (୧୬୭)	କଳାହାଣ୍ଡି ମୃତ୍ୟୁ
୧୯୭୫	୧୯୧	୨୬୯	୪୨୧	୨୪୬	୮୮	୧,୨୨୫	୫୮୮ (୧୦୬)	ମୃତ୍ୟୁ
୧୯୭୬	୮୬	୨୬୭	୩୬୭	୧୫୬	୪୨	୯୦୯	୪୩୮ (୧୬୭)	ମୃତ୍ୟୁ କଳାହାଣ୍ଡି

ଓଡ଼ିଶାର ଧାନ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି ଯାହା ଉତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତା
 ଓ ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ ଅର୍ଥରେ ଯାହା ଦୁଇ ଦେଶକୁ ପଢ଼ିବ ,
 ଏବଂ ଜମିପାରି ମାଲୁକି ସହଯୋଗ ଧାନ, ଖାଦ୍ୟ ଓ ଉଚ୍ଚ ଜମିପାରି
 ଉଚ୍ଚରୁ ଓ ଉଚ୍ଚ ସହଯୋଗ ଧାନ ଓ ଖାଲୁକି ଦେଖିବାକୁ ଜମି ପାରି
 ଉତ୍ପାଦନ ଧାନ ଡାକି, ଏଥିରେ ଘାତ ପ୍ରୟୋଗ ପ୍ରାୟ ନା ଉତ୍ପାଦନ
 ଉତ୍ପାଦନ , ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ସମାଧାନ ଉତ୍ପାଦନ
 ଉତ୍ପାଦନ ଶିଳ୍ପ ଓ ସଂପ୍ରଦାୟର ଉତ୍ପାଦନର ଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଧାନ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି ସମସ୍ତ ଦେଶ ପାରିବ ।

ଉଚ୍ଚ ଉତ୍ପାଦନ, ଉତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତା

ଶେଷ

IF YOU ARE IN THE MARKET FOR

- (a) Flux grade and Foundry grade Limestone**
- (b) Limestone for Lime Manufacture, Chemical and Industrial use.**
- (c) Limestone powder for agricultural use**
- (d) Limestone chips as concrete aggregate**
- (e) Flux, refractory or chemical grade Dolomite**

**THE BISRA STONE LIME CO. LTD.
CHARTERED BANK BUILDINGS
CALCUTTA-700001**

**The largest producer of Limestone & Dolomite in India
WILL BE AT YOUR SERVICE**

ସାମ୍ବାଦିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା

ଶ୍ରୀ ଜଗଦୀଶ ପଟ୍ଟନାୟକ

ସ୍ୱାଧୀନତା ପରଠାରୁ ଆମ ଦେଶରେ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଗଭୀର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଏକିତ୍ୱ ଭାବରେ ଗଠନ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ଆରାଦ ଆମ ଦେଶକୁ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ କରି ଦେଇଛି । ଜନ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆମ ଦେଶ ପୃଥିବୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ବେଶ୍ ଅଧିକ ଆମେ ଜାତି, ଗୋଷ୍ଠି, ଶ୍ରେଣୀ ଏକତ୍ର ରାଜନୈତିକ ଚଳାଚଳ ଏକତ୍ର ନିଜ ଭାଗ୍ୟ ହୋଇ ଗଠିଛୁ ଯେ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅପେକ୍ଷା ଏକ ଜାତି, ଗୋଷ୍ଠି ବା ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଆମେ ବିଶେଷ ପ୍ରାଧିକାର ଦେଉଛୁ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆମ ଦେଶର ନିରାପତ୍ତ ଚିନ୍ତନ ହୋଇ ଉଠିଛି । କେତେକେତେକ ନାମାଘଷ୍ଟ ଓ କେତେକେତେକ ମୋପେରେ ସାମ ଜାତୀୟ ଆମ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ବିଶିଷ୍ଟତାବୋଧୀ ଶକ୍ତିମାନ ମୁଖ୍ୟ ଚେତୁକ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ଅନ୍ତରାୟ । କର୍ତ୍ତମାନ ପରାବରେ ଯେଉଁ ଛୁଂସାଦୁଳ ଚାନ୍ଦନ ନ ଉଠି ତା ଆଜନ ଶୁଖିଲା ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯେଉଁରେ ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ବିପନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଛି ।

ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ବଢ଼ାଇ ରଖିବାର ଯେଉଁ ଯେତୋଟି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେହିପରି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛୁ । ସାମାଜିକ ବିକଳ ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ମୁଖୀନ

କରାଯିବା ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସମାଜ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥା । କୌଣସି ଅନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଶ ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥାକୁ ବୁଝି ପାଇ ଏହିପରି ବିଶିଷ୍ଟତାବୋଧୀ ମନୋଭାବ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥାଏ । ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠି ବା ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯେବେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଧିକାର, ନିର୍ଦ୍ଦାୟନରେ ସାମ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେଶରେ ସମାଜ ଦୃଷ୍ଟି ରଖାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ବିଶ୍ୱାସୀତା ବୁଝାଇଦେଇ ପିତୃତ୍ୱ ଗୋଷ୍ଠିକୁ କାଳୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ପ୍ରଦାନ କୋରି ବୁଝାଯାଇ ପାରେ । ମଧ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଦେଶ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାଧିକାର । ଜାତୀୟତାରେ ଏହାକୁ ଉନ୍ନୋଦନ କରି ରଖି ଦେଶର ଗୋଷ୍ଠି ବୁଝାଯାଇ ଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଦଶ ଅଧାର ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବା ଶ୍ରେଣୀଗତ ଦେଶର ବୁଝାଯାଇ ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାରୀ ବାସ୍ତବ । ଏଥିରେ ସାଧାରଣ ଜନତା ବା ସେଇ ସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରରେ ଆମର ଚିନ୍ତାରେ ବହୁତ କିଛି ରହିଛି । ଜାତୀୟ ଗୋଷ୍ଠି ମନରେ ସ୍ୱାଧିକାର ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ରହିଛି ।

ଅନେକଙ୍କର ଧାରଣା ଯେ ଦେଶରେ ଯଦି ଶିକ୍ଷା ବହୁଳ ସ୍ୱାଧିକାର ହୋଇ ପାରିବ ତେବେ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ରାଜ ପଦବୀରେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମ ଦେଶର ଗୋପନୀୟ ତଥ୍ୟ ବିଦେଶୀ ମାନସୁ ହରାହର କରି ଉପେକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ନଜର ଗଠିଛି । ତେଣୁ ଦେଶର ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକାର ଏ ସମସ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଆମ ଦେଶରେ ମତ ଦିଅନ୍ତି ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ନ ଉଦ୍ଗୋଷ୍ଟି ପାତ । ଅଧାର ହୋଇ ଅଭାବ ଅନାଟନରେ ପ୍ରତି ଅଭାବକୁ ଯାଏ । ଏ ଦେଶ ବିରୋଧୀ, ଜାତି ବିରୋଧୀ କାମ ମାନ କରିବାକୁ ମନ କରନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଭଲ ତଥ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳସ୍ୱରୀ ପିତୃତ୍ୱ ଗୋଷ୍ଠି ପ୍ରାଥମିକ ବିଶିଷ୍ଟତା ସାମାଜିକ ଶକ୍ତି ଯେଉଁ ଚାନ୍ଦନୀୟ ଦେଶ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାଦ ପ୍ରତିବାଦ ହୋଇ ସରକାରୀ ଚଳାଚଳ ହୋଇଛି । ସେଥିରେ ଶିକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦେଶର ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟବସାୟୀ । ଅର୍ଥ ଶୋଭାରେ ଏହାମାନେ ଜାତି ଧର୍ମ, ନୈତିକତା ସବୁକୁ ବଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ବାଣିଜ୍ୟର, ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ଲାଭର ନାଏକ ପ୍ରକୃତି ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ମାନ ଆମ ଜାତୀୟତାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେଉଁମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ ଜାତୀୟତାରେ ନିଜର ଆଜି ମଧ୍ୟ ବିକଳ ନାମକୁ ଅନଳ କରିପାରୁଛନ୍ତି ।

ତେଣୁ ଜାତୀୟତା ବେଧ ଶିକ୍ଷା, ଅର୍ଥ ବା ସାମାଜିକ ପଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ । ଏହା ସମସ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବି । ଜାତୀୟ ବୁଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥାରେ ଜାତୀୟ ଶେଷରେ ଜାତୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ବିଦ୍ୟମାନ । ଏହା ଏକ ଚେତନା । ଏହି ଚେତନାରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ କରାଇ ପାରିବେ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧିକାର ସାଧନ ହୋଇ ପାରେ । ଜାତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମନରେ ଜାତୀୟ ସାମାଜିକ ଚିତ୍ର ଦେଖି ତାହା ଅବସ୍ଥାରେ ଏକ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ବେଗ କରେଇବା ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଦି ଉଦ୍ବେଗରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ରୁଣି ବିକଳେ ଉଦ୍ବେଗୀ ଧାମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରେ । କଳରେ ବଢ଼ିନାଥ, ପୂର୍ବରେ ପୁରୀ, ବଞ୍ଚିତରେ ଗାମେଶର ଓ ପଞ୍ଚବନରେ ଦ୍ୱାରକା । ଏ ଦେଶର

[illegible]

୪୭ ଚକ୍ର ଚକ୍ର

ଏହି ମହାଶୟରେ ଥିବା ଚୈତ୍ୟାନ୍ତରୀଣଙ୍କୁ ସଦାକ ସୁପ୍ତେ
 ଶ୍ରଦ୍ଧାଂଜଳି ଦିଆଯାଉ । ସାର୍ଥକ ଦେଶର ଅବହେଳିତ, ଦୁଃସ୍ଥ
 ଜନସାଧାରଣଙ୍କ କାଦର ଧାରଣର ମାନକୁ ବୃଦ୍ଧୋକ୍ତ କରାଯାଉ ।
 ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଧାରଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ପ୍ରତ୍ୟାଶାପୂର୍ବକ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବାଧ୍ୟତା ଉପାଦାନ ଧାରଣାକୁ ହେଉଛି,
 ତାହାର ପଥାପ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯିବ । ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ବବାଧୀ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ଓ ପ୍ରବାସ ବିପ୍ଳବକାରୀଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତା ନେତୃତ୍ବ
 ପ୍ରଦାନ କରି ପାରିବେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ମନୋବଳ
 ସହକାରେ ଏ ଦିଗରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କଲେ
 ଆମ ଦେଶର ଏକ ଦୃଢ଼ ଯାତ୍ରା ହେଉଥିବ । ତାହାରେ ପରିଶ୍ରମ
 କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ ହେବ ।

ଉପଦେଶ, ବିଶାଳ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ସମବାୟ ଆଦିବାସୀ ନିଗମ

ରୂପାଳି ହ୍ରଦ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୭

ଆପଣଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବନଜାତ ଓ କୃଷିଜାତ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ
ଆମକୁ ପରାମର୍ଶ କରନ୍ତୁ ।

ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ

ଡେମୁଳି, ପିତାବିର ନାହିଁ, ପୁଲିଆଡ଼, ଚଣିଡ଼ା, କାତାଡ଼ା, ଅଁଳା, ପାମଳ ଚାହୁଡ଼ ବେର,
ଶାଳ ନାହିଁ, କରଜ, କୁହୁନ, ନବୁଳ ନାହିଁ ଏବଂ ଖଜିରଜ, ଶିକାକାସା,
ଝୁଆ, ନମୁ, ଶୁଙ୍ଖ ଇତ୍ୟାଦି ।

କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ

ମହା, ଚଳସା, ମାଟିଆ, ଚଳଟି, ଚଣ୍ଡା, ଖୋରିଆ, ଶୁଣି ଇତ୍ୟାଦି

ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ଥାନ

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଥିବା ଆମର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗୋବିନ୍ଦ
ବଜାରରେ ଥିବା ଆମର ଖୁବୁର ବନ୍ଧୁ କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ରହ୍ମପୁର (ଗଞ୍ଜାମ) ଓ
ସୁନାବେଡ଼ (କୋରାପୁଟ) ରେ ଥିବା ଆମର ପାଞ୍ଚକ ବନ୍ଧୁ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ
ବରିମ୍ବ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଆମର ଶାଖା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ।

ରଣପୁର ପ୍ରଜାପେଳି ଓ ରଘୁଦିବାକର

ଡକ୍ଟର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି

୧୯୩୮ ମସିହା । ରଣପୁର ଗଡ଼ଜାତରେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଥାଇ ନଥିବାର ସାମାଜିକପରିସ୍ଥିତି । ସେମାନେ ରାଜାଙ୍କର ବେଠିବେଳେ ଯିବାର ଆଉ କେହିମାନଙ୍କାପେକ୍ଷେ ସର୍ବସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟରେ । ନିଜ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିପତ୍ତିବା, ଫୁଲପତ୍ର ଗୁଣ୍ଡ କରିବା, ନିଜ ପୋଷାକରେ ମାତ୍ରଗୁଣ୍ଡ କରିବା ଆଉ ନିଜ ଚାଷାରେ କୃଷିପୋଷାକ ଖୋଜାଇବା ମନା ଥିଲା । କୋଠାଗୁଡ଼ିକା ବନ୍ଦିତା, ସାନ୍ତରା କରାଜ ଗୋରାବା, ଏମିତିସବୁ ପାହାଚ କରିବା ଥିଲା ସ୍ୱଳ୍ପ ଭୂମିର କଥା । ବିବାହକୁଡ଼ି କରିବାରେ ପକ୍ଷିପାଣିକି, ଦୁଗା ମହୁରୀ, ଘୋଡ଼ାମଞ୍ଚା ଆଦି ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ କାହିଁ ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା । ପୁଅଟିଏକୁ ସାତରୁ ଦଶରୁ ବନ୍ଦିବାରେ ଅଳ୍ପ ଘୋଷୁଆ ପୁଅ କରିବାରେ ରାଜାଙ୍କର ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ଥିଲା । ସରା ପରିଚିତ ହୁଣି କରିବା କଥା ଅଲୋଚନା କରିବାକୁ ସୁବନ୍ଧ କଥା, ଉତ୍ତର ରାଜ୍ୟର ଉଦ୍ଧେ ପଦବାକୁ ମଧ୍ୟ ମନା ଥିଲା ।

ରଣପୁର ସେବକ ନେ ଏସବୁ ଅନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆନ୍ଦୋଳନ କଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଏକ ଗୁପ୍ତ-ସଂଗଠନ "ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ" ଗଠାଯାଇଥିଲା । "ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର କଥା" ମଧ୍ୟରେ ଆକାଶପତ୍ରର କାହିଁ ଗୁପ୍ତିତ୍ୱ । ଏହାଥିଲା ରଜାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିଭେଦ । ରଣପୁର ରାଜ୍ୟର ନିଜାମକୁ ସମ୍ମାନରେ ଗୌରବଦାନ । ରାଜା ଆଉ ତାଙ୍କ ପାଖ ସେବକ ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରସାରରେ ବଡ଼ ପଡ଼ିବାକୁ ।

ଏସବୁର କେନ୍ଦ୍ରରେ ଗେଜେଟରେ ଯୁବକ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ୧୯୧୦ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ୧୮ ବାର୍ଷିକରେ । ତାଙ୍କର ପିତାମାତା ଥିଲେ ନବରାଜ ମହାନ୍ତି ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦେବୀ ରଣପୁର ରାଜାଙ୍କ ଦାସପୁତ୍ର ଶ୍ରୀ ରାଜା ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ସେ କେନ୍ଦ୍ରୋଦ୍ଧାର କଲେଜରେ ଶିକ୍ଷା ଏ ପଢ଼ୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ପଢ଼ାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସମାଜର ଦୁଃଖସ୍ୱପ୍ନ, ଅନ୍ୟାୟଶୋଷଣ ସଂସ୍କାରରେ କେଶାରେଇ ଗଢ଼ୁଥିଲେ । ପାଇଁ ଏ ପଢ଼ିଲାବେଳକୁ ତାଙ୍କର ସାଙ୍ଗରେ ବଡ଼ ପ୍ରଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ସେସବୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ସେ କାର୍ତ୍ତିକାନାମାଙ୍କର ଦୁଃଖ ବନ୍ଧୁ ସାମାଜିକପ୍ରଣାଳୀ ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ରାଜକରିବାକୁ ନିଜର ସ୍ୱାପନା ଶାନ୍ତିରେ । ରଣପୁରରେ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଗଠିଲେ ଆଉ ତା ଦାସପୁତ୍ର ହେଲେ । ସେ ହେଲେ କେବଳ ଆଶାକରଣର ପାତ୍ର ।

ଏହି କାର୍ତ୍ତିକରେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରାୟା କଟିଥିଲେ ଆଉ କେତେ ପ୍ରକାର ବିବାହର ଉଦ୍ଧେ । ୧୯୧୧ ମସିହା ମେଘମାସ ୩୦ ବାର୍ଷିକରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ତାଙ୍କର ପିତା କୃଷିକର ପରିବାରର ମାତା ଦାସ ଦେବୀ । ରଣପୁର ସାମାଜିକବାଦୀ ଗାଁରେ ତାଙ୍କର ପର । ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ସେ "ପ୍ରଜା" ସେସରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ରଘୁ ଓ ବିବାହର ଏକାଠି କାମ କଲେ । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଶାନ୍ତପଣ । ଏକମତ, ଏକସ୍ୱାସ ।

ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଗଠିବାପାଇଁ ରାଜାଙ୍କର ଗାଢ଼ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଗର୍ଭିତ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା ମାଟିରେ । ମଣ୍ଡଳର ନେତାମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଶାନ୍ତସ୍ୱଭାବରେ । ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ବାଧାପଡ଼େନା । କେବଳମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଅନ୍ୟାୟର ସାମାଜିକପ୍ରଣାଳୀ ନେତାମାନେ ନିଜର ପିତାପଣକୁ ଶୋଷି ଶାସନାୟକରେ ରହିବେ । ନିଜେ ସରାପଣିକି କଲେ ପଢ଼ୁଥିଲେ ସାଧୁ "ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର କଥା", "ମହାତ୍ମା, ଶାନ୍ତିବାଦୀ କଥା", "ଅନ୍ଧାରୀ ଶାନ୍ତିର ସେସପାଠ", "ଅନ୍ଧାରୀ ଶାନ୍ତିର ସେସ ପାଠ" ଆଦି ଧ୍ୟାନରେ । ବେଠିକାରେ ମଣ୍ଡଳର ସ୍ୱପ୍ନ ସୃଷ୍ଟି । ବେଠିକାକୁ କାହିଁ ଗୁପ୍ତିତ୍ୱ ।

୧୯୩୯ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୪ ତାରିଖ । ରଣପୁର ଗଡ଼ଜାତର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦାବା ରାଜ୍ୟର ପଦବାଦରେ ପେଶ ହୋଇଥିଲା । କେତେକେ କେତେ ରଣପୁର ରାଜାଙ୍କୁ ବୃତ୍ତି ବଦଳିବାକୁ ଆଉ କେତେକ ଗଡ଼ଜାତର ଗୁପ୍ତସ୍ୱାସୁ କୁହାଯିବା କରିବାକୁ କେତେ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକତ୍ର ଥିଲେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ମେଳର ବେଳେକେବେ । ସେ କେତେକେବେ ନୟାଗଡ଼ରେ ରହିଥିଲେ । ସେ ରଣପୁରରେ ସଂଜ୍ଞାନ ଅବସ୍ଥା କଥା କୁଣ୍ଡିଲେ । ସେ ଚଳିତର କୋର ଅଳ୍ପ କେତେକ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଧରି ରଣପୁରକୁ ଗଲେ । ଦାସରେ ପଡ଼ିଲା ଶେଷାଦୃଷ୍ଟି ଗାଆଁ । ସେଠାରେ ଗାଆଁର ପକ୍ଷେ କଥା ଗୁପ୍ତସ୍ୱାସୁ ଗୁପ୍ତସ୍ୱାସୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେଠାରେ ପ୍ରଭାବର କୁହାଯିବା ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ କଟାକଟକର ରାଜାଙ୍କୁ ଅନ୍ତେଇ ଦେବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ହେଲା । ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତମାତ୍ର ହେଲା । ବିପ୍ଳବମାନେ ରାଜା ଗଢ଼ା କଲେ । କେବେକେବେ, ରଣପୁର ଗୁପ୍ତିତ୍ୱ ।

ରଣପୁର ଗଡ଼ଜାତର କେତେକେବେ ସେକାରଣ୍ୟ । ଆଦି ଶାନ୍ତିକେବେ ଆଦି ଗୁପ୍ତିତ୍ୱ । କେବେକେବେ ପଦବାଦକୁ

ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଶେଷିଭାବେ । ତାଙ୍କର ଗାଡ଼ି ଅଟକି ଉଠିଲା ।
 ଆଉଟ ଜଗୁଆରିକୁ ସେଧାହୁଆରୁ ଆଣୁଥିବା ଶବ୍ଦକ୍ରୋଡ଼ି
 ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କା ଦ୍ଵାଦଶଗଣା
 ନେତାକୁ ଟୋକା କରାଗଲା । ମାତ୍ର ଦେହେଇଦେଇ
 ସେଇ ଗାଡ଼ିକୁ ଯିବାକୁ ମନା କଲେ । ସେତେ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ।
 ସ୍ଵର ଧରାଧରି ଶୁଣିଲା ।

ହଠାତ୍ ସାହେବ ତାଙ୍କ ଶିକାରୀର ଗୁଡ଼ି ଛୁଟାଇଲେ ।
 ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଭାଗର ନାମକ କଣେ ସେଇ ତାଙ୍କ ଗୁମିନାଦରେ
 କୁଟି ପଡ଼ିଲେ । ଆଉ ଗୁମି କହିବା ପ୍ରଦ୍ଵ ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ଓ
 ତିବାକର ପାଣିକରି ଉଠିଲେ-ଭାଗମାନେ, ଆଉ ଛାଡ଼ି ନାହିଁ ।
 ସାହେବଙ୍କୁ ଉଚିତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦିଅ । ଏତିକିବେଳେ ତାଙ୍କୁ
 ଉଲକରି ପାଳେ ଦିଅ । ଦରମର ଦୁଇଗୁଣକୁ ତାଙ୍କା ଦ୍ଵାଦଶଗଣା
 ଛାଡ଼ିଲା ନାହିଁ । କଣକୁ ଗୁମିନାଦ ପକାଇ ଦେଲାଣି । ଆଉ
 ଉଷା ନାହିଁ । ଭାଗମାନେ ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ।

ସେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କିକରି ଥିଲେ । ଏଇତକ
 କଥାଗେ ମାଟି ଉଠିଲେ । ସେତେବେଳିଟି କଳରା
 ମିଆଁରେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କି ଦିଆଗଲା ସମସ୍ତେ ସାହେବଙ୍କୁ
 ବେଟିଭଲେ । ମାଣିଶିଶିର ପଦା, ଯୁକ୍ତିସବେକକୁ ଗୋଟା ।
 ଯାହା ହାତରେ ଯାହା ପଡ଼ିଲା । ଯେତାକାଡ଼ିପାହୁ ଉଚ୍ଚପଥର ।
 ଦେହେଇଦେଇ ମାତ୍ର ଶାଲ ଶାଲ ମାଟିପଡ଼ିଲେ ।

ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ଓ ଦିବାକର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଦୀ ହେଲେ
 କେଉଁଠେ ରହିଲେ । କଣେ ଗୋଟା ଚେଷ୍ଟା ଏଇ ମନଦମା
 ବିଶ୍ଵର କରିବାକୁ ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ । ଦୁଇଦିନିକଣି ଧରି ମନଦମା ଶୁଣିଲା ।
 ଶେଷରେ ଭାଗ ଦିଆଗଲା । ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ଓ ଦିବାକରଙ୍କୁ ପାଣି

ଦୁଇମ ହେଲା । ୧୧୭୫ ଲେକକୁ ଯାବତୀକର କଳାପାଣିପ ଶି ଦୁଇ
 ମିନିଟ୍ । ଆଉ ଦୁଇଦିନକୁ ଦୁଇଦିନି କେଲଦଣ୍ଡ ଦିଆଗଲା ।

୧୯୪୧ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୪ତାରିଖ । ବିହାରର ଉତ୍ତମାଧ୍ୟର
 କେଉଁଠେ ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ଓ ଦିବାକରଙ୍କୁ ପାଣି ଦିଆଗଲା । ସାଗା
 ଭାଗରେ ଦୁଇଗୁଣ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶେଷିଭାବେ । ଗଣପୁରର ସେତେବେଳେ
 ଭାଗରେ ଶିଆଁ ହୋଇଗଲା, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏଇ ସତ୍ୟା
 ସମସ୍ତ ତାତାୟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଘୋଷଣା ।

ଦେହେଇଦେଇ ହତ୍ୟାକଣ୍ଡ ଶାଣି ଭାଗରେ ମୁହେଁ,
 ଉ-ଉଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ବହୁଳ ପକାଇ ଦେଲା । ବିଶ୍ଵର
 ଉଦ୍ଘୋଷଣା ଆଉ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟରେ ଖୁବ୍ ଆଲୋଚନା ଓ
 ସମ-ଲେଖନା ଶୁଣିଲା । ସେତେବେଳେ ବିଶ୍ଵର ଶାସନ-
 ଦାୟତ୍ଵରେଥିବା ହାତକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହଟିଗଲେ । ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵର
 ସମ୍ପଦକର ବହୁଦ-ଖ୍ୟାରେ ଲୋକପଣ କରାଇଲା କଲେ,
 ସେଇବେଳେ ସରକାର ଭାଗଦତ୍ତ ସ୍ଵାଧୀନତା ଦେଲାକଥା
 ଗୋଟିଆ କଲେ । ଉତ୍ତମାଧ୍ୟର ଶ୍ରଦ୍ଧା ସର୍ଥକ ହେବାକୁ
 ଦିଗିଲା ।

୧୯୪୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୧୫ତାରିଖରେ ଭାଗଦତ୍ତ ସ୍ଵାଧୀନ-
 ହେଲା । ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରବାର ନିଜ ଦେଶକୁ ଫେରିଗଲେ । ଅନ୍ୟାୟ
 ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଶୋଷଣର କଳା ଅନ୍ଧର ଛୁଟିଗଲା । ମୁକ୍ତିର ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ସୁଖଶାନ୍ତିର ଆଲୋକ ବୁଣି ହସିହସି ରହି ଉଠିଲେ ।

ବୁକିର ନଂ ୩୧୭
 ତାରିଖ V-A
 ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ II
 ଉଦ୍ଘୋଷଣା

ତାଙ୍କି ସେନାବନ୍ଧି ସମ୍ପଦିତ ବର
 ସାଥକୁ ଦିଅ ଅହୁଟି ।
 ସାଥ ମେଧ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କିଆଡ଼େ ଗାଦ
 ଛାଡ଼ିବୁ ମିଶାଇ ଶାନ୍ତି ।

ମଧୁସୂଦନ

ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରହ ସାଚିଫିକେଟ୍ ୨ଷ୍ଠ ଉତ୍ସବ କିଣି

ଆପଣଙ୍କ ଟଙ୍କାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗ ଅଧିକ କରନ୍ତୁ

- * ଟ ୧୦୦୦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହିସାବ ଟ ୨୦୧୫—ଅର୍ଥାତ୍ ବାର୍ଷିକ ୧୨% ବଢ଼ିବୁଣି ସୁଧ ମିଳେ ।
 - * ବାର୍ଷିକ ଟ ୨୦୦୦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ସବ ସୁଧ ଉପରେ ଆୟକର ପଡ଼େ ନାହିଁ ।
 - * ସାଚିଫିକେଟ୍‌ର ଉତ୍ସବ ମୁଦ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଫଣ୍ଡ ବା ଜୀବନ ବୀମା ପରି ଆୟକର ଆୟନର ୮୦-ଶି ଧାର ଅନୁସାରେ ରହେ ନିମ୍ନ ।
 - * ଟ ୧୦ ଠାରୁ ଟ ୧୦,୦୦୦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ ମୁଦ୍ୟର ସାଚିଫିକେଟ୍-ମାନ ସବୁ ପୋଷ୍ଟାଫିସ୍‌ରେ ଖଣିବାକୁ ମିଳେ ।
- ଆଜିହିଁ ଗୋଟିଏ ସାଚିଫିକେଟ୍ କିଣନ୍ତୁ ।

କିଛିଟା କିଛିଟା ଫଣ୍ଡ ନିକଟର
ଜୀବନରେ ଅନୁପାଳନ କରନ୍ତୁ ବା
ବିଭାଗ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନ ଅର୍ପଣରେ
ଧିକା ଧୂଳି ସଂଗ୍ରହ ଅର୍ପଣରେ
ସମାଜ ସେବାକାମ କରନ୍ତୁ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ସଂଗ୍ରହ ସଂଗଠନ
ଶ୍ରଦ୍ଧା ସମ୍ମାନ

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଦ୍ରବପୁର ସଂସ୍କୃତି

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପକ ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟରୁ ନିର୍ଗତ

ସଂସ୍କୃତି ନାମ: ଏହା ପ୍ରକୃତ ଗୁଣର ଉତ୍କଳ ନିର୍ମଳ ଚରିତ୍ର
ରୂପ ନୁହେଁ । ସଂସ୍କୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟି ହୁଏ ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ।
ସଂସ୍କୃତିର କୌଣସି ଗୁଣଟି ସଂସ୍କୃତି ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟ
ଏକ ହେବା ନାହିଁ । ଅଥଚ ଅନେକ ସଂସ୍କୃତିରୁ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ
“ଜୀବନର ଗୁଣଗୁଣ, ବ୍ୟକ୍ତିର ଗୁଣ ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଥବା
ମାନବିକତା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସାମାଜିକ ସଂପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କରିବା ପାଇଁ ମାନବ ଗୁଣ କହୁ ଯେଉଁ ସବୁ ଅବଶ୍ୟକ, ପ୍ରେରଣା
ଦିଏ, ସାମୁହିକ ଭାବରେ ତାହାକୁ ସଂସ୍କୃତି କୁହାଯାଏ ।”
ସଂସ୍କୃତିର ବ୍ୟାପ୍ତିତ୍ୱ ଚିନ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା କିଛି ପ୍ରକୃତ
ପ୍ରାକୃତିକତା କିଛି ଶିକ୍ଷାମୂଳକ ମାଧ୍ୟମ ଆନନ୍ଦର
କହିହୁଏ, ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତାର ଅନୁଶୀଳନ,
ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆନନ୍ଦର ନିର୍ମିତ ଅନୁଭବ । ସଂସ୍କୃତିର
ସାମାଜିକ ଚାରାୟଣ ରୂପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ଭାବ କରୁ ଉପକରଣ,
କହିହୁଏ, “ଏହା ହେଉଛି ଜ୍ଞାନ, ବିଶ୍ୱାସ, ଶକ୍ତି, ନୈତିକତା,
ରୀତି ନୀତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସ୍ତୁ । ଏ ଗୁଡ଼ିକୁ ମନୁଷ୍ୟ
ସମାଜର ଉନ୍ନତ ସ୍ୱରୂପ ରୂପେ ଆହରଣ କରିଥାଏ ।” ମାନବ
ଏପରି ସଂସ୍କୃତିରେ ଭାଗନେଇ ସଂସ୍କୃତିର ଆଦ୍ୟ ଗୁଣକୁ ସାମାଜିକ
ଚରିତ୍ର ହୁଏ ନାହିଁ । ଦେହରେ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱଭାବ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣନା
ରହିଛି ତାହା ଆମ ସଂସ୍କୃତିର କିଛି ଉଦାହରଣ ହେବା ନାହିଁ ।

ସତ୍ୟବା ସତ୍ୟବା ଧରି ହୃଦୟର ନିକଟ ଶିଖିଯିବାରେ ନିତ୍ୟସତ୍ୟର
ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିମାନ୍ତର ଏହା ତାର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ମାତ୍ର । ଦେଖିବା
ମଣ୍ଡଳାକାରରେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ କବୁଥିବା ରକ୍ଷକର ଅତି
ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ହୁଏତ ଆମ ମାନବତାରେ—

ସେତେବେଳେ ଶିଳେ ଜାଣି ପ୍ରାଣୀ ବା ଅପ୍ରାଣୀ
ପଦର ମନେ ଅବା ସ୍ୱାଧୀନତା ବ୍ୟାପ
କିଏ ବାଟି ରହିଥିଲା ସବୁ ? କେଉଁଟି ? ତା କାହାଦ୍ୱାରା
ପିଲା ସ୍ୱଭାବିକ ?
ସେତେବେଳେ ପିଲା ଅବା ସ୍ୱଭାବିକ ସହର ଗଢାଇ ?

ସେତେବେଳେ ପିଲା ଜାଣି ମୃତ୍ୟୁ ସିନା ମରଣ ତାମତା
ନ ପିଲା ପ୍ରଭେଦ କିଛି ଅନେକ ଅନ୍ୟ
କେହି ତା’ର ସ୍ୱାଧୀନତା ଶାନ୍ତିର ନିଶ୍ଚାସ ମାୟାବଦ୍ୱାରା ସ୍ୱପ୍ନ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ଏହା ବାଟିରେକ ଅଳ ନ ପିଲା ତ କିଛି ସିନା କେହି ଘା’ଇ ।

ପ୍ରଥମେ ଅନ୍ଧାର ପିଲା ଅନ୍ଧାର ଅନ୍ଧାର
ଏ ହୁଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅଳ ବାଟି ମଧ୍ୟେ ନ ପିଲା ପ୍ରଭେଦ
ପାଥୀ ପିଲା ଅନ୍ଧାରରେ ଶୂନ୍ୟରେ ଗୋପନ
ଅନ୍ଧାର ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କେବଳ ତା’ ହେଲୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ତା’ ପରେ ପ୍ରଥମ ପର ଅଭିବାଚନ କେବଳ ତା’ର
ମନର ପ୍ରଥମ ତା’ର ମଧ୍ୟରେ ତା’ର
କହିମାନେ ଶୋଡ଼ି ଶୋଡ଼ି ନିଜ ହୃଦୟରେ
ପାଉରେ ଯୋଡ଼ି ‘କାହିଁ’ ତା’ର ସାଥେ ସଂପର୍କବାଦକ ॥
(ସୃଷ୍ଟି ସ୍ୱଭାବ ଅନୁବାଦ)

ସଂସ୍କୃତିର ଆଦିପଦ

ଅର୍ଥାତ୍ ଆଦିପଦ ଅନୁଶୀଳନ କରି ଜଣେ କହୁଥିବୁ
ଏହିପ୍ରକାର ଚରିତ୍ରର ଗୁଣଗୁଣର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଯେଉଁ ଅନୁ
ବାଦର, ଗୁଣଗୁଣର ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ମଧ୍ୟ ସେହିପ୍ରକାର
ଅନୁ ବାଦ ବ୍ୟାପୀ । ଗୁଣଗୁଣର ଅର୍ଥାତ୍ ଆଦିପଦ ଗୁଣଗୁଣ
କେବଳ, ଗୁଣଗୁଣରେ ହୁ ତା’ର ଗୁଣଗୁଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ
ଗୁଣଗୁଣରୁ ତା’ର ପ୍ରକାର ପ୍ରତିପତ୍ତି ହେବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।
ଅର୍ଥାତ୍ ଶିକ୍ଷାମୂଳକ ପିଲା ତା’ର ଶକ୍ତି ଆନନ୍ଦର ଅଭିବାଚନ ।
ସେମାନେ ବହିର୍ଭାବ ପ୍ରତି ଅନ୍ତର୍ଭାବର ଗୁଣଗୁଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କରିଥିଲେ । ସ୍ୱାମୀ, ବିଶ୍ୱାସ, ଦର୍ଶନ, ସାହିତ୍ୟ, ଗଣିତ, କାବ୍ୟ,
ଅଦଳାସ, ଶୌର୍ଯ୍ୟ, ବୀର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ପିଲା ଅନୁଭବର,
ଅନୁଭବର ଗୁଣ ।

ଗୁଣଗୁଣ ଦେଖିଲୁ କୁହାଯାଉଛି । ଆମର ସ୍ୱଭାବ
ଦେଖିଲୁ ତମର ଗୁଣଗୁଣ । ସେମାନେ ଦେଖିଲୁ,
ଦେଖିଲୁ, ଶୂନ୍ୟତା ଓ ସ୍ୱାମୀତା । ଆମ ଦେଖିଲେ ଯେଉଁ
ସ୍ୱାମୀ ଗୁଣଗୁଣ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ମାନବ ଗୁଣଗୁଣରେ
ସା-ସ୍ୱାମୀ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱାମୀ ଦେଖିଲେ । ସତ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମୁନି-
ଗୁଣଗୁଣରେ ସତ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଓ ଦେଖିଲେ ନିମନ୍ତେ ସେହିପ୍ରକାର

ଉତ୍କଳ ସ୍ୱଭାବ ବ୍ୟା

ଦିନୀ ସ ଚରଣ ! ତେଣୁରେ ସତ୍ୟାନୁମୋଦିତ ଦେବଦତ୍ତ
 ଜୀବନ ଯ-ପଦ ହ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଦର୍ଶ । ଦ୍ଵାପରରେ ବିଧାନ
 କୁଟିକ ଭାବିବର ଭାବେ ଅନୁସୂଚ ହୁଏ ଏବଂ କବିତାରେ
 ଏଇ ବିଧି ବିଧାନ ଲାଗେଇତ ହେବୁ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟପାତ୍ର
 ମଣିଷ ଦୁରେଇ ଯାଏ । ପୁଣି ହୁଏ ପଦ୍ୟର ଅଭ୍ୟୁଦୟ ।
 ବନପରକ ଏଇ ପରି ଗତି ସ୍ଵଭାବ ।

ସରତ ଶବ୍ଦର ବିବିଧ ଅର୍ଥ ରହିଛି । 'ସ' ର ଅର୍ଥ ଆଶେଇ ।
 'ର' ର ଅର୍ଥ ରବି ବା ଆଦର୍ଶ । ଆଶେଇ ପୁଣି ଯେଉଁ
 ଦେଶର ଲୋକମାନେ ଆଦର୍ଶ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଭାରତୀୟ ।
 ସତ୍ୟବାଦ କହିଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଭାବ, ପାପ, ତାପର ସଂହତି
 ଗଣା କରି ଲଜର ମୁଣ୍ଡାବୋଧ କପରେ ଆଧାରିତ
 ଜୀବନ ଯାପନ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଭାରତୀୟ । ବିବିଧାମନ୍ତ
 ମତରେ ଭାରତ ହେଉଛି ବିଶ୍ଵର ଆଶେଇ ପଥରେ ନେଇଥିବା
 ଦେଶ । ତେଣୁ ଉ-ପାଦ୍ୟ ବସନ୍ତ ମେଢେ ଭାବପରେ କହୁ ଲୋକ
 କରନ୍ତି ବୋଲି ଅମର ବଂଶୁ ସ ରହିଛି । ଆଦ୍ୟ ଶବ୍ଦର ମଧ୍ୟ
 ଏହାହିଁ ଆଶେଇ ଅର୍ଥ । ଅନ୍ୟତ୍ର ଭା-ପ୍ରକାଶନ; ଗତି-ପ୍ରକଳ୍ପ
 ଆକା-ଶା ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ପ୍ରଶ୍ନାତ ମାଳିନ ଦାଣ୍ଡିକ
 ଓ ଏତିହାସିକ ଜିଲ୍ଲ କୁରାଣ କହିଛନ୍ତି ।

"India was the motherland of our race and
 Sanskrit the mother of Europe's languages. She
 was the mother of our philosophy; mother
 through the Arabs, of much of our mathematics.
 mother, through the Buddh of the ideals embodied
 in christianity mother, through the village com-
 munity, of selfgovernment and democracy.
 Mother India is in many ways the mother of us
 all."—ସ ଚରଣଙ୍କ ବିବରଣ

ବିଶ୍ଵରେ କୁହାଯାଉ ପରେ ଯେ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି
 ବିଶ୍ଵବାସୀର ପାଇଁ ଅନୁକରଣୀୟ । ଭାରତର ଦେବତାମାନ
 କହିବ ଉଭାୟ ଏଇ ଦେବତା ଦେବତାମାନ । ବେଦରେ ବର୍ଣ୍ଣାସ
 ରଖିବା ଦ୍ଵାରା ଆମ ମୁଁର କବିତାରେ ହୁଏ
 ଏବଂ ପୁଣି ହୁଏ ସର୍ବଜନୀନ ତେଣୁ ସତ୍ୟବାଦ
 ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର "ହୃଦୟର ସଂସ୍କୃତି" ବୋଲି କହିଛନ୍ତି, ଏହା
 ଭାବ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟର ଚାତ । ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ହିଁ ଭାରତର ଆତ୍ମା ।
 ପ୍ରାଚୀନର ଉଚ୍ଚତମ ମହନୀୟତା ସଂପର୍କରେ ଶ୍ରୀ ପରବିତ୍ତ ଦେବେନ୍ଦ୍ର
 ଭଞ୍ଜ ଗଣିଆଡେ ଲେଖିଛନ୍ତି —

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତା

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ମନର ବୈଶାଠି ।
 ଅସାମ ସାମର ଏହା ମଧ୍ୟରେ ସୁ-ପତ । ଭାରତ ଆତ୍ମାକୁ
 ଦେଖିଛି ଏଇ ବୁଦ୍ଧିବାଦର ବସନ୍ତ ଓ ଜନ ବର୍ଣ୍ଣମାନ ପ୍ରକାର
 ଯୁଗରେ ଯେ ଅତ୍ୟୁତ୍ତ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ଏବଂ ସେ କାଣ୍ଡି ଯେ
 କେବଳ ଆଶ୍ଵରରେ ଜୀବନକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଦେଖି ଦେବ
 ନାହିଁ ନିଜ ବାସ୍ତବ ଛବିରେ ପରିପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବୁ ଯାପନ
 କରିଦେବ ନାହିଁ । ପାଣିତ ବିଧାନ ଏବଂ ଶକ୍ତିର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ
 ସଂପର୍କରେ ସେ ଅବହିତ ଥିଲା, ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରତ୍ୟୁ-
 ପ୍ରତିପାଦନାକୁ ବୁଦ୍ଧି ଗଢ଼ିଥିଲା, ଦେବତା ଜୀବନର କଳାକୁ
 ଶିଖି ଉପରେ ସମସ୍ତ ଚରିତ୍ରକୁ ହୁଏ ସେ ତାହା କାଣ୍ଡିଲା ।
 ଟିଏ ଲକ୍ଷ ପ୍ରପଦ

ମାତ୍ର ସେ ଦେଖିଲା ଯେ ପବିତ୍ର ଯଦି ଅଗ୍ରାକୁତ ସହିତ ଠିକ୍ ଭାବରେ
 ସଂପର୍କିତ ନ ହୁଏ ତା ହେଲେ ତ ର ପୁଣି ଅର୍ଥ ପ୍ରକଟିତ ହେବ
 ନାହିଁ । ସେ ଦେଖିଲା ଯେ ବିଶ୍ଵର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟର ସା-ପ୍ରତିକ
 ସଂପର୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଶ୍ଵେଷିତ ହୋଇ ପାଣିକ ନାହିଁ ନିଜା
 ବାସ୍ୟ ହେଲେ ଦେଖି ଦେବ ନାହିଁ — ଅନ୍ତରାଳରେ ଅନ୍ୟ
 ଶକ୍ତିମାନ ରହିଛି—ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ତାର ଆଶ ତରେ
 ଅନ୍ୟ ଶକ୍ତିମାନ ବିଦ୍ୟମାନ—ସେ କେତେକ ନିଜର ଶୁଦ୍ଧ ଅ-ଶ
 ସଂପର୍କରେ ସନ୍ତୋଷ । ଅଦୃଶ୍ୟ ସବୁବେଳେ ଦୃଶ୍ୟମାନକୁ
 ଦେଖି ରହିଥାଏ—ପରିସ୍ଵରାତ ଗର୍ଭପଦ ହୁଏତ ତାଲି ରଖେ—
 ଠିକ୍ ଯେମିତି ଅସାମ ଦର୍ବଦା ସାମାନ୍ୟ ପରିବେଷିତ କରେ ।
 ସେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଥିଲା ନିଜକୁ ବଡ଼ ଯିବାକୁ ଏବଂ ପୁଣି ଭାବରେ
 ନିଜର ହୋଇ ଯିବାକୁ ଶକ୍ତି ମଣିଷଠାରେ ଅଛି—ଏଇ ସବୁ ଉପା
 ଏବେ ଯୁଗୋପରେ ପରିବର୍ତ୍ତ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ଏବଂ
 ଏବେ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତ ହେଉଛି, ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାକୁ
 ଦିଶୁଇ କରୁଛି ଦୃଶ୍ୟ ବ୍ୟାପାର । ସେ ଦେଖିଥିଲା ମଣିଷ
 ଲବ୍ଧିରେ ଶିବା, ଅସଂଖ୍ୟ ଦେବତା, ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଲବ୍ଧିରେ
 ଶିବା ଲବ୍ଧିର ଏବଂ ଲବ୍ଧିର ଗର୍ଭରେ ନିଜର ଅବସ୍ଥାନର
 ବିବରଣ । ସେ ଦେଖିଥିଲା ଅମ ଜୀବନ ଗର୍ଭରେ ଅସଂଖ୍ୟ
 ତାପନ ରହିଛି—ଆମ ମନ ଗର୍ଭରେ ପ୍ରାଣାତ ପ୍ରାଣାତ ମନ ରହିଛି
 ଏବଂ ଏ ସବୁ ଲବ୍ଧିରେ ସେ ଦେଖିଥିଲା ଆତ୍ମା ଉପାଦି, ତା'ପରେ
 ସେ ଭାବତାତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭାବ ଏକାନ୍ତତା, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜିନି
 ପ୍ରାୟତଃ ନୈତିକ ଅଧରା ପ୍ରାଣିକ ବାବ ସବୁ ତ ତ ନିର୍ମଳ
 ହେଇ ନାହିଁ । ଭାରତ ଏହା ଗଣ୍ୟ ବିଷୟ ଶୁଦ୍ଧତା କାଣ୍ଡି ନ ଥିଲା —
 ସେ ଯେ ଶରୀର ଲବ୍ଧି ଯଦି ଜ୍ଞାନ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶକ୍ତିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ
 ତାଲିମ ଦିଏ ତା ହେଲେ କୌଣସି ବିଷୟ ତା ହାତ ପାଖକୁ
 ଦୂରେଇ ଯିବ ନାହିଁ । ସେ ମନର ଏ ସବୁ ସୈକମାଳା ଅତିକ୍ରମ
 କରି ଆତ୍ମା ହୋଇ ପାରିବ, ଦେବତା ହେଇ ପାରିବ, ଲବ୍ଧିର
 ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ ଅବସ୍ଥାନର ବହୁ ପାଲଟି ଯିବ । ଭାରତର
 ଲବ୍ଧି ପ୍ରାଣିତ ଲବ୍ଧିର ପ୍ରାଣିତ, କାହ୍ନବତା, ବିଜ୍ଞାନ
 ଦେବତା ଓ ସଂସ୍କୃତ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ମାର୍ଗ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
 କୁଡ଼ା ହେବ । ତେଣୁ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଏଇ ଅବସ୍ଥା ଓ ଅବସ୍ଥା
 ତାହା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଆତ୍ମିକ ମନେ, ଭାବ, ଅସାମକୁ
 କାଣ୍ଡିବା ଓ ଧାରଣ କରିବା, ନିରାଦରଣ ସାମ ଧର୍ମ ତେଜନ,
 ଅବର୍ଣ୍ଣ, ଯୋଗ, ଧନା ଓ ବର୍ଣ୍ଣନ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହେଉଥିଲା ..
 ଗୋଟିଏ ବିଷୟେ ଅତ୍ୟୁତ ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ, ନିଜକୁ ତଳ ତଳ କରି
 କାଣ୍ଡିବା ପାଇଁ ଜୀବନର ଅଭିବାସ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସଂଗଠିତ
 ଦେବନା ଓ ବସ୍ତୁର ପରତ ଶୁଦ୍ଧତା, ସୁସଂହତ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଲବ୍ଧିର
 ଶବ୍ଦ ଓ ପଦରେ ପ୍ରାଣା ଜୀବନ ପଥରେ ଗତି କରିବା ପାଇଁ
 ମନର ଅଭିମାନ । ଏପରି ଭାବେ ଅବସ୍ଥା ଓ ପ୍ରାଧାନ୍ୟପ୍ରାପ
 ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ଅଳ୍ପ ତ ପ୍ରାଣର ସୁନ୍ଦର ଶକ୍ତି ଓ ଜୀବନ ଗଣାଏ
 ଏବଂ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟରେ ଧ୍ୟାନରତ, ସଜାଗ ଭାବେ କର୍ମରେ
 ନିଯୁକ୍ତ କୌଣସି, କେହିତ ଓ କଳାକୁ ମନ ସମର୍ପିତ ଏଇ
 ଶକ୍ତିଶାଳୀ, ଅନୁଷ୍ଠାନୀ ଓ ବିଶ୍ଵଭାବକୁ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାକାଶ ସଂସ୍କୃତିର
 ଏକା ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଚରିତ୍ର ।

ଭାରତୀୟମାନଙ୍କର ବିଶ୍ଵାସ ଯେ ଦେବତାଧ୍ୟୟନ ହିଁ
 ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜ୍ଞାନ, ଏହା ଦ୍ଵାରା ମୁଖ୍ୟତଃ କସ ଜଗାଯାଏ । ଦେବ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଆମର ବଚନକୁ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରେ । ବିଶ୍ଵର

ତାହାର କୁଣ୍ଡିତା ପାଇଁ ମନବଦଳ ବ୍ୟବସାୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ହେବା ପାଇଁ ତଥା, ବିଦ୍ୟାବୃତ୍ତ ଆଲୋଚନାରେ ଆହୁରି କିଛି ବା ପାଇଁ ଉପକାର ଲାଭକାରୀ ମନୁ ବେତ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଅପୌଷ୍ଠିକ ଥିବା ମାନବ ସ୍ବତ୍ତ୍ୱ ନୁହେଁ । ବେତର ଅସ୍ଥିତ ଅର୍ଥ ଶାନ୍ତ । ଶ୍ରମ କରିବେ ଆହୁରି ଅନନ୍ତ ବେତକୁ ବୁଝାଏ । ବାଦର ଗୁଣର ଅଧିକାରୀ ହେବା ପାଇଁ ବେତ ଅନୁ ଉପଦେଶ ଦିଏ-

ବୃଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରାୟଶଃ ଶୁଣା ଶୁଣିବ ଅନୁରୋଧ ।
ଅନୁରୋଧ ଅବସ୍ଥାରେ ମନିଷ୍ଟର ସୁପାଦେୟ ଅବସ୍ଥିତ ଅବସ୍ଥାରେ ।
(ଉପଦେଶ ୧୦୫୫୧୧)

ବେତ ବିଶ୍ୱାସୀୟାସୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଦ୍ୱାଦଶ ଉପଦେଶ ପାଳନ-
ଦ୍ୱାରା ମହାନ ହେବା ପାଇଁ ଆହୁର ଉପାଦେଶ-

- (୧) ହେ ମନୁଷ୍ୟ, ତୁମେ ଅବିଦ୍ୟା, ଅଜ୍ଞାନ ଓ ଅଧର୍ମ ନାଶକ ।
- (୨) ଅଲୋଚ୍ୟ ବୁଦ୍ଧ, ସେପରି ଶ୍ରୀ-ଶ୍ରୀ, ବିଦ୍ୱା ବାଧା, କାହିଁକି ତା ଅଧର୍ମକତା ତୁମ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ।
- (୩) ପର୍ବତ ପରି ସମୁଦ୍ର ବୁଦ୍ଧ, ମେଘ ପରି ଉଦାତ୍ତ ବୁଦ୍ଧ
- (୪) ଶୁଣ ଲାଗୁ ବୁଦ୍ଧ ନାହିଁ
- (୫) ଅଶିଥିର ବୁଦ୍ଧ । ଆକାଶ, ପ୍ରାଣ ତ, ତୁମକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ

- (୬) ମୃତ୍ୟୁ ଉଦ୍ଧୃତ ବୁଦ୍ଧ, ଅର୍ଥାତ ଉଦ୍ଧୃତ, ନୈବିତ, ଧାର୍ମିକ ମୃତ୍ୟୁ ନ ହେଉ
- (୭) ଲୋକଗଣିତ ଓ ସୁସ୍ଥ ବୁଦ୍ଧ
- (୮) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଉଦ୍ଧୃତ ବୁଦ୍ଧ । ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରାଣହୀନ, କ୍ୟାୟନ ତଥା ବୁଦ୍ଧତା ପାଳନ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଉ ।
- (୯) ଉଦ୍ୟୋଗୀ, ସୁବିଶାସୀ ଏବଂ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠାତ ବୁଦ୍ଧ ।
- (୧୦) ହୁଏ ପୁଣ୍ୟ ବୁଦ୍ଧ । ଶାଶ୍ୱତତା ବୁଦ୍ଧ ନାହିଁ ।
- (୧୧) ସବୁକ୍ଷ ଗହ
- (୧୨) ମୋହରହିତ ନିବୁଦ୍ଧ ବୁଦ୍ଧ :

ଭାରତୀୟ ନାମେ କାହିଁଥିଲେ :
ନର ବେତ ନୁହେଁ ହୀନ ମୂର୍ତ୍ତିତା
ନାରାୟଣ ଦାସ କାବନ ଉପ
ମହାବେତନାର ଅ-ଶ୍ରୀ ସେ ଏକ
ବିଦ୍ୟା ପାଇଁ ଶ୍ରୀରାମ ଦାସ ॥

ଉପକରଣ କାହାଣୀ

ବେତ ମାନବ ଅନୁଭୂତିର ଅନ୍ୟତମ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଏହାର ଲାଭା ପ୍ରକାଶମୂଳକ । ଏହାର ଶୁଦ୍ଧତା ଅନୁରୋଧ । ଏହା ଶାର୍ବତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବିଶ୍ୱାସୀ । ସୁବିଶିଷ୍ଟ ପରମାରା ଉପକରଣର ଶୁଦ୍ଧତା ବିଶେଷ ଅବକାଶ । ପରମ ସତ୍ୟକୁ ଜାଣିବେ ସବୁ ବିଷୟ ବୁଝିପାରୁ । ବେତ ପରମତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣିବା ପାଇଁ କାବନକ୍ୟାପୀ ପ୍ରାୟଶଃ ଉଦ୍ଧୃତ ବୁଦ୍ଧ । ଅନ୍ୟତ ୫,୦୦୦ ବର୍ଷର ଏହି ପ୍ରାଚୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବେତ ଅନ୍ୟତମ ବୁଦ୍ଧାବଦ୍ଧ ସାଧକ ନୁହେଁ, ବିଦ୍ୱିଧତା ଓ ବିଚିତ୍ରତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ

ଲକ୍ଷ୍ୟର ଶାନ୍ତ ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୁଣେ ଗୁଣେ ପରି-
ପାତ୍ରତ କରି ଆସିଛି । ସବୁ ମାର୍ଗରେ ପରିପୁଷ୍ଟତା ଲଭି
ନିମନ୍ତେ ତ୍ୟାଗ କରିଛି । ମନ, ବୁଦ୍ଧ ଓ ଶରୀରର ସମନ୍ୱିତ
ବିକାଶ ଅମ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଏବଂ ବିଶେଷ ବିଷୟ । ସେଥିପାଇଁ
ଅବସ୍ଥା ବିଧି ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କରେ ପର୍ବତ ହୋଇଛି ।
ସତ୍ୟ-ନବ, ଧର୍ମ-ଚର - ଶୁଦ୍ଧ ବାକ୍ୟ ହେଲେବେଳେ ତର ମହତ୍ତ୍ୱ
ଅପରିସୀମ । ତ୍ୟାଗମ, ଉପନୟନ, ନୃସିଂହେତା,
କାବନକ୍ୟାପୀ ପରିପୁଷ୍ଟ କାବନ ଯାପନ ନିମନ୍ତେ
ଆହୁର ତ୍ୟାଗ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ପରାୟନ ନୁହେଁ,
ବିଶ୍ୱାସ, ପ୍ରସାଦ ଓ ଅଶିଷ୍ଟ ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ସାଧିକତାର
ଭବିଷ୍ୟତ ।

ଉପସ୍ଥାପନା ଶାନ୍ତନୁକାମୀଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ ସ୍ୱାକ୍ଷର
ଅନ୍ତର କରିଛି । ମହାଶୟ ଓ ବିଶ୍ୱାସୀ ଶ୍ରୀରାମରେ ଥିବା
ଉପଦେଶ ଆସରେ ତ୍ୟାଗ ବିଶ୍ୱାସର ପରିଚିତ ବାକ୍ୟ ଶ୍ରୀ
କରାଯାଇଛି । ଆହୁରି, ଉପାୟର ଶେଷରେ ମଧ୍ୟ
କାବନର ସାପଦ୍ୟ ବିଶଦିଷ୍ଟ । ଆମ ଦେଶରେ ସମାଜିକ
କାବନ ନାହିଁ ପରିଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ । ବେତ, ଉପନୟନ, ବିବହ,
ସୁହସ୍ତକ୍ୟ ଏବଂ କାବନକୁ ବିଦ୍ୟାପିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ
ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ବେତ ଅମର ଶାଶିମୟ-"ପର୍ବତ ଉପର ସୁଖାନ୍ତ"
ଅମର ପ୍ରାଣୀ, ଧାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଭେଦପାତ୍ର-ଆମମାନଙ୍କର
ଦୃଢ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହେଉ ।

ବର୍ଣ୍ଣ ବିଶେଷ୍ୟ କାହୁଁ

ବୈଦିକ ଯୁଗ ବା ପୂର୍ବର ଯୁଗରେ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଶେଷ୍ୟର
ନାମର ନାହିଁ । ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହର୍ଷି ଉଦ୍ଧୃତ,
ଦ୍ରାବିଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ଧୃଷ୍ଣି ବିଶିଷ୍ଟ । ଲିଙ୍ଗରେ,
କାବିରେ ନାହିଁ । ବ୍ୟାସ, କାହାଣିକ ବାସବତୀ ଅପେକ୍ଷା
ପ୍ରକାଶମୂଳକ ମୂର୍ତ୍ତି ମନକୁ ଅଧିକ ଗର୍ଭ କରେ । ପୂରାଣ
ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଧର୍ମ ବିଶିଷ୍ଟ କାବନ ଯାପନ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ।
କାବନରେ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ବିକାଶ ସତ୍ୟତା ପାଇଁ ବିଶିଷ୍ଟ
ମାଧ୍ୟମରେ ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ବିବରଣ ଘୋଷଣ
କରେ । ଶିବ, ଶାନ୍ତି, ମାନବତା, ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଏ ସବୁର
ବୁଦ୍ଧାବଦ୍ଧ ।

କାବୀ ହେଉଛି ଅମ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଆତ୍ମ । ଏଥିରେ
କର୍ମ, ଉଚ୍ଚି ଓ ଆନାନ୍ଦର ପ୍ରାୟ ଏକ ବିଧିବିଧାନ ବିସ୍ତୃତ
କାବନେ ବୁଝାଇ ଦିଆଯାଇଛି । କାବୀରେ ଅମର କାବ୍ୟପେଶ
ଶିପି ହେବା ଉପର ବୁଝାଯାଇଛି । ବେତ ଉପନୟନ ଏକ
ପୂରାଣର ଉପଦେଶକୁ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ସାର୍ଥ
ସାଧନ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କର, ତାହାହିଁ ଯେତେବେଳେ ନିଜିତ
ହେଉ, ଯେତେବେଳେ ତତ୍ତ୍ୱବଦ୍ଧ ପ୍ରବଳ ସେଇ, ଯେତେବେଳେ
ହୁଏ ମହାକାବଳର ଅବିଭାଦ ପରିଣତ ; ଉଭୟ ସେମ ଓ
ଅନ୍ଧାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ । ବୁଦ୍ଧ ପାଶ୍ଚାତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ
କରେ, ଶିବିତ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ଅଧିକ ସୁବୁଦ୍ଧ ଆଲୋପ
କରେ ।

୭୦୦ ଶାଖାରେ ବିଦିତ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପ୍ରାୟତଃ ବିବିଧ ହେଉ
ଅସାଧ୍ୟ ଶବ୍ଦର ଶେଷପ୍ରସ୍ତର । ଶବ୍ଦର ଧ୍ୱନି ଉପକାର
କାବନ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରକାଶ । କାବୀମୂଳକ ଓ ମାଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉଚ୍ଚି ସ୍ୱୋଚ୍ଚ

ପ୍ରବାହିତ କଲେ । ସତ୍ୟତଃ ସଂସ୍କୃତି ଆନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରମାଣିତ କଲ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଅର୍ଥ (ସା) ଅନ୍ତର୍ଗତ (ସତ) ପ୍ରବାହକାରୀ: ଆତ୍ମନାମକରେ ଗୁରୁତ୍ୱାପିତ ହୋଇ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କର ଶୈଳୀ । ଏ ଦେଶରେ ସତ୍ୟତା ପାହିତ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ଗୁଣ୍ୟ ଜୀବନକୁ ଶୁଦ୍ଧତା ଓ ସୁସ୍ଥତା କରିବା । ନିଜକୁ ଦେଶରେ ବୁଝାବୁଝିତ କରିବା ।

ମଧ୍ୟ ଯୁଗରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ୱାର୍ଥଚରଣ ପୁଣି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ, ନୁହେଁନାନ କା ଇ-ରେକ ଶାସନ ନିଜ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରବାହ କାହାଟି ନିଶ୍ଚାରିତ ନାହିଁ । ଆକରଣକ ଭିତ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇତାହତାତ ପରମ ଦୁଃଖ । ମାଗାବାଣ, ଆଦି ମହାଦେବୀ ଶିଳେ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡପ୍ରଦାନ ।

ଅଧୁନିକ ଯୁଗ

ଆମ ସଂସ୍କୃତିର ନବ ଜୀବନର ଆଶିରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ମୋହନ ରାୟ । ସେ ସଂସ୍କୃତିର ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କଲେ । ସିନ୍ଧୁ ଧର୍ମର ବୃଦ୍ଧ-ସାଗ ବୃଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ବହୁ ସମ୍ପଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ଦୟାଳୁ ସରସ୍ୱତୀ ଆଶିପମାଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଆକରଣ ଗପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ । ସେ ଶେଷ ବିଦ୍ୟା ଓ ଅବସର୍ଗ ଗୁରୁତ୍ୱାପିତ କଲେ ଏବଂ ନିଜ-ଜନ୍ମର ଜୀବନଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଶ୍ରମ ଓ ବେଦା ଗପରେ ଯୁକ୍ତି କାଟିଥିଲେ ।

ଗମନକ ସରମଦ୍ୱ-ସ ଏବଂ ସାମା ବିବେଚନାସ ସର୍ବ-ଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟ କେତେକେ ନୁହେଁନ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତି । ଗାନ୍ଧୀଜୀ ନାହିଁ ତଥା ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଧର୍ମପଦ୍ଧତି ବୁଝାଇଥିଲେ । ବିବେଚନା ଓ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଜୀବନରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସଂସ୍କୃତିର ଦେବା ପାଇଁ ଆହୁନ କରାଯି-ଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଅଗସ୍ତିର ଜୀବନଯାତ୍ରା ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାପାଇଁ ଗପବେଶ ଦେଖାଯିଲେ । ଗାନ୍ଧୀଜୀ, ଗେହେରୁ ଗୋଷ୍ଠରେ, ଚିତ୍ରକ, ଗବାହନାଥ ଥିଲେ ସତ୍ୟଜିତ ଦେଶବୃତ୍ତ । ପ୍ରାଣ ପାତ୍ରତର ଦେଶ ଓ ଜାତିର ସମ୍ପଦ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ସହ ଯିତ କରିଥିଲେ । ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପରବରୀ ଜୀବନ ଓ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସଂସ୍କୃତି ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୋଟିଏ -

*ଆତ୍ମନାମ ଓ ଆତ୍ମନାମ-ସମ ପ୍ରାଚୀନ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସଂସ୍କୃତିରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଗୁଣ କରିଥିଲେ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଏହା ସହିତ ସାମୁହିକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା ସଂଯୋଗିତ ହେବ ।

*ପ୍ରଦାର୍ଥର ଦେବତା ପୂର୍ଣ୍ଣପେ ଶିତ ହେବ । ଏହା ଆଜଣ ପ୍ରାଣୀର ମିଳନ ନହିଁ ଆଦର୍ଶ ଓ ବାସ୍ତବ ମହାମିତ୍ର ।

*ମଣିଷର ସା-ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ମଧ୍ୟରେ ତା ନୀବନର ପ୍ରବୃତ୍ତି, ଧୀ, ଅନୁରୂପ ଓ ସମ୍ପଦ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଭା ଓ ପ୍ରତି ବିଜାଣ ଆକରଣ ହେବା ଲାଗିବ ।

*ପାପ ପ୍ରତି ମନୋରାଜ । ପାପ ଏକ ଦୁର୍ଗୁଣ ଏହାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱରେ ରୂପ କରିବ ଜଗାଯିବା ଲାଗିବ । ପାପର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ଗଣଦାମ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଆସିବ ।

*ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମୁକ୍ତି ମଣିଷର ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେଁ, ପ୍ରେମ ସମ୍ପଦ ଆଦର୍ଶ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଆନିମୁଖ୍ୟ ବାମୁନିକ ଚେତନା ସୁନାୟ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ପରମ ସତ୍ୟ ଗପବେଶ କରିବା ଲାଗିବ ।

*ଆତ୍ମନା, ବିଶ୍ୱ ଆତ୍ମନା ଏବଂ ଜୀବାତୀତ ଦେବତା ଅଭିବୃଦ୍ଧ ଏକ ତ୍ରିଭୁଜ ଯେତେବେଳେ ଏକାନ୍ତରୁ ହୁଏ ସେତେବେଳେ ଆମେ ମହା ଜୀବନର ସହାନ ପଲ ।

ସତ୍ୟ ହେଉଛି ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସଂସ୍କୃତିର ନିଶ୍ଚୟ । ବିଶେଷିତ, ମାନସିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରଗତି ହାସଲ ପାଇଁ ଆମ ଦେଶରେ ଅନାଦି କାଳରୁ ସମାଜର ଧର୍ମ ଅନୁସୂଚ ହୋଇଛି । ପ୍ରେମ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଅହିଂସା, ଦୟା, କ୍ଷମା, ଗର୍ବହୃତା, ଶୁଚିତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ସବୁ ଧର୍ମର ମେକମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ତେଣୁ ବୃଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧତର ଶୁଭ୍ରତର କରିବାହିଁ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସଂସ୍କୃତିର ଆଦର୍ଶ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଏବଂ ଦେଶୀ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଆକରଣରେ ପ୍ରଗତିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଆମର ଯତ୍ନ ସପତ୍ର ହେବ । ଆମେ ଅସତ୍ୟ ସତ୍ୟ, ଅଶାନ୍ତ ଆଶେକର, ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁର ଅମୃତକୁ ଯାଗପାରିବା ।

ଆମେମାନେ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ସଂସ୍କୃତି ଜାଣିବା, ଦୁଇିବା ପଥରା ଆକରଣ କରିବା ଯେତେ ବହୁତା ତାହା ଠାକୁ ଦେଶୀ ଆବଶ୍ୟକ ଆମର ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିର ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଦର୍ଶରେ ଗୁରୁତ୍ୱ କରିବା । ଏହି ସଂସ୍କୃତି ସମାଜର । ସମାଜର ଅର୍ଥ ନିତ୍ୟ ନୁହେଁ । ବହିତ ବାହ୍ୟରେ, ଏହି ସଂସ୍କୃତି ଆମ ମନକୁ ବୁଝି ଅବସାଦ ବୁଝି କରିବ ଏବଂ ଆମର ଓ ଆଗେଇ ଲାଗିବେବ । ଆମର ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଗୁରୁତ୍ୱ ହାସଲ

ବାଧ୍ୟାନମ ୧୨୨୦, ଜାତିର ଏକ ଅବମାନା ଅନୁକୃତି, ବୋହାର ଶାସନ ଓ ସବୁକର ପ୍ରଦାନ ।

ଜାନକୀ ବକ୍ସର ପଦନାୟକ

Gram : INFRA
Telex : 0675-204

Phones 52828
51406
51865

ORISSA INDUSTRIAL INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT CORPORATION

IDCO TOWERS : BHUBANESWAR-751007

OFFERS :

(1) Sophisticated Industrial Sheds,

(2) Developed plots

with

Power, water, effluent disposal system and other infrastructural facilities like industrial housing, Banks and Post Offices,

at

strategic nerve centres like

(1) Chandaka Nucleus Complex,
Bhubaneswar and Mancheswar Industrial Estate

(2) Cuttack-Jagajpur-Choudwar-Athagarh and Paradip Port

(3) Rourkela Kalunga-Sundergarh

(4) Balasore Baripada-Raxaungpur-Barbil-Keonjhar

(5) Dhenkanal-Angul-Talcher

(6) NALCO Impact zone-Sunabeda-Jeypore-Rayagada

(7) Emerging Nucleus Complex Bolangir & Kasinga (Kalahandi)

OUR ACHIEVEMENTS :

(1) Acquisition of 7,000 acres of land for setting up industries, 5,000 acres more in the pipe line.

(2) 1,200 Nos. of Industrial Sheds

Please contact for further details

V. JHA, I.A.S.
MANAGING DIRECTOR
Orissa Industrial Infrastructure
Development Corporation
IDCO Towers
Bhubaneswar

ପୁରୀ ସହରର
ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ସମୃଦ୍ଧି
କରମାଭୁଛି

ଗାଁବାସୀଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନଚନ୍ଦ୍ର ସହର ଓ ପବ୍ଲିକ୍ ଗ୍ରାଣ୍ଟିଫାନ୍ ଡାକ୍ତରୀ
ସ୍ଥିତ ପୁରୀ ସହରର ଉଦ୍ୟୋଗ ଉନତି ଦିଗରେ ସରକାର
ସହ ପ୍ରଦାନେଇ ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଜାନକୀ ଦେବୀ ପ୍ରମୋଦକ ପ୍ରତାପ ଦେବତା

ହେଲି ଭଲେଷ ତୁମି ଦେଉଳିଲେ ଦେଉଳିଲେ ସମାଧାନ ପାଇଁ
ସରକାର ଆଦେଶ ଅଟେ ଗୋଷାଳ ଦେବେ ।

ଏହି ଘଟକରେ ପୁରୁ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କୁ ବାବଦ ଦୁମାର ଦିଶାତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜଣି କହିଲେ ଯେ ଗଜଦଣ୍ଡ କାମୁଆଡ଼ା ପଡ଼ିଥିଲେ ଏହାର ଭିତ୍ତିପଥର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ରବିତ ବର୍ଷ ଜୁନ୍ ୨୮ ତାରିଖରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଗଜଦଣ୍ଡରେ ପ୍ରାୟ ୬ ମାସ ଯାଏ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ତତ୍କାଳୀନ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ୧୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବା-ପୁଣି କରାଯାଇଥିବା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରାଚୀନକାଳେ କରାଯାଇ ଶ୍ରୀ ରାଜ ପଣ୍ଡିତ ତଥା ଯଜ୍ଞୀ ମୁଖ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ମୁକୁନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ସ୍ବାଭାବ ଭାଷଣ ପ୍ରବଳରେ କହିଲେ ଯେ
୨୬ ରଖି ୨୪ ହଜାର ବାଦ ବ୍ୟୟ ପଟ୍ଟନାୟକରେ ନିର୍ମିତ ଏହି
ନିବାସରେ ଉପହାସ ହୋଇ ଦି ଉପାଦାନ ଦିଶେ 'ସୁର' ରହିଛି ।
ବୁଦ୍ଧବର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ନିମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରତିଭା
ସମ୍ପନ୍ନ ଓ ବୁଦ୍ଧାବଳ ପରାବ ରହୁଣାହିଁ ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ କେହି
ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏ ଦିଗରେ ପ୍ରଶଂସାକାର ଆପଣାନ୍ତି ଉଦ୍ୟମ
କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଗପାବଳୀ ବୁଦ୍ଧିପର ସମ୍ପାଦକ
ବିଜୟ

କଟକ ହୁଇବ ୨୩ ତାରିଖ ଦିନ ସମ୍ବଲପୁର ବିସର ରେଭିନ୍ୟୁ
ନିକସେ ବନ୍ଦାବସ୍ତୁ ଯାଗେ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ
ଇନ୍‌ସୋଧନ ଦେଇ ତାଙ୍କର ଓ ପରିବହନ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ବସୁଦେବ
ମହାପାତ୍ର କରିଲେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଲାଭାଦାନ
ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତଦ୍‌ବଦଳୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
କରୁଛନ୍ତି । ସ୍ଥଳର ସୁବିଧା, ତଥା କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଜମି ଦରଜାର । ସେଥିପାଇଁ
ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଜମିରୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ସ୍ୱାମୀର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦରମାନ ପିଆଯାଉଛି ।
ଏହି ଗ୍ରହଣରେ ତ କିଛି ମଜ୍ଜା ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ୧୨୦ ଜଣ ଭୂମି-
ହୀନଙ୍କୁ ୮୪ ଏକର ଜମିର ପଟା ବଣେ ଦିଆଯିବ । ଏବଂ
ସେହି ଜମିରୁ ଉପିତ କରିବା ପାଇଁ ୧୯ ଜଣଙ୍କୁ ୩୦,୦୦୦
ଟଙ୍କା ଅର୍ଥର ଗାହାଣୀ ବଣେ ଦିଆଯିବ । ଭାଗଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର କରିଲେ ଯେ ତଦ୍‌ବଦଳୀ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଭାବେ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେବଳ ସହଯୋଗିତ
ପଦ୍ଧତିରେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଉଛନ୍ତି । ଏହି

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବାଧ୍ୟତା କୃଷକମାନଙ୍କର ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ
ଦେହୋତ୍ସ ପାଇବା ପାଇଁ ଚଳେଇବା ପାଇଁ ଶିବା ପ୍ରାନ୍ତ କମିଟିରେ
ଶିବଜିତା ଓଡ଼ିଶା ଶାସନ ଓ ନାମମାତ୍ର ସ୍ୱାଧୀନ ନବ ମିଥ୍ୟା ଭଳି ।
ପ୍ରାନ୍ତ କମିଟିର ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଦେହୋତ୍ସ କମିଟିମାନଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ୱାଧୀନ ମଧ୍ୟରେ ଶିବା ଅବସ୍ଥାରେ ବୁଲ
ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ଉପ. ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରାକୃତକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ କମିଟି ଚୈଠକ

କୃଷକ ମାତାଶିଶୁ ପୂର୍ବାହ୍ନେ ସନ୍ତିବାହନେ ରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ଭାନୁଜୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଚାନ୍ଦ-
ସରାୟ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ କମିଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ
ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ସଦସ୍ୟ ଥିବା ଏମ୍ ଏସ୍ ଏ.ମାଳେ,
ମହାମନ୍ତ୍ରକର ସରସ୍ୱତୀଚନ୍ଦ୍ର, ବିଶିଷ୍ଟ ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀ ଯୋଗ
ଦେଇଥିଲେ । ଗାନ୍ଧୀ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରାୟନ ସରକାରୀ ପ୍ୟାରା
ନୋହନ ମହାପାତ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟନେ ଗୃହୀତ ବିଦଗ୍ଧୀ ପଦ୍ୟ
କଣିକା ପରେ ଡା.ଆ. ବିଶେଷ ଜ ଦେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇ ଗୃହୀତ
ହୋଇଥିଲା ।

[illegible]

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦ୍ୟ

ଡାକ୍ତା ସହାୟତା ଦେବା, ଶିକ୍ଷଣ ଶେଷକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉପାଦାନ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା, ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଆଗେଇବା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଭପ୍ରାପ୍ତି ହିତାଧିକାରୀ ଲାଭକୁ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରାଳ ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ବୃତ୍ତିମତୀ ଶ୍ରୀ ସୋମନାଥ ରଥ, ଅର୍ଥମତୀ ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ, ପୂର୍ବ ଓ ମଘର ଉଦୟନ ଭାବମତୀ ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ବିହାରୀ, ଜଳସେଚନ ଓ ଶକ୍ତି ଭାବମତୀ ଶ୍ରୀ ନିଗଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଘୋଷା ଉଦୟନ ଓ ସ୍ତ୍ରୀମ୍ୟ ପୁନର୍ଗଠନ ଭାବମତୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେବେରା, ଶିଶୁ ଓ ସୋରାଶ ଭାବମତୀ ଶ୍ରୀ ବିଶୋଇ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟେଇ ଆନେକନାମେ ଅ-ଶ ବୃତ୍ତ

ଆର୍ଗୁମେଣ୍ଟେସନ୍ ଶୁଭାବନା

ଶତ ବ୍ରହ୍ମ ୨୯ ଚାରିପାଖେ ପବିତ୍ର ନେତ୍ରୋତ୍ତମ କପଳାକ୍ଷ
 ପୁଣ୍ୟ ପୋତେକୃତ ଦିନିକନ ଅଭଗତ ଦେବାନାମବୁଦ୍ଧି
 ଶାସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦନାଥ ଶ୍ରୀମତୀ ନିଜେରେ ମାତା ନଦୀ କପଳେ
 ଏକ ଶତ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ମାୟାମୟୀ ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର
 ବିଶ୍ୱାସ କରି ପ୍ରସନ୍ନ ପାପନ ଜଗିଛନ୍ତି । ଏକ ନିଶ୍ଚୟ ଶ୍ରଦ୍ଧ
 ହେଉ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନନ୍ତରେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଜଗି ଯାଉଥିବା ଏହି
 ସେତୁ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରଣାମନେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବତା
 ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଦୀର୍ଘ ବୟସ ଜଗିଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ସେତୁ ନିର୍ମାଣ
 ନିଗମ ।

ଏ ପ୍ରକାରେ ଦେବାଦେବ ଆସେ ଗିତ ଏକ ବିଶାଳ ଜନ
ସମାବେଶରେ ଅଧ୍ୟାୟକ, କର୍ମୀମାନେ ଶିକ୍ଷା ଓ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର
ମତା ଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗଠନ ମହାପାତ୍ର, ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ
ସମ୍ବେଦନା ଦେଇ ପ୍ରଶ୍ନମତା କହିଲେ ଯେ ଦୁଇବିନତି
ଦାତା ହେଉଥିବା ଏହି ସେତୁର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ପ୍ରକରେ ଦେବୀମାନେ କୁହୁରିଛନ୍ତି ଦେବୀ ପ୍ରଭା
ପ୍ରଦୟ କର୍ମସାଧନା ପାତ୍ରାୟତ ନିଶ୍ଚିତ । ଏହାବ୍ୟତୀତ
ହୁଏଲି, ସନ୍ଧ୍ୟାକାଦୀ, ଦେବୀଙ୍କ ଓ ପିପିଲି ବୁଦ୍ଧ ଅଭିଭାବ
ଦ୍ଵାରା ବହୁତ ଭାଗ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମସାଧନା ରାଜା ଶ୍ରୀମାତା-
ପୋଷ ପାତ୍ର ହୋଇପାରିବ । ସେ ପୁଣି କହିଲେ ଯେ
ଦେବୀଙ୍କୁ କର୍ମ ସମେତ ସମସ୍ତ ଶାସନ ଲାଗୁ କାବବରେ
ସମ୍ବେଦନା ଦେବୀଙ୍କୁ ଏହି କର୍ମ ସାଧନା କରା ଚାହୁଁ ବ୍ୟକ୍ତ
ଦେବୀଙ୍କୁ କହିବୁ । ପ୍ରଭା କିହାରେ ଗାୟା ଓ ସେହି ନିର୍ମାଣ
ଦେବୀ ପ୍ରଶ୍ନମତା କହିଲେ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ସମାଜରେ ସମସ୍ତ
ପ୍ରକାର ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଏହି ସେତୁର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ ଚଳା ବ୍ୟକ୍ତ
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଗିତ ୪ ବର୍ଷରେ
ଏ ଦେବୀଙ୍କୁ ଏହି କର୍ମରେ ଅଗ୍ରଣ ହୋଇଥିବା ଏହି
ସେତୁ ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ଏହି ସେତୁ ପ୍ରଭାଙ୍କ ସେତୁର ଏହି

ସେଗୁଡ଼ିକରେ ୧ କୋଟି ୪୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବ୍ୟୟାୟତ୍ତି କୋଟି ଟଙ୍କା କରିଥିଲେ । ଏହି ୫ଟି ସେତୁ ହେଲେ— ଜାବୁଆ ନାଳ ସେତୁ, ଗୋବିନ୍ଦା ସେତୁ, ବୁଢ଼ପୁରୀ ସେତୁ, ବୁଢ଼ପୁରୀ ବନ୍ଦୁଗାରେ ସେତୁ ଏବଂ ଇଣ୍ଡି ଯୋଗ ସେତୁ ।

ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ଜିନ୍ଦାରେ ଗାନ୍ଧୀ ଯୋଗାଯୋଗର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାର ରହି ଯେଉଁ ପ୍ରଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି, ତାହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ କୋଟି ମତଦାତା ତରଫରୁ କରାଯାଇ ସେ ବୁଢ଼ପୁରୀର ପ୍ରଶ୍ନରେ ବିଭିନ୍ନ ଗଲପଲପକ କେ ଜଳ ବା ଚିକାବା ହେଉଛି । ଖଜୁରିଆଠାରେ ଏକ ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବାବୁ ସରକାର ଗୁରୁଣୀ କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି ୫୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ମାଣିକ ପାଟଣା ପାଟେ ଏକ ଅଧୁନିତ ଚିକିତ୍ସା କର ମଧ୍ୟ ନିର୍ମିତ ହେବାକୁ ସେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ଭାରତୀୟ ପ୍ରଦଳରେ କହିଲେ ସେ ସରକାର ଗାନ୍ଧୀ କି ସାକର ଆଶା ଆଜି ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶ୍ନର ବୁଢ଼ପୁରୀ ବୁଢ଼ପୁରୀରେ ବୁଢ଼ ଶାସନ ଓ ରାଜନୈତିକ ସିଦ୍ଧିର ବଡ଼ ଯତ୍ନ ରହିପାରିବ ।

ପ୍ରାୟତଃ ପୂର୍ବ ଦିଗର ଶାସନ ସଚିବ ତଥା ପତ୍ନୀ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଯକ ସ୍ବପ୍ନର କଷ୍ଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ସେତୁର ଚୈତ୍ର୍ୟ ହେବ ୬୦ ମିଟର ଓ ଏଥିରେ ୩ଟି ପ୍ରକାର ନିର୍ମିତ ହେବ । ଏହାପ୍ରାୟ ୧ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ବର୍ଗ ଫୁଟ ପ୍ରାୟର ପାଣିର ବେନି ସେ କରିଥିଲେ ।

ସେତୁ ଲଢ଼ାଉଟି

ଗଡ଼ଜାତି ପୂର୍ବ ଭାଷାମଣ୍ଡଳୀ ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ବିଶ୍ବଙ୍କ ୫ ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ଲାଢ଼ପଥରେ ବୁଢ଼ପୁରୀଠାରୁ ୧୨ କି ମି ଦୂରରେ ଅନନ୍ତପୁର ନାଳ ଉପରେ ନବ ନିର୍ମିତ ଏକ ସେତୁ ଲଢ଼ାଉଟି କରିଛନ୍ତି । ୧୨ ଲକ୍ଷ ୪୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ଏହି ସେତୁର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାତୀୟ ଲାଢ଼ପଥ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ମାତ୍ର ୪ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଛି । ବୁଢ଼ପୁରୀ ପ୍ରକାର ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ସେତୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୨୨ ମିଟର ଏବଂ ଉଚ୍ଚତା ପାଖରେ ଉନ୍ମୁଦାୟ ୨୧୦ ମିଟର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସଂଯୋଗକାରୀ ଗାନ୍ଧୀ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଏହା ନିର୍ମିତ ହେବା ପରେ ୧୬,୫୦୦ ଶ୍ରମ ଦିବସ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିଥିବ ।

ସେଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ପ୍ରଭାତ ସେତୁଟି ଓଳଟାରେ ଓ ବୁଢ଼ପୁରୀ ନାଳ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର ଯାତାୟତ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନୁପଯୋଗୀ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଜାହାଜୁ ଲାଙ୍ଗି ଏକ ନୂତନ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲା ।

ସ୍ବତ୍ବ ଓ କୁଶୀର ଶିଳ୍ପ

ଗଡ଼ ଅଧିକ ବର୍ଷରେ ବହାହାଣି ତିଆରି ୧ କୋଟି ୪ ଲକ୍ଷ ୧୬ ହଜାର ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗରେ ୧୬୭ଟି ଶ୍ରମିକ

ଏବଂ ୪୧ ଲକ୍ଷ ୨୨ ହଜାର ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗରେ ୩୫୮୫ ଟି ବୁଢ଼ପୁରୀ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତିଆରି କରାଯାଇ ଶିଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ ଅତିହୀନ କରାଯାଇ ପାରିଛି । ତିଆରିର ଗଡ଼ ଅଧିକ ବର୍ଷ ୧୬୦ଟି ଶ୍ରମ ଶିଳ୍ପ ଏବଂ ୨୫୦୦ଟି ବୁଢ଼ପୁରୀ ଶିଳ୍ପ ସଚିବ କର୍ମୀ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶ୍ରମିକ ମାଧ୍ୟମରେ ୧୨୨୬ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବୁଢ଼ପୁରୀ ଶିଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ୪୨୧୧ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟକୁ ଲାଗି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ମାତୃଭୂମିର ସେବାରେ ଜାତ, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିବିଶେଷର ଗୋଟାରିଆନମାରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ

କୃମି ୧୬ ବର୍ଷରେ କୁବଳେଶ୍ବର କୁବର ବାଣିଜ୍ୟ ପରିଶିଷ୍ଟ ଲବଣରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥିତାରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଲାଙ୍ଗୁପାଟ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ବନାଥ ପାଣେ ଆବେଦନପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷାରେ ଗୋଟାରିଆନମାରେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା, ଅବହେଳିତ ଓ ପାଟିତ ଜନତାର ସେବା କରିବାରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ପାଣେ କହିଲେ ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭାରତ ନାଜାର ସରକାର । ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିବିଶେଷରେ ମାନବ ସେବା କରିବା ଆମର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ତରମ ଧର୍ମ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନକର କହୁ କୁହାଏ ଦର୍ଶନ ହିନ୍ଦୁ, ଶିଖ୍ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀୟାନ, ପାଣି, ବୁଢ଼ ଓ ହେନ ଧର୍ମରେ ଏହି ମାନବ ସେବାକୁ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଉଛି । ଗୋଟାରିଆନମାରେ ବିଶ୍ବବ୍ୟାପୀ ନିଜର ସଙ୍ଗଠନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି । ନୂତନ ବିଶ୍ବର ସେବା ଆଦେଶରୁ କରାଯାଇ ପାଇଁ ସେମାନେ ପୂର୍ବ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଲାଙ୍ଗୁର ଆଦିବାସୀ, ହରିଜନ ଓ ଭରିକ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ଧକାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନଦୀର ଶିଳରେ, ଅନୁଗତ ଓ ଅବହେଳିତ ମତଙ୍ଗରାଓ ଓ ହରିଜନ ଅଧିକୃତ ଅନ୍ଧକାର ନକସାକୁ ଦୂର ସଂସାର ବାଣିଜ୍ୟ, ଅସୀନ କୁରୁ କରିବାରେ ଗୋଟାରିଆନମାରେ ବାଣିଜ୍ୟର ପ୍ରସାର କରନ୍ତୁ । ଶ୍ରୀ ପାଣେ ୧୯୩୦ ମସିହାରେ ଦେଶର ସମସ୍ତ ପ୍ରତିମାରେ କିପରି ପେ ଶିତ ଗୋଟାରିଆନମାରେ ସେବାରେ ଆନ୍ଦୋଳନ କରି କେଷରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କର କରିଥିଲେ, ସେ ତିକ୍ଷଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଦେକ ନିଜ ନିଜ ଉଦ୍ୟମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅସାଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ସାଧନ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦରେ ଉପପ୍ରାପ୍ତ ପଡ଼ିଶା ଲାଙ୍ଗୁର କୁଣ୍ଡଳ କୁରୁ ହେବ ବୋଲି ଲଢ଼ାଉଟିର ବେନିଥିଲେ ।

ଏହି ଲକ୍ଷକରେ ବିବାହୀ ସଭାପତି ଗୋଟାରିଆନମା ତାପନୀୟ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତିରେ ଗୋଟାରିଆନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ସାହୁ ସଭାପତି ପରିସ୍ବରଣ କରିଥିଲେ । ନବ ନିର୍ବାଚିତ ସଭାପତି ଗୋଟାରିଆନ ଶ୍ରୀ ଧାରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ପାଠୀ ଆଗାମୀ ବର୍ଷର ବାଣିଜ୍ୟ ଗୋଟାରିଆ କରି ସେଥିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ ଆମରା କରିଥିଲେ । କୁବଳେଶ୍ବର ଗୋଟାରିଆ

ସମ୍ବଲପୁରରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂକ୍ରମ ଦିବସ

ଗତ ୨୨ ତାରିଖରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂକ୍ରମ ଦିବସ ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ମହାସମାବେଶରେ ପ୍ରଜନ ସମାବେଶିତ । ଏହି ଉପଲକ୍ଷେ ସମ୍ବଲପୁରର ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରି, ମହାପତି ଓ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଓ ନାରୀ ସେବା ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଗୋଟିଏ ସଭାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଭାରେ ଡି.ଏ. ମୁଖାର୍ଜୀ, ଶ୍ରୀକାନ୍ତା ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ସଂପ୍ରଦାୟର ବହୁ ଲୋକ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ସଭାରେ ଦାବିତା, କ୍ରମ ଓ କର୍ମ ଯୋଜନା ମତୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାଶଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିଲେ । ସଭାର ଆରମ୍ଭରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଗୁରୁମାନେ ତାଙ୍କର ପବିତ୍ର ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ି କରିଥିଲେ ଓ ଶୋକ ଶୋଚ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଦେଶ ବୁଲୋଧ ଗୀତ ଗାୟାଯାଇଥିଲା ।

ଅନ୍ଧଦୃଷ୍ଟିର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଯୋଜନା

ଅନ୍ଧଦୃଷ୍ଟି ପଟିଗୋଧ ଏବଂ ତାହାର ଦୂରୀକରଣ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁର ୨ ତାରିଖରେ ସରକାରୀସ୍ତରରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପବିତ୍ରତା ବିଭାଗର କର୍ମୀମାନେ ଶ୍ରୀ ସୁବଳ ନିଶିଂହ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ଧଦୃଷ୍ଟିର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ସ୍ୱାମୀଶ୍ୱରରେ ବସବାସ କରୁଥିବା କନସାଧାରଣ, ସେହିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରି ସୁବିଧା ନାହିଁ ଯେମାନଙ୍କର ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ତଥା ଅନ୍ଧେ ପଶୁର ଚିକିତ୍ସାରେ ଅନ୍ଧଦୃଷ୍ଟିର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସାମାନଙ୍କ ପ୍ରୟୋଗରେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଛି, ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ତାହାର ଲୁପ୍ତତା ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଗତି କରୁ ପରିମଣରେ ଏଥିପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବାତ ହୋଇଛି । ଏହାକୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିଶେଷତା ନାଥକମ ଅବହେଳା କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱାମୀଶ୍ୱରରେ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ଶିବିରମାନ ଗୋରାପାଞ୍ଚାରେ ଗଣିତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ଧେ ପଶୁର ଲୋପାୟ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସରକାରୀ ସହାୟତାରେ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଫଳତା ପାଇଁ ସେହି ସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ସହଯୋଗ ନାଥକମ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗତବର୍ଷ ପରି କେତେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ହଜାର ବହୁ ଅନ୍ଧୋପଶୁର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପାପର ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ ଶ୍ରୀପଟ୍ଟନାୟକ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମେଡିକାଲ କଲେଜରୁ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୋଟିଏ କରି ରାମ୍ୟମାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ସୁନିଶ୍ଚିତ କିଛି କିଛି ଗୁମାସ୍ତଙ୍କୁ ଯାଇ ମାସିକ ଅନ୍ୟତମ ୨ଟି ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ଶିବିର ଆୟୋଜନ କରିପାରିବେ । ଶିବିରରେ ତାହାମାନେ ଚକ୍ରଚୋରାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ନିଶ୍ଚିତ କରି ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ଧେ ପଶୁର ମଣିଆରି ଏବଂ ପ୍ରତି ଶିବିରରେ କରାଯାଇଥାଏ ଏକଜୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ଧେ ପଶୁର ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସଂପ୍ରଦାୟର ବହୁ ଶ୍ରୀକାନ୍ତାମାନଙ୍କର ଚକ୍ର ପରୀକ୍ଷା କରି ଚକ୍ରମାନଙ୍କର ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷ ଉପାୟାୟ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ମାଗଣାରେ ଚକ୍ରମାନଙ୍କ ଯୋଗାଣ

କିରାୟାଥାଏ । ଲାଭର ୨୦ଟି ଶ୍ରୀକାନ୍ତା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରରୁ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ସମାପ୍ତ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ପଦ୍ଧତିର ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ୨୩ଟି କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଠି ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୩୨ଟି କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ସମାପ୍ତ ହୋଇ ଦେବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । କଳିଙ୍ଗ ବର୍ଷ ୧୫ଟି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ସମାପ୍ତ ଓ ଯନ୍ତ୍ରପତି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । କିଛି ସ୍ଥଳେ ମହାପ୍ରାଣ, ରାଜଧାନୀ ଚାକରାଣୀ ଓ କେତେକ ମୁଖ୍ୟ ସରକିରିକାଲ ଉଦ୍ୟୋଗ ଚାକରାଣୀମାନେ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସାକୁ ଅବହେଳା କରାଯାଇଛି । ଅବଧି ୧୨ଟି ଚିକିତ୍ସା ଚାକରାଣୀମାନେ ଚକ୍ର ଚିକିତ୍ସା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦ୍ଧତିର ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଦାରିଲେ । କେତେ ବର୍ଷ ଉପକ୍ରମରୁ ରାଜଧାନୀ ଚାକରାଣୀ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ କନସାଧାରଣ ଚାକରାଣୀରୁ ଯନ୍ତ୍ରପତି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।

ବହୁଲୋପାୟ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ପାଇଁ ମେଡିକାଲ କଲେଜରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାରେ ଅନ୍ଧାଧିକ ଯନ୍ତ୍ରପତି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ମେଡିକାଲ କଲେଜଗୁଡ଼ିରୁ କେତେ କରାଯାଇ ସତ୍ୟା ଏବଂ କର୍ମସାଧା ସଂଗ୍ରାହ କରାଯାଇଛି ।

ସୁନାପେଣ୍ଡର ଗ୍ରାମ ପରିକାଳକ

ବେହେରାପାଣ୍ଡ ୨୨ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ସୁନାପେଣ୍ଡ ଗ୍ରାମ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ଗ୍ରାମର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରରୁ ବହୁ ସୁନାପେଣ୍ଡ ପରିକାଳକରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ କାପିତା ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ନାଦ ବର୍ଷ ଯନ୍ତ୍ରପତି ଏବଂ ବାର୍ଷିକୀ ଶୁକ୍ର ବେଳେ ଏହା ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ଗ୍ରାମରେ ୧୨୫ଟି ପରି ଏବଂ ଏହାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଏକଜୁଟାରି । ଆଦିବାସୀ ଚିକିତ୍ସକ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଏହି ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ନିକଟେ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏକ ସରକାରୀ ନିଶାକର ଏବଂ ଉଦ୍ୟମ ସୁବଳ ଶ୍ରୀ ମାୟାପା ନାୟକଙ୍କୁ ପ୍ରମୁଖ ଗ୍ରାମ ପରିକାଳକ ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ କଲେ । ଏହା ପରେ ପ୍ରମୁଖ ଗ୍ରାମର ଏହି ଉଦ୍ୟମ ପରିକାଳକର ବିଷୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗ୍ରାମର ସୁନାପେଣ୍ଡ ଗ୍ରାମ ପରିକାଳକ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ତାଲିମ ପାଇବାରୁ ଗ୍ରାମର ପରିକାଳକ ପରେ ଅବଶେଷର ୧୯୯୨ ମସିହାରେ ତାହା ପରିକାଳକ ମାୟାପା ନାୟକ ଅଗ୍ରଦୂତ କରିବ ଏବଂ ବର୍ଷା ନିକଟରେ ସୁବଳ ଏବଂ ଚଳେ ଚିକିତ୍ସା ପିତା । ତାଲିମ ପ୍ରାପ୍ତ ମାୟାପା ନାୟକ ଗ୍ରାମର ପ୍ରମୁଖ ନିକଟ ନିକଟ ତାଲିମ କରି ଗ୍ରାମର ସରକାରୀ ନିକଟେ ନିକଟେ ଉଦ୍ୟମ କଲେ । ସରକାର ଓ ଗ୍ରାମର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ଏକ ସହଯୋଗୀ ରୂପେ ନିଷ୍ପାପ ସହିତ ଗ୍ରାମର ଚିକିତ୍ସା କଲେ । ପ୍ରତିବାର ଅନ୍ଧେ ପରେ କେତେକ ଗ୍ରାମବାସୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗି ନାଥମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମରୁ କରାଯାଇ ଗ୍ରାମର ଅବସ୍ଥିତ ଚିକିତ୍ସାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ନିକଟ

କୂଆଁର କଥା କହୁଛି

କେନ୍ଦୁଝର ବା-ଶପାଳ ବୃକ୍ଷରେ ପଶୁବଳୟ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ କୂଆଁର ଘାଁ । ଗାଁଟିରେ ୩୦ଟି କୂଆଁର ସରଫ ସେକର-ଖ୍ୟା ହେବ ପ୍ରାୟ ୧୫୦ । ଏହି ଗାଁର କୂଆଁର କୁନା ନାମକ ଏକ ଚା'ର ସା ମଙ୍ଗୁଳି ଦେଇ । ସବାବୁ ସଞ୍ଜଯାଏ କୁନା ନାମକ ପୋଡ଼ୁ ବୃକ୍ଷରେ ମୁଣ୍ଡଝାଡ଼ ଦୁଷ୍ଟରେମାଣି ଯାହା ଆଖି ପେଥିରେ ଛା, ଛଟି ଝିଅ ଓ ଦୁଇଟି ପୁଅକୁ ନେଇ ଦେଇ ଛଣାର ବ-ସାମ କରନ୍ତି । ଚଢ଼ଝିଅ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ବାହା ଦେହପରେ ପଡ଼େ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ୩ଟି ଝିଅ ଆଉ ୨ଟି ପୁଅ । ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କହୁରୀ ନାମକ ବଡ଼ । ତା'ପା, ମା ଓ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ଚୈତ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ବିଚାରିତ ନ ହୋଇ କହୁରୀ ନିଜ ଶ୍ରାମ ପଶୁବଳୟଠାରୁ ୨ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଥିବା ଶାମଳପୁର ଗରପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ା ଆରମ୍ଭକଲେ । ସେଠାରୁ ଚା'ର ସରଫ ପାଠପଢ଼ି ପୁଅକାଳୀଠାରେ ଥିବା ବାବିକା ଗର ଇ-ରାଜା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାଟ୍ରିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିବାକୁ ମନ ବଢାଇଲେ । ହେଲେ ଏତେ ପାଠ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ତା'ର ଦେହ ବିଏ ? ତଥାପି ତାଙ୍କ ମଝେ ସୁଆଳାଟା ସ୍କୁଲରେ ଚା' ନେଶାଉଲେ । ତିନି ପରୀକ୍ଷା ପରୀକ୍ଷା ଭିତରେ ପଡ଼ି ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ବାଧ୍ୟହୋଇ ପଢ଼ା ଛାଡ଼ିଦେଲେ । ।

ଉଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ କହୁରୀ କାବଳରେ ଆସିଲା ନୂଆ ସବାବ । କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେନ୍ଦୁଝର ଗାଁ ଘାଁ ବୁଲି ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି-ମୁକ୍ତ ବାଉଁଶମରେ ବିପଣି ଲଗାନ୍ତୁ ହେବେ, ସେ ବିଷୟରେ କଳଙ୍କାଧାରକୁ ଅବଗତ କରାଇ ଥାନ୍ତି । କହୁରୀର ପୁଅକାଳି କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କର । ନେଇ କୂଆଁର ଝିଅର ପାଠ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ଅବନୀ ଆଶ୍ରୟ ଦେଖି କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତା'ର ଗର ବିଶ୍ୱାସପାଇଁ ସମସ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ମାନବେଶ, ହଞ୍ଚେଇରେ ରହିବା, ଶାରଦାପିନ୍ଦରୀ ଏବଂ ଦହିପତ୍ର ଆଦିର

ସରକାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ହେଲା । ଏହାଛଡ଼ା ମାସିକ ଖଣ୍ଡାଟକା ଲେଖାଏଁ ସ୍ୱାଭାବେ ମଧ୍ୟ ଦିଆଗଲା । ଚା-କର, ନିଜେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆହୋଇ ତା'ର ଇତିଷ୍ଟତା ଲଢ଼ିବେ । ୧୯୮୧ ମସିହାରେ କୃଷିର ସହ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାସକରି କେନ୍ଦୁଝର ମହିଳା କଲେଜରେ ଆଇ. ଏ. ପଢ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ବିଧିର ନିଷ୍ପତ୍ତି କଞ୍ଚାପାତରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଖରାପହୋଇ ପରୀକ୍ଷାଦେଇ ଅବୃତ୍ତହାର୍ଯ୍ୟହେଲେ । ଏହାପରେ କୁନୁ ୨୫ ଚାରିଶ ୧୯୮୩ ମସିହାରେ ସେହି ମହିଳା କଲେଜରେ ମାସିକ ୪୨୦୦ଟା ଦରମାରେ ନିଉମର ୧୯୮୩ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣିଶିକରି ଅଧିକା ସାଫ୍ (Surplus Staff) ଯୋଗୁଁ କଲେଜ ହେଲେ । ଯେତୁଆରୀ ୨୦ ଚାରିଶ ୧୯୮୪ ମସିହାରେ ଧରଣାଧାର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ କୃଷିର ବୃକ୍ଷ ପୋଷରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଉଚ୍ଚ ବଲେଜ ଅଫିସରେ ଉଚ୍ଚ ଓ ଡେପୁଟିଆର ସେକ୍ଟରରେ ଅତି ନିବାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଗୁଣିଛନ୍ତି । ମାସିକ ୪୫୫୭.୪୦ ପରସା କରମା ପାଇଁ କୋଟିଏ ବର୍ଷର ଅବିବାହିତା ଝିଅ କହୁରୀ ନାମକ ନବକୁ ଲାଭ୍ୟବତୀ ମନେକରୁଛନ୍ତି । କାଉର କୂଆଁର ବ-ପ୍ରବାସର କୌଣସି ଝିଅ ତାଙ୍କ ପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିପାରି ନାହାନ୍ତି । ସେ କୂଆଁର ଝିଅମାନଙ୍କର ଏକ ଆଦର୍ଶ । ଗୁଣିଶି ପାଠକାପରେ ନିଜେ ଛୁଇଁ ଲଲରେ ତଡ଼ି କାପା, ମା' ଓ ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କ ଚା'ବାପାଇଁ ତା'ର ପଠାନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ତାଙ୍କ ସାନ ଭାଇକୁ ପାଖରେ ଆଣିରଖି କେନ୍ଦୁଝର ସମାଜସେବା ମି. ଲ. ସ. ଲରେ ତତର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢ଼ାଇଛନ୍ତି । ନିଜେ ଏମ୍. ଏ. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ି ଅଧ୍ୟାପକ ହେବାପାଇଁ ମନରେ ଅଭିଳାଷ ରହିଛି । ଏଥିପାଇଁ ସେ ପନେକ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛନ୍ତି । ପରିଶ୍ରମ ଛଡ଼ାକ କାବଳର ବୁଡ଼ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଉପରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ତାଙ୍କ କାବଳର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାଉରପାଇଁ ସେ ସବାବର୍ଦ୍ଦତା ଚତପର ! ଗୁଣି ମଧ୍ୟରେ କହୁରୀ ନାମକ ଚା ୨୧-୭-୧୯୮୪ ରିଖରେ ମହିଳା କଲେଜରେ ପୁଣି କୃଷିର ବୃକ୍ଷ ପୋଷରେ ନଯତ୍ତ ହାଉଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମନ୍ଦିର, ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର

PRINTED AT ORISSA GOVERNMENT PRESS,

CUTTACK-753010

କଟକ ରୋଡ

ବିଂରୋଡ଼, କଟକ

Vol. XLI

No. 1

UTKAL PRASANGA

Regd. No. O-05, 84

Licence No. C. R. N. P. 5—Licensed to post without Pre-Payment

